DIARI CATALÁ D'AVISOS,
NOTÍCIES I ANUNCIS

Preus de subscripció

Barcelona {Edició vespre 3 ptes mes / Edició matí 2 »}
Península . 7'50 trimes.
Amèrica . . . . . 8'50 »
Unió postal . . . . . 25 » »

La Veu de Catalunya

10 cèntims

REDACCIÓ I IMPREMTA
Carrer de Ferlandina 7 9 i 11
(Prop de la Plaça dels Àngels)
Telèfon núm. 5329 A

ADMINISTRACIÓ
Escudellers, 10 bis, entresol
Telèfon 184 A

Anuncis, esquelles comunicats i reclams a preus de tarifa. Per l'edició del vespre s'admeten esquelas mortuòries fins a les sis de la tarda. Per l'edició del matí fins a les tres de la matinada a l'impremta.

Any XXXIII- N.° 8.561 — Barcelona: Dissabte, 10 de novembre de 1923 — Edició del matí

Cap d'any de la mort de

D. Antoni Bach Xicoy

ADVOCAT

ocorreguda el 2 de novembre de 1922

havent rebut els Sants Sagraments i la Benedicció Apostòlica

(A. C. S.)

La seva família, en recordar als amics i coneguts tan sensible pèrdua, els preguen l'assistència a l'ofici-aniversari que se celebrarà el dilluns vinent, dia 12 del corrent, a les onze del matí, a l'església parroquial del Carme

Vich, novembre de 1923

L'Excm. Sr. Bisbe de Vich ha concedit indulgències en la forma acostumada

Banca Marsans, S. A.

Valors - Cupons - Girs - Canvi - Cotons - Viatges

Rambla de Canaletes, 2-4
BARCELONA

Direcció telegràfica: MARSANSBANK
Apartat de Correus núm. 1
Telèfons números. . 4530 A. 4531 A. 4532 A.

SUCURSAL A MADRID
Avinguda del Comte de Peñalver, núm. 19

MOSAICS E. F. ESCOFET & C.ia
Ronda Universitat 20.

Dr. G. Moragas Metge de l'Hospital de Santa Creu.—Portaferrissa, 18, entrl. — De 4 a 6 i de 8 a 9

BIBLIOTECA
CATALANA

ÀNIMES ATUÏDES

de J. ROIG I RAVENTOS

Obra guanyadora del premi «Concepció Rabell» en els Jocs Florals de Barcelona de 1923.

De venda a
EDITORIAL CATALANA, S. A.
i a les bones llibreries

Preu: 2'50 ptes. l'exemplar

Gelatina de carn i de gallina. Aliment poderós per a persones delicades. E. Martignole: Escudellers, 8

LOCALS

Observatori Meteorològic de la Universitat de Barcelona. — Dia 9 de novembre de 1923.

Hores d'observació: A les set, a les tretze i a les divuit.

Baròmetre a 0° i al nivell de la mar: 754'9, 750'1, 749'3.

Termòmetre sec: 7'8, 16'7, 13'0.

Termòmetre humit: 6'7, 12'7, 10'8.

Humitat (centèsimes de saturació). 84, 61, 7..

Direcció del vent: ONO., SO., NO.

Velocitat del vent en metres per segon: 1, 5, 4.

Estat del cel: Quasi tapat. Tapat.

Classe de núvols: St.K., St.K.C. t.

Temperatures extremes a l'ombra: màxima, 17'2; mínima, 5'4; mínima prop del sòl: 3'8.

Oscil·lació termomètrica: 11'4.

Temperatura mitja: 11'3.

Precipitació aquosa, des de les set del matí del dia anterior a les set del dia de la data, inapreciable.

Recorregut del vent en igual període: 144 km.

Observacions particulars: No-cap.

El director, E. Alcobé

— Fosfo-Glico-Kola-Lecitinat cura debilitat. B. Domènech, Ronda de Sant Pau, 71.

Demà, diumenge, a l'Institut de Cultura i Biblioteca Popular de la Dona se celebraran els actes que a continuació s'esmenten:

Secció Permanent d'Educació i Instrucció: A les dotze, lliçó de lectura artística. A dos quarts de cinc de la tarda, rifa de figurins, i, tot seguit, conversa instructiva.

Secció Permanent de Biblioteca circulant i pública: A les onze, sessió mensual de lectura explicada: «La vida en la natura».

Secció Permanent de Religió i Culte: A les vuit del matí, missa cantada de Comunió de la Confraria de Nostra Senyora de Montserrat. Es recomana l'assistència a totes les associades, i especialment a les que saben els cants de la missa.

Secció permanent de cerimonial i festes: A les sis de la tarda, lliçó de dansa popular catalana, a la qual poden pendre part totes les associades.

Dilluns, dia 12, tindrà lloc una visita collectiva a l'Exposició del Moble. Les associades que hi vulguin concórrer podran recollir les contrasenyes a la secretaria de la Secció permanent d'organització i propaganda. Punt de reunió: Sala de conferències de l'Exposició del Moble, entrant per la porta de les columnes. Hora: a tres quarts de deu.

Vaixelles PORCELLANA J. Llorens. Rbla. Flors, 30.

El ministeri d'Estat ha comunicat a aquest Govern civil que el cònsol espanyol a Caracas ha tramès la certificació de la defunció de Josep A. Arnau, ocorreguda a Cajigal (Veneçuela).

També ha tramès el cònsol el certificat dels béns de l'Arnau i comprovants d'haver pagat amb ells la malaltia i l'enterrament.

Treballant al Metropolità del carrer de Corts, davant del carrer Villarroel, Josep Lòpez, de 28 anys, va causar-se una ferida incisa al dors de la mà esquerra.

-JOIES VILANOVA Unió, 6

El manobra Francesc Gausí Argüello, de 33 anys, treballant en una obra del carrer de Coello, li va caure a sobre una viga de fusta i li causà una forta contusió al peu esquerre.

Al carrer Comte de l'Asalto un gos mossegà a Eduard Prats Atienza, de 8 anys, i li causà erosions a la cuixa dreta.

Passant pel carrer de Jerusalem, a Josep Vicente, de 50 anys, li va agafar una basca.

Un home, Policarp Guas Atulà, de 53 anys, filipí, estava ajegut a la placeta del moll de Pescadors. Portat al dispensari, el metge ha dit que patia d'infecció intestinal i pneumonia del polmó esquerre. Fou conduit a l'hospital d'infecciosos.

Cristalleries J. Llorens, R. Flors, 31

En passar per la Rambla del Centre, Isabel Memiulla, de 50 anys, li agafà un atac d'histerisme.

Al mercat de Sant Josep, avui a la matinada, s'encengueren diversos cables elèctrics i la caixa d'escomeses. Els bombers, manats per l'oficial senyor Jordan, ho han apagat de seguida.

—Collegials, demaneu als vostres pares una capa IMPERMEABLE que la trobaran quasi regalada a la Fàbrica d'IMPERMEABLES BALMES, núm. 18 (cantonada a Corts).

A l'Acadèmia i Laboratori de Ciències mèdiques de Catalunya (Llúria 7 pral.), tindrà lloc el proper dilluns la primera conferència de puericultura de les que exposarà el doctor Buxó Izaguirre. L'acte començarà a dos quarts de set de la tarda, i tractarà de les característiques normals i pesos del nadó, presentant infants i projectant gràfiques ponderals.

Dilluns, dia 12, a les deu de la nit, celebrarà el Centre Aragonès al Teatre Goya, el ball que mensualment dedica als seus socis.

A les Escoles italianes (Casa degli Italiani Passatge Méndez Vigo, 8), demà diumenge, a les sis de la tarda, tindrà lloc la repartició de premis corresponents a l'any 1922-23.

La festa serà amenitzada amb un programa de cant i música executat per renomenats artistes i pel chor d'alumnes de les escoles.

L'acte serà públic.

Relació dels objectes trobats en automòbils i motocicletes de la Federació de llogaters d'automòbils durant el transcurs d'octubre els quals estan a disposició de llurs propietaris en les oficines de la Federació Aribau, 21, entresol.

Dos bastons, dos paraigües, un moneder de senyora, un abric, un moneder, un paquet ferramentes, un llibre talonari, un capell de senyor i una clau.

Demà a les cinc de la tarda tindrà lloc a les Galeries Laietanes la inauguració de l'exposició en pintures de l'artista senyor Pascual Monturiol, amb un collecció important de les seves obres.

L'Acadèmia de Belles Arts recorda que el dia primer de desembre pròxim acaba el termini d'admissió d'obres per a l'exposició de pintures i dibuixos de paissatge de Catalunya.

Conforme s'anuncià, tindrà per objecte aquesta exposició atorgar els premis instituits per la família de don Josep Masriera i consistents en una medalla d'or i dues d'argent.

La medalla d'or solament podrà donar-se una vegada a un mateix artista, igual que la d'agent; però aquesta, podrà aspirar a aquella un altre any.

La secció de Pintures de l'Acadèmia serà la qüa a aquesta proposi les serà la que a aquesta proposi les en cas d'estimar que n'hi hagi de mereixedores de les expressades recompenses.

Les altres condicions queden de manifest en el cartell d'anuncis de la Corporació i es feren ja públiques amb anterioritat.

Vida religiosa

Avui, Sants Andreu Avell, confessor, i Modest, màrtir. — Demà, El Patrocini de Nostra Dona; Sants Martí, bisbe i confessor; Valentí, màrtir, i Santa Ernestina, verge.

Quaranta hores: Avui, a l'església parroquial de Santa Maria del Pi. Hores d'exposició: De les vuit del matí a les sis de la tarda.—Demà, a la mateixa església.

La missa d'avui: Sant Andreu Avell, color blanc. — La de demà: Dominica XXV després de Pentecostès, color morat.

Cort de Maria: Avui, Nostra Dona de l'Ajuda, a la seva església, privilegiada, o de la Bona Nova, a Sant Agustí. — Demà, Nostra Dona del Patrocini, a la catedral.

Adoració nocturna: Avui, Torn de Sant Josep Oriol. — Demà, Torn de Nostra Dona dels Dolors.

Vetlles en sufragi de les animes del Purgatori: Avui, Torn de Jesús Crucificat, a la seva capella, **Escorial, 155 (Gràcia).—Demà,** Torn de la Puríssima Sang, a la mateixa capella.

—Solemne Triduum que, a honor del Beat Cardenal Robert Belarmino de la Companyia de Jesús, amb motiu de la seva beatificació, es celebrarà a l'església del Sagrat Cor (carrer de Casp), avui i demà, i 11 de novembre.

Avui. — A les sis de la tarda, exposició de S. D. M., trisagi, sermó pel reverend P. Isla, S. J., i reserva.

Demà. — A les vuit, missa de Comunió general que celebrarà el doctor don Ramon Guillamet, bisbe de la diòcesi. A les deu, missa solemne amb sermó pel doctor don Josep Portolés, canonge magistral.

A la tarda. — A les sis, exposició de S. D. M., trisagi, sermó pel P. Isla, S. J., solemne Tedèum, i reserva. Acabada aquesta s'adorarà la relíquia del nou Beat.

Nota.—Tots els fidels que havent confessat i combregat assisteixin al Triduum guanyaran en qualsevol dels dies indulgència plenària, aplicable a les ànimes del purgatori, pregant per les intencions del Papa.

Així mateix, tots aquells que contrits de llurs pecats visitin aquesta església, per les intencions del Summe Pontífex, [illegible] aplicable, també, a les ànimes del purgatori.

—Santuari de la Verge del Carme (PP. Carmelites) Granvia Diagonal xamfrà Llúria.—Solemne Novenari d'Animes. Començarà el dia 10. Tots els dies a les sis de la tarda, després de Sant Rosari, es practicaran els exercicis de la Novena d'Animes amb càntics i sermó, acabant-se amb una solemne absolta cantada per la Rda. Comunitat.

Predicaran els sermons de Novenari els PP. d'aquesta Comunitat amb el següent ordre: des d'avui, al 14, R. P. fra Anicet de la S. F. Els dies 15 i 16, R. P. fra Guillem de la Santíssima Trinitat, Definidor Provincial. Els altres dies el R. P. fra Rafel de l'Infant Jesús, prior de la Comunitat.

—Monestir de Santa Clara.—Diumenge la Congregació d'Oblats Seglars Benedictins de Montserrat celebrarà la seva funció mensual a les vuit, amb missa de Comunió. A dos quarts de sis de la tarda, exposat el Santíssim Sagrament, es celebrarà la funció acostumada.

— Parròquia de Sant Agustí. — Demà, diumenge, es diran misses com de costum. A dos quarts de vuit, mes de les Animes. A les vuit, missa parroquial. A les deu, missa cantada. A les dotze, missa i punt doctrina.

Tarda, a les tres, catecisme. A un quart de set, novenari d'Animes amb sermó pel canonge doctor Alfons Ribé.

— Parròquia de Santa Maria del Pi. — Demà, diumenge, la primera missa, a les quatre; la segona, a les sis; les altres cada mitja hora, i la darrera, a dos quarts d'una. A les set, missa parroquial amb plàtica pel reverend Ecònom. A les vuit, exposició de S. D. M. per raó de les Quaranta Hores. A les deu, Ofici Conventual cantat per la Reverenda Comunitat.

Tarda, a les tres, Catecisme. A un quart de cinc, Solemnes Completes i Reserva. A dos quarts de set, Funció mensual reglamentària de l'Arxiconfraria dels Desemparats, amb sermó pel reverend Josep Faura, Beneficiat de la Catedral d'aquesta ciutat.

— Parròquia de Santa Maria de Jesús, de Gràcia. — Demà, diumenge, la Cort de Maria tindrà la funció reglamentària amb comunió general, a les vuit. A la tarda, a les sis, Rosari, Via Crucis, visita a la Verge i sermó a càrrec d'un pare de l'Immaculat Cor de Maria, acabant-se amb el besamans a la Mare de l'Amor Formós.

— Demà, diumenge, la Congregació de Filles de Maria de la parroquial basílica de Nostra Dona de la Mercè, celebrarà a seva funció mensual amb missa de Comunió general, a les vuit del matí, amb plàtica preparatòria per un Pare de l'Immaculat Cor de Maria.

— La Joventut Cultural Popular celebrarà la seva comunió reglamentària de mes, demà, diumenge, a les vuit, a l'església de Nostra Dona de l'Ajuda (carrer Baix de Sant Pere).

Bisbat

—L'alcalde de Barcelona ha complimentat el nostre Prelat.

—El doctor Guillamet segueix practicant la Santa visita Pastoral a la parròquia de Sant Martí de Provensals.

—Demà, predicarà a la Catedral el canonge doctor Cendra.

Obituari

ENTERRAMENTS

En Segimon Casadejust i Sellent. Avui, al matí, a Sant Feliu de Codines.

En Miquel Farnés i Aulet. Ha mort als 69 anys d'edat. Avui, a les onze. Aribau, 152. Parròquia de Jesús. Cementiri Nou.

FUNERALS

N'Albert Camps i Armet. Morí el dia 25 d'octubre. Avui, misses a la Catedral, Santa Anna, Sant Sever, Roser, Dominics, Agonitzants i a les parròquies de Sant Llorenç de la Muga, Monells, Albañà, Darnius, Corsà, Banyoles, Llofriu, Peretallada, Sant Sadurní i Arenys de Mar.

En Pere Brossa i Camprubí. Morí ahir. Avui, a les nou, a la parròquia de Sampedor.

En Jaume Arau i Puntí. Morí el dia 29 d'octubre. Avui, de les deu a les dotze, misses als Franciscans.

En Ricard Cabré i Navarro, vidu de Na Dolors A. Arnavat i Casas. Morí ahir. Avui, a dos quarts d'onze, a la parròquia de Sant Francesc de Tarragona.

ANIVERSARIS

Na Dolors Bartra i Cortés, vídua del doctor Manuel Parés i Bonafós. Morí el dia primer de novembre de 1922. Avui, a dos quarts d'onze, a Betlem.

N'Antoni Bosch i Xicoy. Morí el 12 de novembre de 1922. Demà passat a les onze sufragis a la parròquia del Carme de Vich.

PARTICIPACIONS DE DEFUNCIO

En Josep Pallarés i Oliver. Enterrat ahir tarda.

Na Rosa Cirera i Solé, vídua d'En Josep Vilaseca. Enterrada ahir al Cementiri d'Igualada.

En Pere Brossa i Camprubí. Enterrat ahir tarda a Sampedor.

En Joan Fuster i Güell. Enterrat al Cementiri de Vendrell.

Na Dolors Vidal i Gómez, vídua d'En Joan Francesc i Florit. Enterrada ahir tarda al Cementiri Nou.

Na Maria Rimbau i Dencàs. Enterrada ahir matí.

En Josep Vendrell i Bertran. Enterrat aquesta tarda.

En Ricard Cabré i Navarro. Enterrat ahir tarda a Tarargona.

Tribunals

ASSENYALAMENTS PER AVUI

AUDIENCIA TERRITORIAL

Sala primera

Nord. Major quantia. Joaquim Jiménez contra Josep Brugarolas.

Universitat. Incident. L. Otero contra Filatures Guixà i un altre.

Sala segona

Girona. Menor quantia. Francisca Poch Llavaneras contra Joan Poch Llavaneras, avui el seu hereu Daniel Poch Carreras.

Drassanes. Menor quantia. Agustí Mesquida contra Companyia Tramvies.

AUDIENCIA PROVINCIAL

Secció primera

Drassanes. Tres orals per injúries, i un altre per excitació a la rebel·lió contra Angel Pestaña.

Drassanes. Robatori. Francesc Soto.

Secció segona

Oest. Homicidi. Josep Grau.

Secció tercera

[illegible]

Secció quarta

Tres judicis per furt, prolongació de funcions i danys, procedents del Jutjat de Sant Feliu.

TRIBUNAL INDUSTRIAL

Per avui s'han fet els següents assenyaments:

Antejudicis a les nou

Núm. 1.285; per reclamació de salaris de l'obrer Josep Manzanares contra el patró Joan Balada.

Núm. 1.286; per reclamació de salaris de l'obrer Gregori Isidoro contra el patró Josep Ubach.

Núm. 1.287; per accident del treball de l'obrera Concepció San Nicolàs contra el patró senyor Virgili i Mútua General.

Núm. 1.288; per reclamació de salaris de l'obrer Manuel Masferrer contra el patró Isidre Canals.

Judicis a les deu

Núm. 921; per accident del treball de l'obrer Ramon Balaguer contra el patró L'Abeille i Ferrocarrils Catalans. Jurats: patrons, Serra, Casas i Tarrach; obrers, Busquets, Corbí i Garcia.

A dos quarts d'onze

Núm. 1.091; per accident del treball de l'obrer Salvador Lerma contra el patró Indústries Metalúrgiques i Mútua General. Jurats: patrons, Banús, Costa i Casajuana; obrers, Gómez, Andreu i Rodríguez.

A les onze

Núm. 1.096; per reclamació de salaris de l'obrer Angel Garcia contra el patró Joan Vila. Jurats: patrons, Casajuana, Mestre i Ruiz; obres, Gallinat, Corbí i Andreu.

A un quart de dotze

Núm. 1.097; per recamació de salaris de l'obrer Josep Granell contra el patró Gran Metropolità, S. A. Jurats: patrons, Casals, Jeremias i Carbonell; obrers, Canut, Castell i Redondo.

DELS JUTJATS

La cristalleria Cinvadell, del carrer de Balmes, ha denunciat un subjecte que ha fugit cometent una estafa en gèneres, evaluada en 27.000 pessetes.

Frederic Watemberg, ha denunciat que al seu domicili del carrer de Calàbria, 140, li han robat una màquina d'escriure marca A. E. G.

El Banc de Bilbao ha presentat una denuncia per estafa, contra J. Munera, el qual portà lletres al descompte, per valor de 8.000 pessetes, esteses a noms imaginaris.

Al carrer de Pelayo foren detingudes Lutgarda Ballester i Pilar Fort, les quals havien robat a Lluïsa Amigó un maletí que contenia 400 pessetes.

Francesc Torres ha denunciat un individu que va vendre 30 sacs de farina, evaluada en 1.800 pessetes, i es nega a pagar-los.

Joan Miret ha denunciat un subjecte que li va fer remesa d'un xec fals, estès a nom del Banc Alemany Transatlàntic, en pagament de gèneres, per valor de 243 pessetes. El Miret li tornà aquest xec, i aleshores el denunciat n'hi va remetre un altre, estès a nom del Banc Hispano Americà, el qual també era fals.

El jutge ha decretat la llibertat provisional, sota la fiança de 5.000 pessetes, de Joaquim Moley, últim detingut que quedava de la denúncia d'una estafa per valor de 50.000 pessetes, comesa a Ramon M. Sagarra.

Aquest número de LA VEU DE CATALUNYA ha sigut passat per la censura militar.

EDITORIAL CATALANA

S. A.

La més important empresa editorial de Catalunya

LLIBRES - REVISTES

Impresos de tota mena

Biblioteca Literària

Els millors escriptors catalans i estrangers.

Un volum mensual, 2'50 pessetes. Subscripció anyal: Barcelona, 24 pessetes; fora, 26 pessetes.

Enciclopèdia Literària

Collecció de manuals dels coneixements indispensables a tota persona culta.

Cada volum senzill: 2 pessetes. Subscripció a 12 volums: Barcelona, 20 pessetes; fora, 22 pessetes.

Fundació Bernat Metge

Incorporació dels grans clàssics grecs i llatins al català.

Edició bàsica, text antic i traducció catalana. Cada volum, 7'50 pessetes. Subscripció a 10 volums: Barcelona, pessetes, 60; fora, 70 pessetes.

Demaneu detalls de les diferents edicions.

LA VEU DE CATALUNYA

El primer rotatiu català.

Millorat contínuament a partir del primer d'octubre passat.

Dues edicions diàries.

Un sol número, 10 cèntims. Subscripció mensual: Barcelona, 2 pessetes. Fora, trimestre, 7'50 pessetes.

D'ací i d'allà

Magazine mensual. La més important publicació gràfica de la nostra terra.

L'exemplar, 1'25 pessetes. Subscripció anyal: Barcelona, 13'50 pessetes. Fora, 14'50 pessetes.

Agricultura

Revista tècnica quinzenal, consagrada a l'estudi i orientació de l'agricultura catalana.

L'exemplar, 0'50 pessetes. Subscripció anyal: Barcelona, 9 pessetes. Fora, 10 pessetes.

Economia i Finances

Revista tècnica quinzenal, conseller obligat del comerciant, de l'industrial i del rendista.

L'exemplar, 0'50 pessetes. Subscripció anyal: Barcelona, 10 pessetes. Fora, 11 pessetes.

Revista de la vida municipal

Revista tècnica mensual. Indespensable als secretaris d'Ajuntament, batlles, regidors; útil a tots els ciutadans.

L'exemplar, 1'50 pessetes. Subscripció anyal: Barcelona, 15 pessetes. Fora, 16 pessetes.

Publicacions de l'Escola d'Art Dramàtic. Biblioteca Teatral. Llibres escolars. Llibres d'estrenes. Estudis i opuscles.

Demaneu llista del catàleg i preus per lots.

Administració: Escudellers, 10 bis, Telèfon 184 A. Barcelona.

Secció d'impremta

Installada en local propi i exprofés, amb tots els progressos de l'art tipogràfic.

Especialitat en tota mena d'impresos en català.

La Festa Major de St. Martí

S'està installant en el carrer Major del Clot, una esplèndida illuminació de focus elèctrics, mercès a un acord de l'Ajuntament que recaptà el dignissim conciutadà, l'ex-regidor senyor Agustí Escolà.

Per celebrar aquesta millora, esperada de tant temps, s'ha constituit una comissió, la qual ha acrodat portar a cap unes festes que tindràn lloc el dia 10 que s'escau a ser el primer de la Festa Major de Sant Martí.

La Comissió organitzadora, la formen els senyors, Marc Carrancà, Sebastià Munt, Climent Figueras, Manuel Valls, Josep Vallés, Joan Pla, Ramón F. Viñeta, Jaume Llach i Domènech Coll.

Heu's aquí el programa:

Avui dissabte a dos quarts de set, encesa dels llums, amb assistència de les autoritats. Concert per la Banda Martinenca que dirigeix en R. Losada, en diferents llocs de dit carrer.

A dos quarts de vuit, visita d'agraïment de la comissió de veins, al senyor Escolà.

A les nou, castell de focs artificials, a càrrec del pirotècnic J. Forés, aixecat a la Plaça Font i Sague (Clot).

A les deu, selecta audició de sardanes, (Clot-Muntanya), a càrrec de la Cobla Empordanesa «Els Rossinyols» de Castelló d'Empuries.

Programa. — *María*, (Bou.— *ultima*, (Agramunt).— *Les noies de Prat de Molló*, (Juncà).— *Records de Palamós*, (Taxés).— *Girona aimada*, (Bou).

El castell de focs serà precedit de dispar de morterets en diferents llocs del carrer.

ENCICLOPEDIA CATALANA

El Règim Jurídic de Catalunya

PER MARTÍ ESTEVE

Enquadernat en tela
Preu 2 Ptes.

La situació a Barcelona

Carretons i tartanes

EL VIATGE DELS REIS

Preguntat sobre la certesa del viatge dels reis a Barcelona, va contestar el governador que en el que diuen els diaris hi ha coses de veritat i altres que són fantasia.

Confirmà la vinguda dels reis de retorn, del viatge oficial a Itàlia, però no pot assegurar-se si arribaran el dia 28 o més tard, puix això depèn de l'itinerari que segueixin els reis per terres d'Itàlia. Afegí el general Lossada que el viatge oficial acaba els dies 23 o 24, però sembla segur que els reis visitaran Florència i Venècia, amb caràcter no oficial, i del temps que es posi en aquesta visita depèn l'arribada dels reis a Barcelona.

Acabà dient el governador que tenia la convicció que no podrà fer-se en diumenge la festa que preparen els somatents, puix és molt difícil que els reis arribin en dissabte, i si vénen el dilluns o el dimarts no s'esperaran tota la setmana per a fer aquesta festa en diumenge.

SOBRE UNA INVESTIGACIO

També fou preguntat el governador si havia donat ordres a la policia per tal que els magatzems que estan tancats al públic, segons disposa el reglament de la contribució industrial, continuïn oberts per si calia fer aforaments sobre les existències de subsistències.

El governador contestà que considerava absurda aquesta ordre, i digué que aquestes visites de la policia als magatzems es refereixen a una investigació que se segueix sobre carretons i tartanes.

Sembla que aquesta investigació està relacionada amb el robatori de la joieria Layret, en el qual els lladres portaven un carretó, que deixaren abandonat, i és al jutjat, sense que ningú el reclami.

ELS DELEGATS GOVERNATIUS

El governador ha rebut un telegrama de la Cambra de Comerç de Manresa anunciant que ha acordat facilitar estatge i material per a oficines al delegat governatiu que es nomeni per aquell districte judicial.

El general Lossada digué que aquest acord era un exemple a imitar, puix tenint en compte que els pobles són els que han de pagar les despeses d'estatge del delegat governatiu, si en cada districte es trobés una entitat que el facilités, els poble s'estalviarien aquesta despesa.

LES GESTES DELS TIMADORS

A la fàbrica de productes de ciment armat del senyor Albareda, Consell de Cent, número 573, es presentaren uns individus dient que necessitaven una remesa de piles de ciment, i com que el senyor Albareda volia fer tracte sobre el preu, un d'ells va dir que el fabricant senyor Puig, que té establerta una indústria prop del senyor Albareda, era el seu nebot.

Els subjectes afegiren que anirien a recollir les piles un camió i que no renyirien pel preu.

Es va presentar el camió, carre- [illegible] mentats, va ordenar a un aprenent que en bicicleta seguís el camió.

En arribar al Paral·lel, prop les Drassanes, els conductors es donaren compte que els seguia l'aprenent, i parant el vehicle davant d'una obra en construcció abandonaren les piles.

El dia següent es va presentar una senyora, vestida amb relativa elegància, a la fàbrica del senyor Albareda, demanant piles de ciment que necessitava. Fet el tracte es van portar les piles i en anar a cobrar-les a casa de l'esmentada senyora van veure allí els que s'havien emportat la remesa en el camió. Sospitant que es tractava d'una banda de timadors se'n donà compte a la policia, ordenant-se la detenció dels subjectes esmentats i la senyora.

UN DETINGUT

Ha estat traslladat des de la Cel·lular a presons militars el detingut Francesc Jiménez.

ELS DEPENDENTS D'ULTRAMARINS

La Unió Ultramarina s'ha adreçat als dependents d'ultramarins, adroguers i altres similars fent-los veure la conveniència de preparar-se per aconseguir el triomf de llurs aspiracions, treballant per la desaparició de l'internat, que ha estat demanada al Comitè Paritari.

ELS PROVEIMENTS A L'EXERCIT

El «Butlletí Oficial» publica la següent nota del Govern civil:

«La Comissió Provincial, de conformitat amb la proposta del senyor Comissari de guerra, interventor de subministres per pobles d'aquesta província, ha acordat assenyalar els següents preus, a tenor dels quals s'han de pagar als Ajuntaments d'aquesta província les espècies que harin subministrat a les tropes de l'exèrcit i a la guàrdia civil durant el present mes d'octubre:

Una ració de pa de 700 grams, 44 cèntims.

Una ració d'ordi de quatre quilos, 1'55 pessetes.

Una ració de palla de sis quilos, 90 cèntims.

Un litre d'oli, 1'19 pessetes.

Un litre de petroli, 1'05 pessetes.

Un quilo de carbó, 28 cèntims.

Un quilo de llenya, 6 cèntims.

UN AVIO ALEMANY A BARCELONA

Ha arribat a aquest port un avió alemany, el qual ha amerritzat al port d'aeronàutica militar del port.

L'aparell ve pilotat per l'aviador Frantz, al qual acompanya, en qualitat de mecànic, Koscleiny; ambdós són alemanys.

L'aparell és tot d'alumini, portant dos flotadors per a amerritzar, els quals poden ésser substituïts per un carro d'aterratge terrestre.

Porta un motor de 200 cavalls de força, amb sis cilindres, i disposa de sis seients: dos a la part anterior, per al pilot i el mecànic, i els altres quatre en còmoda cabina per a passatgers.

És un aparell de modernísima construcció, de la casa alemanya Junkers, de Dessau.

L'esmentat avió va sortir de Nàpols el dia 2, a les dotze, i a les 4'33 de la tarda aterrava a Cagliari, d'on va sortir a les 5'50 del matí de diumenge, dirigint-se directament a Palma, on va arribar a dos quarts de dotze del matí del dia 4.

Dimecres passat, l'aparell, proveït d'essència i olis, va empendre novament el viatge, en direcció a Barcelona arribant sense novetat.

A Barcelona se substituiran a l'aparell els flotadors pel tren d'aterratge terrestre, i després seguirà el viatge cap a Madrid, on estarà una temporada.

INTENT D'ASSALT D'UNA TARTANA

Havent la policia tingut confidències que es preparava l'assalt d'una tartana que tot sovint va al Banc d'Espanya a buscar diners, va muntar un servei especial davant l'edifici de la sucursal situada a la Rambla de Santa Mònica.

La policia va observar que tres subjectes esperaven que la tartana marxés, per seguir-la, i els va detenir.

Sembla que s'han fet registres als domicilis d'aquests subjectes i que en un d'ells s'ha trobat una pistola.

PER LES CASES BARATES

En la important reunió celebrada per la Federació de Cooperatives de Cases Barates de Catalunya i Balears, s'acordà concórrer a la informació escrita convocada pel Directori militar, relacionada amb la modificació de la llei de cases barates i Reglament vigents.

La base de la informació la constituiran les conclusions aprovades en el Congrés de Cooperatives de Catalunya i Balears celebrat a Barcelona, amb les addicions que proposin les Cooperatives federades, a les quals se'ls concedeix un termini que terminarà el pròxim dilluns, per a que exposin les seves iniciatives, tenint en compte que el dia 16 ha d'estar a Madrid la informació.

Ultra això, s'acordà reiterar davant el Ministeri del Treball, l'aspiració condensada en la instància que recentment elevà la Federació al president del Directori, sol·licitant que en el successiu deixi d'intervenir l'Institut de Reformes Socials en el referent a cases barates, donada la seva perjudicial actuació.

ASSEMBLEA DEL SINDICAT LLIURE DEL VIDRE

Demà, diumenge, dia 11, a les deu del matí i en son local del carrer de Guàrdia, número 14, el Sindicat Lliure del vidre celebrarà una assemblea general per a tractar de qüestions econòmiques que afecten a aquest important ram de la dita indústria, tals com: necessitat de l'exacte compliment de les bases estipulades entre patrons i obrers. Constitució del front únic d'obrers vidriers. Es convenient l'augment de la producció? Si és convenient, cercar una forma que no impossibiliti l'ocupació d'obrers parats. Conveniència d'anar a la formació de Comitès paritaris i comissions mixtes que tinguin força executiva.

Trobar una solució per tal que les cases que han vist augmentada la seva producció, remunerin a l'obrer per son esforç en l'explotació.

En l'esmentada assemblea intervindran els companys més compe- [illegible] president de la corporació, Ramon Sales.

CONFERENCIES

La Corporació General de Treballadors, Unió de Sindicats Lliures, ha organitzat una sèrie de conferències per a exposar la seva doctrina i les normes que estima necessari portar a la lluita entre el capital i el treball, tenint en compte la fallida dels valors socials que produí la gran guerra.

Les primeres d'aquestes conferències estaran a càrrec dels companys Joan Laguia Lliteras, August Lagunas Alemany, Ferran Ors Martínez, Ramon Sales Amenós, Alfred Lagunilla i Jaume Fort (qüestions financeres). Immediatament s'intensificarà la companya per totes les regions de Catalunya.

ELS LITOGRAFS

La Societat d'Impressors Litògrafs «La Solidària» celebrarà reunió general ordinària demà, dia 11 del corrent, a les deu del matí, en el local Esquerra de l'Eixampla, Aribau, 21.

La campanya del Marroc

PADRINA DE GUERRA

El caporal Pau Valentín, del grup de Regulars d'Alhucemes núm. 5, tercera companyia, primer tabor, destacat a Segangan (Melilla), sol·licita padrina de guerra.

Sardanes

L'Esbart de Dansaires de l'Orfeó de Sans celebrarà demà, diumenge, a la tarda, una ballada de sardanes a càrrec de la cobla Barcino.

Organitzada pel Foment Sardanístic demà, al matí, hi haurà una audició de sardanes a la plaça Valentí Almirall (Sant Martí). Cobla, «Els Rossinyols».

A la tarda, també organitzada pel Foment Sardanístic, tindrà lloc a la plaça de l'Església, de Sant Martí, una altra audició de sardanes per la cobla «Els Rossinyols».

LA PROTECCIO DE LES MINORIES NACIONALS

Opuscle contenint tota la documentació de la Societat de les Nacions

per

Jaume Carrera

Preu: UNA pesseta

Dipòsit: «Editorial Catalana» Escudellers, 10 bis

Una commemoració

Santiago de Cuba i Cavite

De les que foren últimes colònies ultramarines d'Espanya, l'Estat Oficial en fa una commemoració, aquests dies, inaugurant amb gran solemnitat un monument aixecat a Cartagena, «a los héroes de Santiago de Cuba y de Cavite». Nosaltres volem associar-nos al record que es tributa a aquelles colònies, publicant el text del Reial decret amb què, pocs mesos abans d'aquella gran desfeta, es concedia a Cuba i a Puerto Rico l'autonomia, aquella autonomia que durant tants anys havien reclamat inútilment, i que, concedida quan ja s'havien vessat rius de sang i s'havia establert la més completa separació espiritual fou rebuda pels cubans amb una absoluta indiferència.

REIAL DECRET de 25 de novembre de 1897, sobre el règim autonòmic a Cuba i Puerto Rico.

De acuerdo con el parecer de Mi Consejo de Ministros;

En nombre de Mi Augusto hijo el Rey D. Alfonso XIII, y como Reina Regente del Reino,

Vengo en decretar lo siguiente:

TITULO PRIMERO

Del Gobierno i administración de las islas de Cuba y Puerto Rico.

Artículo 1.º — El gobierno y administración de las islas de Cuba y Puerto Rico se regirá en adelante con arreglo a las siguientes disposiciones.

Art. 2.º — El Gobierno de cada una de las islas se compondrá de un Parlamento insular, dividido en dos Cámaras, y de un Gobernador general, representante de la Metrópoli, que ejercerá en nombre de ésta la Autoridad suprema.

TITULO II

De las Cámaras insulares

Art. 3.º — La facultad de legislar sobre los asuntos coloniales en la forma y en los términos marcados por las leyes corresponde a las Cámaras insulares con el Gobernador general.

Art. 4.º — La representación insular se compone de dos Cuerpos iguales en facultades: la Cámara de Representantes y el Consejo de Administración.

TITULO III

Del Consejo de administración.

Art. 5.º — El Consejo se compone de treinta y cinco individuos, de los cuales diez y ocho serán elegidos en la forma indicada en la ley electoral, y los otros diez y siete serán designados por el Rey, y a su nombre por el Gobernador general, entre los que reunan las condiciones enumeradas en los artículos siguientes.

Arts. 6 a 10. (Tracten de les condicions per a ésser membres del Consell d'Administració.)

TITULO IV

De la Cámara de representantes

Arts. 12 a 14. (Tracten de les condicions per a ésser membre de la Cambra de representants.)

TITULO V

De la manera de funcionar las Cámaras insulares i de las relaciones entre ambas

Art. 15. Las Cámaras se reunen todos los años. Corresponde al Rey, y en su nombre al Gobernador general, convocarlas, suspender, cerrar sus sesiones, y disolver separada o simultáneamente la Cámara de Representantes y el Consejo de Administración, con la obligación de convocarlas de nuevo o de renovarlas dentro de tres meses.

Articles 16 al 31. («Donen regles per al funcionament de les Cambres i per a regular les relacions entre elles»).

TITULO VI

De las facultades del Parlamento insular

Art. 32. Las Cámaras insulares tienen facultad para acordar sobre todos aquellos puntos que no hayan sido especial i taxativamente reservados a las Cortes del Reino o al Gobierno central, según el presente Decreto o lo que en adelante se dispusiere, con arreglo a lo preceptuado en el artículo segundo adicional.

En este sentido y sin que la enumeración suponga limitación de sus facultades, les corresponde estatuir sobre cuantos asuntos y materias incumben a los Ministerios de Gracia i Justicia, Gobernación, Hacienda y Fomento, en sus tres aspectos de Obras públicas, Instrucción y Agricultura.

Les corresponde además el conocimiento privativo de todos aquellos asuntos de índole puramente local que afecten principalmente al territorio colonial; y en este sentido podrán estatuir sobre la organización administrativa, sobre división territorial, provincial, municipal o judicial; sobre sanidad marítima y terrestre; sobre crédito público, bancos y sistema monetario.

Estas facultades se entienden sin perjuicio de las que sobre las mismas materias correspondan, según las leyes, al Poder ejecutivo colonial.

Art. 33. Corresponde igualmente al Parlamento insular formar los Reglamentos de aquellas leyes votadas por las Cortes del Reino que expresamente se le confíen. En este sentido le compete muy especialmente, y podrá hacerlo desde su primera reunión, estatuir sobre el procedimiento electoral, formación del censo, calificación de los electores y manera de ejercitar el sufragio; pero sin que sus disposiciones puedan afectar al derecho del ciudadano, según le está reconocido por la ley electoral.

Art. 34. Aun cuando las leyes relativas a la administración de justicia y de organización de los tribunales son de carácter general, y obligatorias, por tanto, para la Colonia, el Parlamento colonial podrá con sujeción a ellas dictar las reglas o proponer, al Gobierno central las medidas que faciliten el ingreso, conservación y ascenso en los Tribunales locales, de los naturales de la isla, o de los que en ella ejerzan la profesión de Abogado.

Al Gobernador general en Consejo corresponden las facultades que respecto al nombramiento de los funcionarios, subalternos y auxiliares del orden judicial, y demás asuntos con la administración de justicia relacionados, ejerce hoy el Ministro de Ultramar, en cuanto a la isla de Cuba se refiere.

Art. 35. Es facultad exclusiva del Parlamento insular la formación del presupuesto local, tanto de gastos como de ingresos, y del de ingresos necesarios para cubrir la parte que a la isla corresponda en el presupuesto nacional.

Al efecto, el Gobernador general presentará a las Cámaras, antes del mes de Enero de cada año, el presupuesto correspondiente al ejercicio siguiente, dividido en dos partes: necesarios para cubrir los gastos de la soberanía; la segunda, los gastos e ingresos propios de la administración colonial.

Ninguna de las dos Cámaras podrá pasar a deliberar sobre el presupuesto colonial, sin haber votado definitivamente la parte referente a los gastos de soberanía.

Art. 36. A las Cortes del Reino corresponde determinar cuáles hayan de considerarse por su naturaleza gastos obligatorios inherentes a la soberanía, y fijar además cada tres años su cuantía y los ingresos necesarios para cubrirlos, salvo siempre el derecho de las mismas Cortes para alterar esta disposición.

Art. 37. La negociación de los tratados de comercio que afecten a la isla de Cuba, bien se deban a la iniciativa del Gobierno insular, bien a la del Gobierno central, se llevará siempre por éste, auxiliado en ambos casos por Delegados especiales debidamente autorizados por el Gobierno colonial, cuya conformidad con lo convenido se hará constar al presentarlos a las Cortes del Reino.

Estos tratados, si por ellas fueren aprobados, se publicarán como leyes del Reino, y como tales regirán en el territorio insular.

Art. 38. Los tratados de comercio, en cuya negociación no hubiere intervenido el Gobierno insular se le comunicarán en cuanto fueren leyes del Reino, a fin de que pueda en un período de tres meses declarar si desea o no adherirse a sus estipulaciones. En caso afirmativo, el Gobernador general lo publicará en la *Gaceta* como Estatuto colonial.

Art. 39. Corresponderá también al Parlamento insular la formación del Arancel y la designación de los derechos que hayan de pagar las mercancías, tanto a su importación en el territorio insular como a la exportación del mismo.

Art. 40. Como transición del régimen actual al que ahora se establece, y sin perjuicio de lo que puedan convenir en su día los dos Gobiernos, las relaciones mercantiles entre la Península y la isla de Cuba, se regirán por las siguientes disposiciones:

1.ª Ningún derecho, tenga o no carácter fiscal, y establézcase para la importación, podrá ser diferencial en perjuicio de la producción insular o peninsular.

2.ª Se formará por los dos Gobiernos [illegible] dencia nacional directa, a los cuales se les señalará de común acuerdo un derecho diferencial sobre sus similares de procedencia extranjera.

En otra lista análoga, formada por igual procedimiento, se determinarán los productos de procedencia insular directa que habrán de recibir trato privilegiado a su entrada en la Península, y el tipo de los derechos diferenciales.

Este derecho diferencial en ningún caso excederá para ambas procedencias del 35 por 100.

Si en la formación de ambas listas y en la fijación de los derechos protectores hubiera conformidad entre los dos Gobiernos, las listas se considerarán definitivas y se pondrán desde luego en vigor. Si hubiere discrepancia, se someterá la resolución del punto litigioso a una comisión de Diputados del Reino, formada por iguales partes de cubanos y peninsulares. Esta comisión nombrará su Presidente: si sobre su nombramiento no se llegara a un acuerdo, presidirá el de más edad. El Presidente tendrá voto de calidad.

3.ª Las tablas de valoraciones relativas a los artículos enumerados en las dos listas mencionadas en el número anterior se fijarán de común acuerdo, y se revisarán contradictoriamente cada dos años. Las modificaciones que en su vista proceda hacer en los derechos arancelarios se llevarán desde luego a cabo por los respectivos Gobiernos.

TITULO VII

Del gobernador general

Art. 41. El Gobierno supremo de la colonia se ejercerá por un Gobernador general, nombrado por el Rey, a propuesta del Consejo de ministros. En este concepto ejercerá como Vicerreal Patrono las facultades inherentes al patronado de Indias; tendrá el mando superior de todas las fuerzas armadas de mar y tierra existentes en la isla; será Delegado de los Ministerios de Estado, Guerra, Marina y Ultramar; le serán subordinadas todas las demás autoridades de la isla, y será responsable de la conservación del orden y de la seguridad de la colonia.

El Gobernador general, antes de hacerse cargo de su destino, prestará en manos del Rey el juramento de cumplirlo fiel y lealmente.

Art. 42.—El Gobernador general, como representante de la Nación, ejercerá por sí, y auxiliado por su Secretaría, todas las funciones indicadas en el artículo anterior y las que puedan corresponderle como Delegado directo del Rey en los asuntos de carácter nacional.

Corresponde al Gobernador general como representante de la Metrópoli:

1.º Designar libremente los empleados de su Secretaría.

2.º Publicar, ejecutar y hacer que se ejecuten en la isla las leyes, decretos, tratados, convenios internacionales y demás disposiciones emanadas del Poder legislativo, así como los decretos, Reales órdens y demás disposiciones emanadas del Poder ejecutivo y que le fueren comunicadas por los Ministerios de que es Delegado.

Cuando, a su juicio y al de sus secretarios del Despacho las resoluciones del Gobierno de S. M. pudieran causar daño a los intereses generales de la Nación o a los especiales de la isla, suspenderá su publicación y cumplimiento, dando cuenta de ello y de las causas que motiven su resolución al Ministerio respectivo.

3.º Ejercer la gracia de indulto a nombre del Rey, dentro de los límites que especialmente se le hayan señalado en sus instrucciones, y suspender las ejecuciones de pena capital cuando la gravedad de las circunstancias lo exigiesen, o la urgencia no diere lugar a solicitar y obtener de S. M. el indulto, oyendo en todo caso el parecer de sus Secretarios del Despacho.

4.º Suspender las garantías expresadas en los artículos 4.º, 5.º, 6.º y 9.º, y párrafos primero, segundo y tercero del art. 13 de la Constitución del Estado, aplicar la legislación de orden público y tomar cuantas medidas crea necesarias para conservar la paz en el interior y la seguridad en el exterior del territorio que le esté confiado, oyendo previamente al Consejo de Secretarios.

5.º Cuidar de que en la colonia se administre pronta y cumplidamente la justicia, que se administrará siempre en nombre del Rey.

6.º Comunicar directamente sobre negocios de política exterior con los Representantes, Agentes diplomáticos y Cónsules de España en América.

La correspondencia de este género se comunicará íntegra y simultáneamente al Ministerio de Estado.

Art. 43. Corresponde al Gobernador general, como Autoridad superior de la colonia y Jefe de su administración:

1.º Cuidar de que sean respetados y amparados los derechos, facultades y privilegios reconocidos o que en adelante se reconozcan a la Administración colonial.

2.º Sancionar y publicar los acuerdos del Parlamento insular, los cuales le serán sometidos por el Presidente y Secretarios de las Cámaras respectivas.

Cuando el Gobernador general entienda que un acuerdo del Parlamento insular extralimita sus facultades, atenta a los derechos de los ciudadanos reconocidos en el tít. 1.º de la Constitución, o a las garantías que para su ejercicio les han señalado las leyes, o compromete los intereses de la colonia o del Estado, remitirá el acuerdo al Consejo de Ministros del Reino, el cual, en un período que no excederá de dos meses, lo aprobará o devolverá al Gobernador general, exponiendo los motivos que tenga para oponerse a su sanción y promulgación. El Parlamento insular, en vista de estas razones, podrá volver a deliberar sobre el asunto y modificar-lo, si así lo estima conveniente, sin necesidad de proposición especial.

Si transcurrieran dos meses sin que el Gobierno central hubiera manifestado su opinión sobre un acuerdo de las Cámaras que le hubiere sido transmitido por el Gobernador general, éste procederá a su sanción y promulgación.

3.º Nombrar, suspender y separar a los empleados de la Administración [illegible] pectivos Secretarios del Despacho y con sujeción a las leyes.

4.º Nombrar y separar libremente los Secretarios del Despacho.

Art. 44. Ningún mandato del Gobernador general, en su carácter de Representante y Jefe de la colonia, puede llevarse a efecto si no está refrendado por un Secretario del Despacho, quien por este solo hecho se hace de él responsable.

Art. 45. Las Secretarías del Despacho serán cinco:

Gracia y Justicia y Gobernación.

Hacienda.

Instrucción pública.

Obras públicas y Comunicaciones.

Agricultura, Industria y Comercio.

La presidencia corresponderá al Secretario que designe el Gobernador general, el qual podrá también nombrar un Presidente sin departamento determinado.

El aumento o disminución de las Secretarías de Despacho, así como la determinación de los asuntos que a cada una correspondan, pertenece al Parlamento insular.

Art. 46. Los Secretarios del Despacho pueden ser individuos de la Cámara de Representantes o del Consejo de Administración, y tomar parte en las discusiones de ambos Cuerpos; pero sólo tendrán voto en aquel a que pertenezcan.

Art. 47. Los Secretarios de Despacho serán responsables de sus actos ante las Cámaras insulares.

Art. 48. El Gobernador general no podrá modificar o revocar sus propias providencias cuando hubiesen sido confirmadas por el [illegible], fueren declaratorias de derechos, hubiesen servido de base a sentencia judicial o contencioso-administrativa, o versasen sobre su propia competencia.

Art. 49. El gobernador general no podrá hacer entrega de su cargo al ausentarse de la isla sin expreso mandato del Gobierno. En casos de ausencia de la capital que le impidieran despachar los asuntos o de imposibilidad de ejercerlo, podrá designar la persona o personas que hubieren de sustituirle, si el Gobierno no lo hubiese hecho de antemano, o si en sus instrucciones no estuviera previsto el modo de hacer la sustitución.

Art. 50. El Tribunal Supremo conocerá en única instancia de las responsabilidades definidas en el Código penal que se imputaren al Gobernador general.

De las responsabilidades en que incurra conocerá el Consejo de Ministros.

Art. 51. El Gobernador general, a pesar de lo dispuesto en los diferentes artículos de este Decreto, podrá obrar por sí y bajo su responsabilidad, sin audiencia de sus Secretarios del Despacho, en los siguientes casos:

1.º Cuando se trate de la remisión al Gobierno de los acuerdos de las Cámaras insulares, especialmente cuando entienda que en ellos se atenta a los derechos garantidos en el tít. 1.º de la Constitución de la Monarquía o a las garantías que para su ejecución han señalado las leyes.

2.º Cuando haya de ponerse en ejecución la ley de orden público sobre todo si no hubiere tiempo o manera de consultar al Gobierno central.

3.º Cuando se trate de la ejecución y cumplimiento de leyes del Reino sancionadas por S. M. y extensivas a todo el territorio español o al de su Gobierno.

Una ley determinará el procedimiento y los medios de acción que en estos casos podrá emplear el governador general.

TITULO VIII

Del règimen municipal y provincial

Art. 52. La organización municipal es obligatoria en todo grupo de población superior a mil habitantes.

Los que no lleguen a esa cifra poddan organizar los servicios de carácter común por convenios especiales.

Todo Municipio legalmente constituído estará facultado para estatuir sobre la instrucción pública, las vías terrestres, fluviales o marítimas, la sanidad local, los presupuestos municipales, y para nombrar y separar libremente sus empleados.

Art. 53. Al frente de cada provincia habrá una Diputación, elegida en la forma que determinen los Estatutos coloniales y compuesta de un número de individuos proporcional a su población.

Art. 54. Las Diputaciones provinciales son autónomas en todo lo referente a la creación y dotación de establecimientos de instrucción pública, servicios de beneficencia, vías provinciales terrestres, fluviales o marítimas, formación de sus presupuestos y nombramiento y separación de sus empleados.

Art. 55. Tanto los Municipios como las provincias podrán establecer libremente los ingresos necesarios para cubrir sus presupuestos, sin otra limitación que la de hacerlos compatibles con el sistema tributario general de la isla.

Los recursos del presupuesto provincial serán independientes de los del municipal.

Art. 56. Serán Alcaldes y Tenientes de Alcalde los Concejales elegidos por los Ayuntamientos.

Art. 57. Los Alcaldes ejercerán sin limitación alguna las funciones activas de la Administración municipal, como ejecutores de los acuerdos de los Ayuntamientos y representantes suyos.

Art. 58. Tanto los Concejales como los Diputados provinciales serán responsables civilmente de los daños y perjuicios causados por sus actos.

Esta responsabilidad será exigible ante los Tribunales ordinarios.

Art. 59. Las Diputaciones provinciales nombrarán libremente sus Presidentes.

Art. 60. Las elecciones de Concejales y Diputados provinciales se harán de manera que las minorías tengan en ellas su legítima representación.

Art. 61. La Ley Provincial y Municipal vigente en Cuba seguirá rigiendo en cuanto no se oponga a las disposiciones del presente Decreto, mientras el Parlamento colonial no estatuya sobre estas materias.

Art. 62. Ningún Estatuto colonial podrá privar a los Municipios ni a las Diputaciones de las facultades reconocidas en los artículos anteriores.

TITULO IX

De las garantías para el cumplimiento de la Constitución Colonial.

Art. 63. Todo ciudadano podrá acudir a los Tribunales cuando entienda que sus derechos han sido violados o sus intereses perjudicados por los acuerdos de un Municipio o de una Diputación provincial.

El ministerio fiscal, si a ello fuere requerido por los agentes del Poder ejecutivo colonial, perseguirá igualmente ante los Tribunales las infracciones de la ley o extralimitaciones de facultades cometidas por los Ayuntamientos y Diputaciones.

Art. 64. En los casos a que se refiere el artículo anterior, serán Tribunales competentes: para las reclamaciones contra los Municipios, la Audiencia del territorio; y para las reclamaciones contra las Diputaciones provinciales, la Audiencia pretorial de la Habana.

Dichos Tribunales, cuando se trate de extralimitación de facultades de las referidas Corporaciones, resolverán en Tribunal pleno. De las resoluciones de las Audiencias territoriales podrá apelarse a la Audiencia pretorial de la Habana, y de las de ésta al Tribunal Supremo del Reino.

Art. 65. Las facultades concedidas en el artículo 62 a todo ciudadano se podrán ejercer colectivamente por medio de la acción pública, nombrando al efecto apoderado o representante.

Art. 66. Sin perjuicio de las facultades que le están otorgadas en el título 5.º, el gobernador general, cuando lo estime conveniente, podrá acudir, en su calidad de Jefe del Poder ejecutivo colonial, ante la Audiencia pretorial de la Habana, para que ésta dirima los conflictos de jurisdicción entre el Poder ejecutivo colonial y sus Cámaras legislativas.

Art. 67. Si surgiera alguna cuestión de jurisdicción entre el Parlamento insular y el gobernador general en su calidad de Representante del Poder central, que a petición del primero no fuera sometida al Consejo de Ministros del Reino, cada una de las dos partes podrá someterla a la resolución del Tribunal Supremo del Reino, que resolverá en pleno y en una sola instancia.

Art. 68. Las resoluciones que recaigan en los casos previstos en los artículos anteriores se publicarán en la «Colección de Estatutos coloniales» y formarán parte de la legislación colonial.

Art. 69. Todo acuerdo municipal que tenga por objeto la contratación de empréstitos o Deudas municipales carecerá de fuerza ejecutiva, si no fuere aprobado por la mayoría de vecinos, cuando así lo hubiere pedido la tercera parte de los Concejales.

Un Estatuto especial determinará la cuantía del empréstito o de la deuda que, según el número de vecinos que compongan el Ayuntamiento, será necesaria para que tenga lugar el «referendum».

Art. 70. Todas las disposiciones de carácter legal que emanen del Parlamento colonial o de los Tribunales se compilarán con el nombre de «Estatutos coloniales» en una colección legislativa, cuya formación y publicación estará confiada al gobernador general como Jefe del Poder ejecutivo colonial.

ARTICULOS ADICIONALES

(Són d'escassa importància.)

ARTICULOS TRANSITORIOS

(Són també d'escassa importància).

Dado en Palacio a veinticinco de noviembre de mil ochocientos noventa y siete.—María Cristina.—El Presidente del Consejo de Ministros, Práxedes Mateo Sagasta.

De Vallparadís estant

Notícies i impressions

Per les vacances de festes pàtries xilenes — que duren quinze dies — ha vingut a Vallparadís el visitador general d'escoles públiques de Xile, inspector de cants escolars alhora. I la seva estada ens ha sigut plaenta, puix, com a músic que és, N'Ortiz de Zárate ha parlat de fundar un orfeó popular amb elements escollits entre el jovent treballador que existeix a les escoles nocturnes. A Santiago ja n'ha fundat un i a Talca un altre, i la cosa més interessant és que tant en llurs reglaments com en l'ensenyament dels choristes i en tot, copien del «Català» de Barcelona, de la tasca del qual és fervent admirador el mestre Ortiz de Zárate.

Els catalans de Santiago, se l'estimen molt. L'any passat li oferiren la direcció de l'orfeó català del «Centre», i hagué de refusar-lo degut als quefers del seu càrrec, que no li deixen minut lliure.

Es bon amic del català Pau Vidalés — qui creà el primer orfeó xilè i ensenyà a cantar en català els seus orfeonistes xilens — i en fem recordança tot parlant de música i músics de la terra nostrada, que ell coneix a fons i li plau de demostrar-ho perquè vegem que no són ignorant els fills d'aquest recó d'Amèrica.

Els notres articles a llaor de l'«Orfeó «Iber-Chileno», d'En Vidalés i del «Orfeó Català» de Barcelona, crec que hauran influït en l'ànima del músic xilè per a crear els orfeons populars de Santiago i Talca i el de Vallparadís, aquest darrer en formació.

El 22 de setembre a la nit, es donà un «Te literari» a l'Astur-Hotel, com homenatge dels intel·lectuals i artistes al vell poeta i escriptor En Lleonard Eliz que es retira de la presidència de l'Ateneu per motius de salut.

La nostra ploma fou la primera en dedicar un article en lloança del catalanòfil poeta, després en vingueren d'altres en el mateix diari «Mercurio» i a «La Unión», però cap li recordava, com el nostre, la seva tasca a l'extranger i les distincions rebudes. Mentre l'escriviem anavem pensant que Catalunya és la única que no li ha donat cap distinció ni nomenament honorífic, quan ell amb tanta amor ha traduït poemes catalans al castellà — la llengua d'Amèrica llatina — per a fer-los conèixer a Xile.

La festa estigué lluïda, llegint-se mantes poesies en honor de l'homenatjat, que fou acompanyat fins a la seva residència — un bonic i pintoresc xalet voltat de roserars i ginesteres ara en flor, per molts dels assistents a la festa.

Desitjaríem que el venerable vellet amic de Catalunya rebés, abans de morir, qualque nomenament honorari d'institucions catalanes, perquè no s'emportés a la tomba la idea que els nostres són més ingrats.

30 de setembre de 1923.

CARLOTA GUTERAS

ENCICLOPEDIA CATALANA

El Municipi modern

per

F. CULI VERDAGUER

Enquadernat en tela
Preu 2 Ptes.

L'Exposició del Moble

Un grup d'expositors de l'Exposició Internacional del Moble, ha tingut la iniciativa de celebrar l'èxit del certamen amb una manifestació de simpatia al comissari de l'Exposició de Barcelona, En Joan Pich i Pon.

Aquest acte consistirà en un banquet, que tindrà lloc avui, dissabte, a les nou de la nit, en un dels salons del Palau d'Art Modern del Parc de Montjuich.

Necrològica

Ahir al matí, a l'església de Pompeia, foren celebrades misses pel bé de l'ànima de la malaguanyada Maria Agulló Sibils, filla del nostre benvolgut company Ferran Agulló.

Nombrosa concurrència acudí al temple a testimoniar, en el segon aniversari de la seva mort, el sentiment de tal pèrdua i a oferir una pregària devota.

A. C. S.

Publicacions rebudes

— El número 604 de a revista «El Cine», corresponent a aquesta setmana, publica, sota una portada en colors: «Lecciones de fuera», per L. Gómez Mesa; «La S. D. A. C.»; «Confesiones de artistas», per Antoni Armet; «El legionario español» (cançó), lletra de J. Martínez Murcia i música de Ferran Gravina; «La semana teatral», per Vitel; «Página infantil»; «De todo un poco»; «Estafeta Sentimental», per Miss Neyll; «La actualidad cinematográfica», per Mateu Santos; «Los films y la censura francesa», «El mundo de la cinematografía, Argumentos de pel·lícules; «Reproches», per Angel Marsà; «Un rapto original (Ramón Navarro en poder d'una rica americana)»; i altres interessants informacions il·lustrades.

NOTÍCIES DE LA PENÍNSULA

(Conferències i telefonemes de LA VEU DE CATALUNYA)

EVASIO DE SINDICALISTES A SARAGOSSA

Madrid, 9, 2 tarda.

Telegrafien de Saragossa oficialment dient que no és possible que existeixi complicitat en l'evasió dels sindicalistes, semblant més cert que hagi existit a l'interior pel gran nombre de visites dels elements socialistes que acudiren ahir a la presó.

Això es demostra pel fet d'haver trobat un bastó i una serra de les anomenades de pèl, la qual ha servit per a tallar una viga de 15 centímetres.

S'ha telegrafiat perquè es procuri la captura dels qui han fugit a diversos pobles.

ELS TRAMVIES DE MADRID

Com que en la pràctica reconeix l'alcalde de Madrid que algunes de les regles dictades en el ban per a la circulació de tramvies no ha tingut eficàcia, aquesta tarda es proposa reunir les autoritats i el director de la Companyia per a cercar el mitjà de descongestionar de cotxes la Porta del Sol, única manera que no es produeixin dificultats en la circulació.

UN CAMPAMENT

Aquesta tarda visitarà l'alcalde el campament de Les Guixeries, acompanyat del doctor Chicote, i com que aquest té un projecte complet de campament amb tots els progressos de la higiene, començrn les obres immediatament.

EL TRANSIT RODAT A MADRID

Com que demà acaba el termini per a circular carros amb dues rodes, avui han estat revisats per l'alcalde i el governador deu cotxes-automòbils destinats al transport de carns, amb una capacitat de 1.000 a 1.700 quilos.

LA «GASETA»

La «Gaseta» publica:

Reial Decret disposant que el projecte de llei penal per a la marina mercant, aprovat el 21 de juny de l'any actual, regeixi, com a llei del regne, als vint dies de la publicació d'aquest Decret.

Altre establint al ministerri de la Governació la Direcció general de Seguretl, la qual assumirà el comandament directe i únic dels cossos de vigilància i seguretat que integren la policia governativa, i determinarà les facultats que corresponen al director general.

Altre disposant que en qualsevol circumstància que s'hagi de proveir el càrrec de comissari general de vigilància de Madrid es faci amb subjecció al disposat en el Reial Decret del 29 d'agost de l'any actual.

Altre concedint un crèdit extraordinari de 300.000 pessetes al presupost de despeses del ministeri d'Estat per a pagar les que s'originin amb motiu del viatge de SS. MM. els Reis a Roma.

Reial Ordre de Governació nomenant, en la primera vacant d'ascens comissari de tercera classe del cos de vigilància de les «provincies» Balears, a don Tomàs Flores Vicente, inspectorr de primera del dit cos.

Altra disposant que amb les denominacions de director general de seguretat, sots-director general d'aquest ram i cap superior de policia governativa de Madrid i Barcelona, continuïn exercint llurs respectius càrrecs els senyors don Miquel Arlegui i Bayone, don Manuel Alvarez Caparros, don Rafel Muñoz Lorente i don Heraclit Hernàndez Mallos, actualment a la Direcció general d'ordre públic, sots-director i inspector general d'ordre públic, respectivament.

Altra, circular, disposant que en el succesiu i simplement per Decret marginal, es tornin tots els oficis d'autoritats municipals i provincials respectives, salvant els recursos contra els dits governadors.

Una altra disposant que s'amortitzi una plaça de porter quart de l'Institut de Geogràfic i Estadístic per refunció del que l'ocupava.

Una altra autoritzant el tribunal d'oposicions a places del magisteri nacional primari, perquè admeti a la pràctica dels exercicis els aspirants que es troben en idèntiques condicions als de què tracta la reial ordre del 22 d'octubre pròxim passat

Una altra disposant que s'amortitzi una plaça d'enginyer primer del cos de Camins, Canals i Ports per passar a supernumerari don Josep Lacias i Mensal.

Una altra disposant que s'estableixi com anex al Consell superior ferroviari i dependent-hi una oficina eventual i especial de tarifes.

Una altra declarant amortitzada una plaça d'oficial tercer del cos auxiliar i administratiu d'estadística.

Reial Acadèmia de Medicina. — Anunciant concurs per a l'adjudicació del premi Fasthenrad.

LA DIRECCIO GENERAL DE SEGURETAT

El decret que publica avui la «Gaseta» sobre la reorganització de la Direcció general de Seguretat, diu així, en sa part dispositiva:

Article primer.—S'estableix al ministeri de la Governació la Direcció general de Seguretat que assumirà el comandament directe i únic dels cossos de vigilància i seguretat que integren la policia governativa.

Article segon.—L'organització i execució dels serveis dels expressats cossos competirà al director general de Seguretat.

Article tercer.—La Direcció general de Seguretat serà el centre on es trametran tots els antecedents relacionats amb l'ordre públic en general i de la comissió dels delictes de tota índole, perquè l'acció de la policia governtiva tan eficaç com es pugui mitjançant la transmissió de dades i ordres que contribueixin a l'esbrinament dels fets punibles i detenció dels que resultin responsables.

Article quart.—Els governadors civils i delegats del governador transmetran a la Direcció general de Seguretat els antecedents i notícies relacionades amb l'ordre públic i amb la prevenció i persecució de delicte sense perjudici de fer-ho també al ministeri de la Governació.

Article cinquè.—Les autoritats citades en l'article anterior i qualsevol altra que tinguin a les seves ordres personal pertanyent a la policia governativa, no hauran, sense autorització expressa del director general, de disposar que presti servei per cap causa fora del punt destinat que se li hagi fixat

Article sisè. — Correspondrà al Director general de Seguretat, amb autoritat pròpia, amb facultats de caràcter general i relacionades amb tot el Directori nacional, les següents:

Primera. — Entendrà en tot el que es refereixi a la seguretat i vigilància públiques, amb les autoritats civils, militars, administratives, diplomàtiques i consulars.

Segona. — Autoritzar amb la seva signatura les reials ordres comunicades que s'exedeixin el ministeri de la Governació en assumte de la seva competència.

Tercera. — Formular les propostes d'ascensos i disposar les destinacions i trasllats dels funcionaris de la policia governativa.

Quarta. — Concedir llicències als funcionaris d'ambdós cossos per causa ajustificada de malaltia, per un mes, amb sou cada any i sense ell qualsevol altra pròroga.

Quan les necessitats dels serveis ho consentin podran atorgar cada any una vacació de quinze dies, entenent-se qualsevol ampliació sense sou, i distribuint-se l'import, com el de les llicències per més d'un mes, entre els funcionaris que cobreixin el servei.

Queden sotmeses a judici del director general el número de funcionaris de cada dependència que puguin fer ús de llicència i permisos.

Cinquena. — Determinar les insígnies que hagin d'usar per a acreditar la representació de l'autoritat els funcionaris dependents de la Direcció general.

Sisena. — Organitzar els serveis de la policia governativa, introduint-hi aquelles modificacions que l'interès públic requereixi.

Setena. — Dictar les disposicions que siguin necessàries per al manteniment de l'ordre públic i prevenció i persecució dels delictes, a tenor a les lleis, sense que això eximeixi les altres autoritats civils dels deures que en tals assumptes els estan imposats per les disposicions vigents.

Vuitena. — Entendre's directament amb tots els funcionaris de la policia governativa.

Article sisè. — El director general de Seguretat podrà disposar, amb subjecció al Reglament de la Guàrdia civil, dels serveis de la Comandància de Madrid, dels del primer Terç de cavalleria, dels del 14 Terç i els del Mòbil.

Article setè. — Com atribucions de caràcter particular o relacionades amb la «provincia» de Madrid, correspondrà al director general de Seguretat, amb jurisdicció pròpia.

Primera. — Tot el referent a la celebració de reunions i altres actes públics subjectes als preceptes de la Llei de 15 de juny de 1880 i altres disposicions que li siguin concordants.

Segona. — Tot el que afecti a les associacions sotmeses a la Llei de 30 de juny de 1887 i altres disposicions vigents.

Tercera. — Resoldre el que es relacioni a espectacles públics, amb subjecció als reglaments vigents, i que sia de la competència de l'autoritat civil.

Quarta. — El concernent a la concessió de llicències per a ús d'armes, destinades a la defensa personal i de caça.

Cinquena. — Expedir passaport a tenor de les disposicions vigents als espanyols que vagin a països on s'exigeixi aquest requisit.

Sisena. — Portar els registres o matrícules dels estrangers domiciliats o transeünts; revisar els passaports d'aquests i expedir les cèdules d'inscripció als internats o refugiats polítics i fer complir totes les disposicions que regeixin referents a l'entrada i sortida dels estrangers del Regne.

Setena. — Adoptar les disposicions de vigilància que l'estada d'estrangers en el Regne requereixi, o proposar raonadament llur expulsió.

Vuitena.—Resoldre tots els expedients que s'incoïn per a l'obertura d'hotels, fondes, cases de dispeses i alguns establiments anàlegs, a tenor de les disposicions vigents, aixícom dictar les mesures encaminades per al compliment dels preceptes que reglamenten, sota l'aspecte de policia, les esmentades indústries.

Novena. — Tot el concernent al règim de tavernes, cafès, bars i altres establiments anàlegs.

Article vuitè. — Podrà el director general de Seguretat penar les faltes a la moral o a la decència pública i la desobediència o falta de respecte a la seva autoritat, amb multes fins a 500 pessetes, si no està autoritzat per altres disposicions a imposar major quantitat.

El no pagament de les multes portarà en si l'arrest subsidiari fins a 15 dies, a raó de 5 pessetes per dia, segons disposa l'article 5 del Codi Penal vigent.

Article novè. — La separació dels funcionaris dels cossos de vigilància i seguretat es subjectarà a les disposicions de la llei de 27 de febrer de l'any 1908, no precisant en cap cas més informe que el de la Junta que més informe que el de la Junta a què es contrau l'article sisè.

Els separats no podran tornar a pertànyer al cos.

El director general de Seguretat, serà vocal nat de l'esmentada Junta.

Article 10.—El director general podrà imposar als funcionaris de la policia governativa correctius de suspensió de sous i de funcions en el termini de vuit mesos, i el ministre de la Governació fins un any.

Article 11. — En el successiu, per a ésser subdirector de Seguretat, es necessita reunir les mateixes condicions qu s'exigeixen per a ésser nomenat cap superior de policia de Madrid i Barcelona.

El subdirector farà els serveis i exercirà les comeses que li encomani el director general i li correspondrà substituir aquest en l'exercici de totes les facultats que li confereixi aquest decret.

Article 12. — Per estar més en armonia amb la naturalesa de les funcions que exerceixen els inspectors generis d'ordre públic de Madrid i Barcelnoa, en el successiu es denominaran caps superiors de la policia governativa de cada una de les dites «provincies».

Article 13. — El cap superior de la policia governativa de Madridd exercirà, amb relació al personal i serveis de provincies, les facultats que li delegui el director general.

Article 14. — Els individus dels cossos de vigilància i seguretat seran baixa en complir l'edat que determina la llei del 27 de febrer de 1908, podent aquells que no portin 20 anys de servei, abonable per tots conceptes, continuar fins el dia que els compleixin, però sense que baix cap pretext puguin ascendir.

Aticle 16. — Es consideren incorporats el Montepio d'Oficines els funcionaris de Vigilància i Seguretat que morin fora dels actes de servei.

Article 16. — Els ingressats des del 4 de març de 1917 tindran els drets passius concertats amb l'Institut Nacional de Previsió que determina la llei del 22 de juliol de 1918.

Article 17. — Els beneficis de les lleis de 20 de maig de 1920 i 2 d'agost de 1923 s'entendran que atenyen també al director general de Seguretat, com a funcionari que és de la policia governativa.

Article 18. — El personal que hagi de constituir la Direcció general de Seguretat serà el fixat en la llei de pressupostos.

Artile 19. — Tant l'escola de policia com el collegi per a fills de funcionaris dels ossos de Vigilània i Seguretat i els d'empleats del ministeri de la Governació es regiran per disposicions especials.

Article 20. — També serà objecte de disposició especial el relatiu a les proves a que han d'ésser sotmesos els funcionaris de la policia governativa per al seu ascens a la categoria immediata superior.

Article 21. — Els individus del cos de Justicia Militar, únicament en el relatiu a la subordinació deguda als caps i oficials de la corporació i de seguretat queden sotmesos al Co- a la disciplina interior, base essencial del funcionament i finalitat del cos. Quan actuin [illegible] unitat militar davant rebels o sediciosos declarats o no l'estat de guerra i en atemptats amb armes o explosius de que siguin objecte, sern considerats com a força armada.

Article 22.—Queden derogats el reial decre i del 4 de juny de 1921, i areial ordre per a la seva execució del 21 de juliol de l'expressat any i totes les disposicions que s'oposin o modifiquin ço que queda disposat en el present.»

ELS AVENÇOS CADASTRALS

Madrid, 9, 4'15 tarda.

A l'Oficina d'Informació de la Presidència han facilitat la següent nota del ministeri d'Hisenda:

«Amb data 31 d'octubre han estat aprovats els avenços catastrals de 384 pobles, pertanyents a les «provincies» d'Alacant, Almeria, Avila, Càceres, Castelló, Cuenca, Granada, Guadalajara, Huelva, Jaen, Màlaga, Còrdova, Salamanca, Segòvia, Sevilla, Sòria, Toledo, València, Valladolid i Zamora. Els termes municipals d'aquests pobles agafen una extensió de 1.853,057 hectàrees.

Aquests treballs han determinat un augment de riquesa de 30 milions de pessetes, que, amb l'augment obtingut ja en anys anteriors, s'eleva en total a uns 232 milions.

Des de la implantació dels treballs del cadastre de la riquesa rústica, el present any és el que s'ha conseguit l'aprovació de major nombre de registres.

La progressió observada és la següent.

Any 1919: 54; any 1920, 103; any 1921, 175; any 1922, 294; any 1923, 384.

Aviat es publicarà la Memòria anyal, en la qual es faran constar detalladament totes les dades que s'han recollit respecte a superfície, riquesa, agrupació de la propietat, etc.

DE MARINA

En la Presidència s'ha facilitat la següent Reial Ordre de Marina:

Disposant que el tinent de navili don Josep R. Rodríguez i Gil de Atienza embarqui en el creuer «Cataluña».

A TETUAN

Ha tornat a Tetuan el delegat de Foment a l'Alta Comissaria d'Espanya al Marroc, senyor Pérez Petinto.

ELS MAURINS

L'Agrupació Maurista té en estudi un curs de conferències que inaugurarà el senyor Goicoechea, sobre temes de gran interès nacional.

L'EVASIO DELS SINDICALISTES DE SARAGOSA

Saragossa.—Ahir a la nit fugiren d'aquesta presó els sindicalistes Melcior Pérez, Francesc Ascaso, Antoni Mur, Pasqual Yagüez, Gregori Sobrela, Lluís La Sierra, Joaquim Vieza, Lluís Piera i Lluís Muñoz.

Per a fugir van fer un forat a la cella; sortiren a la teulada i passaren a les de les cases veïnes.

Avisada la guàrdia civil i la de seguretat, s'cordonaren les cases que formen illa amb la presó.

A la casa número 54 del carrer de la Democràcia foren detinguts dos dels fugitius que s'havien amagat a la comuna.

Poc després es detingué un altre dels fugitius.

Es registraren totes les cases acordonades dels carrers de la Democràcia, Infant i Avenaire.

Entre els escàpols n'hi havia dos detinguts com a pressumptes autors de l'assassinat del cardenal Soldevila, i un altre que es confessà autor de l'assassinat del periodista don Adolf Gutierrez.

Els detinguts són Melcior Pérez i Pasqual Yagüez.

Se suposa que fugiren entre nou i deu de la nit, després de feta la requisa ordinària.

Foren vistos per les teulades i als crits dels vigilants sortiren de la guàrdia alguns soldats al carrer i corregueren darrera dels fugitius, que ja s'havien pogut despenjar i que pretengueren guanyar els punts del carrer d'Antoni Pérez, i entrant per la Porta d'Osca arribar a la Ribera de l'Ebre. Allí se'ls feren alguns dispars, però aconseguiren perdre's pels carrers adjacents a la Porta d'Osca.

EL MONUMENT DE CARTAGENA

Madrid, 9' 5'15 tarda.

Cartagena. — Amb gran solemnitat s'ha celebrat aquest matí la inauguració dels monument als herois de Santiago de Cuba i Cavite.

Assistiren a l'acte els reis, el president del Directori, oficials i nombrós públic.

En el moment de la inauguració les bandes de marina interpretaren les mateixes marxes amb què entraren en combat els herois.

El marquès d'Altamira ha pronunciat un patriòtic discurs, enaltint els morts per la pàtria.

DE L'EVASIO DE SARAGOSSA

Saragossa. — La policia ha detingut un altre dels sindicalistes fugitius de la presó.

En un carrer proper ha estat trobada una pistola i 18 càpsules que se suposa abandonaren els sindicalistes en llur fugida.

S'accentua la creença que existeixen complicacions exteriors.

El president de l'Audiència continua practicant diligències.

A LA PRESIDENCIA

Madrid, 9, 6'15 tarda.

Aquesta tarda no tenien notícies que comunicar en la Presidència.

Els generals del Directori s'han reunit per a celebrar l'habitual canvi d'impresions.

LES DESPULLES DEL CORONEL PRIMO DE RIVERA

Cap a Màlaga ha sortit el fill major del President del Directori, caporal d'un regiment de dragons, amb objecte de fer-se càrrec del cadàver del seu oncle, don Ferran Primo de Rivera, mort des de la catàstrofe d'Annual, les despulles del qual seran traslladades a Madrid.

DETENCIONS

Granada. — S'han donat ordres per a procedir a la detenció de l'alcalde i el secretari de l'Ajuntament de Cuajar.

L'AJUNTAMENT DE CUENCA

[illegible] Ha estat destituït l'Ajuntament, parcialment, quedant en els seus llocs l'alcalde, don Josep Echevarría, i el primer tinent d'alcalde, senyor Cabalsa.

L'AJUNTAMENT DE VINAROZ

Castellon. — L'alcalde de Vinaroz ha estat empresonat.

Han estat posats en llibertat provisional l'ex-alcalde don Manuel Fresquet i els ex-regidors senyor Boix, Pellicer, Ferrer i Mora Gómez.

MANIFEST DEL SINDICAT MINER D'ASTURIES

Madrid, 9, 9'15 nit.

Com havien convingut amb els generals del Directori, els representants del Sindicat minaire d'Astúries han publicat avui un manifest signat pel Comitè executiu.

En el document comencen declarant que l'actual jornada de treball no serà modificada.

Afegeix que l'obrer asturià ha elevat la producció a xifres que en octubre de 1922 no somniaven obtenir els mateixos patrons.

Assenyala que la producció pot augmentar encara molt més millorant els factors que en ella s'usin; i passa a indicar els mitjans d'aconseguir-ho.

Duro Felguera té un grup (Mosquitera) les galeries generals del qual s'apropen en la seva longitud als cinc quilòmetres i en aquestes tardaven els obrers en arribar al seu treball. Avui, gràcies als motors de recorregut instaurats, els obrers solament tarden un quart d'hora amb la qual cosa l'estada de l'obrer en el treball ha augmentat en més d'una hora.

Per què no es fa això mateix en tots els treballs de llarg recorregut? La producció asturiana, que puja als quatre milions de tones, està aparcellada en 80 empreses o patrons amb llurs consell d'administració i despeses dels mateixos, amb llurs mitjans de transports, safaretxos, organització de vendes, etc., etc.

Per què no s'organitza aquesta producció, centralitzant-la, eliminant el pobre i costós i simplificant el nombre d'atuells com vies i safaretxos per a un més gran abaratiment del preu de cost?

Per què no s'obliga un més gran perfeccionament en el rentar, en el qual es perd, llançant-lo als rius i a les escombraries, el vuit i el deu per cent de producció màxima, quan hi ha empreses que ja han realitzat aquesta operació i obtenen amb això un enorme abaratiment del preu de cost?

Per què no es tenen perfectament organitzats els serveis de transport en l'interior (avui algunes empreses ja ho van perfeccionant), amb l'objecte que aquest servei sigui ràpid i no sofreixi cap detenció, puix això carrega també el preu de la unitat produïda?

Per què no s'organitza en les degudes condicions en l'interior de les mines el proveïment de fustes, en la qual labor secundària perden els picadors un temps preciós que podria ésser utilitzat més aventatjosament en la producció?

Per què no es perfeccionen i aquí laten els serveis del personal tècnic, administratiu i de vigilància simplificant el necessari i procuran fer desaparèixer el favor, la qual cosa esdevindria també en un més gran abaratiment del preu de cost?

Per què no s'organitza i centralitza en absolut la venda, eliminant els diferents factors que en ella intervenen, millorant així el preu d'unitat produïda?

Per què s'ha inflat en ta lforma la capitalització de la riquesa minera, que seria necessari en molts casos treballar gratis per a que aquest capital obtingués un relatiu interès?

Per què consentir que una tone de carbó pagui a les companyies ferroviàries deu cèntims aproximadament per quilòmetre de recorregut, quan en els altres països no passa de tres cèntims en tona i quilòmetre el cost del transport?

Per què les empreses no tenen vies pròpies de comunicació amb els ports, desfent-se del jou que sobre el preu de producció pesa?

I, finalment, per qu no lluitar per l'abaratiment dels explosius útils i matèries necessàries a la producció i [illegible] contribucions a elevar el preu de cost de la unitat produïda?

EL CONSELL FERROVIARI

Madrid, 9, 10'30 nit

Per a formar part de l'Oficina annexa al Consell Superior Ferroviari que amb caràcter eventual es crea per Reial ordre del ministeri de Foment, han estat nomenats: don Eduard García Corbera, interventor de linia de l'Estat en l'explotació dels Ferrocarrils; don Antoni Fernàndez Valmajor, cap d'administració de segona classe del Cos pericial de Comptabilitat; don Enric Delatte, cap del Servei comercial de la Companyia de Ferrocarrils de M. S. i A.: don Carles Almet, cap del Servei del tràfec de la Companyia dels Camins de Ferro del Nord d'Espanya, i don Rafel Yanguas, funcionari de la Cambra Oficial de Comerç de Madrid; quedant pendent de nomenament els membres que han de designar els representants de les corporacions de caràcter agrícola i industrial en l'esmentat Consell.

El personal nomenat començarà des d'ara els seus treballs amb tota urgència.

REPOSICIO

Sembla que el governador civil vol acordar la reposició dels guàrdies municipals que foren declarats cessants el dia 5 del proppassat mes que prestaven servei als mercats i com a ordenances dels tinents d'alcalde.

Fulletó de LA VEU DE CATALUNYA

17 — 10 NOVEMBRE 1923

JAUME

novel·la catalana

PER

J. Pin i Soler

—No hi ha als voltants del Pont casa ni caseta, abric per humil que sigui, on soplujar-se si per cas fes un xàfec.

—D'on vol que surti el xàfec? — féu lo graciós Pepito, dirigint-se a la senyora esporucada: — Fa un sol que estova.

—Per anar a l'ombra, — replicà la de Recasens fadrina, — la senyora té raó... Francament, Borràs, si ha sigut vostè lo qui ha designat aqueix desert per a venir-hi de «recreo»... s'ha lluït.

* * *

I el Garcés, que treballava com un negre brodant paners, eixugant ganivets, ajudant a estendre tovallons per puestos plans i sense motes de farigola, intervingué dient que ell sabia un maset a quatre passes on serien ben rebuts.

Lo Jaume l'hauria ofegat endevinant que es referia al maset de son oncle on es trobava precisament sa germana.

En veritat, no per avarícia d'ombra, cadires i aigua per a beure, sinó per no mostrar aquell ser únic que fins aleshores trobava superior a tota persona coneguda: sa germana Mercè, tement que els joves no fossin prou delicats, que les jovenetes creguessin de bon to lo vendre protecció a la mig pageseta... Mes l'invit era llançat i el Quim, malgrat la mirada que li llançà son amic, no pogué desdir-se.

—Parli, parli, on és lo maset?

—Jo, miri Lluïsa, nc m'hi assento per terra, — digué la baronesa.

—Tampoc em fa gràcia, — respongué la de Salvat... — Una va encotillada... i després tot són apuros.

Digui vostè, senyor Garcés... hi ha masover conegut seu?

* * *

Corregué la veu de pendre el fato i d'anar a menjar al mas... lo maset incògnit que sols lo Quim coneixia i ningú anomenava.

—Bé, per on s'hi va?—féu lo Pepito... — «parla Garcesini...»

Què havia de parlar! Aquesta mirada del Jaume, delicadet i poca cosa al costat d'ell que semblava un granader, l'havia entemonit.

Aquest, veient la gent jove corrent per broma en direccions diferentes, conduïdes pel Pepito, qui cridava: No em sabrien donar raó del maset del senyor Garcés?... — cregué grosser callar i amb sorpresa de tots digué:

—Lo Garcés no en coneix cap de mas, ni maset... Jo en sé un... hi serem ben rebuts, hi tinc família.

—Ah! que callat s'ho portava!... — li féu la baronessa.

—Hi deu tenir alguna «bella divina», — afegí el Pepito... — Confessi'l Garriga... Alguna pastoreta de qui està enamorat.

—Hi tinc una germana, per qui temia indiscrecions dels tontos.

—Entre nosaltres no n'hi ha, — replicà el bon mosso, empassant-se la saliva.

—Per això els convido a tots!... Anem, hi ha mitja horeta curta.

Mentre los «comparses» comentaven l'incident, i el Jaume s'oferia «amb tota forma» a les senyores acompanyar-les al maset, on podrien reposar millor que a l'ombra dels esfullats arbres que els redoltaven, Guadalupe, sense amagar-se, en veu alta i mirar desdenyós per al Borràs, digué:

—Nos farà l'honor, veritat? a la mamà i a mi, de presentar-nos les primeres a sa germana.

I el Jaume, agraït de rèplica tan espontània, respongué somrient:

—No la intimidin sobretot, està poc avesada a societats nombroses.

Mentrestant seguien junts lo camí indicat, parlant ella, amb accents afectuosos, ell tendrament com sempre de Mercè Garriga...

Que el vol d'excursionistes esfereí al poc rato, sorprenent-la damunt d'un pedrís, collint rosetes de pom

* * *

Lo Mas era «maset» de lo que el nom deia: quatre parets obertes per una portalada i dues finestres, un piset cobert de teulada a dues pendents en lo sentit de la fatxada.

Damunt la portalada, un balconet tallat en antiga finestra, de la qual es veien los muntants de pedra fins a l'alçària de la moderna barana de fusta, que don Romuald havia obrat a tall de barana suïssa.

Davant la fatxada, un enrajolat d'un parell de canes d'ample, uns quants pilans a la paret, barretes de ferro damunt de les quals corria espés emparrat. Tancant aquella mena de sala verda, pedrissos de rajolots amb respatller d'obra, i, plantats darrera els pedrissos, abundants rosers enfiladors, quals branques més llargues, lligades als pilans, brotejaven ensems amb la parra, donant entre uns i altres: sombra, fruita i flors.

L'entrada del mas era el menjador tan ben pintat per don Romuald.

No parant-se en dificultats havia fet de tot: batalles, països amb força ponts i reguerons, un combat naval, fins al sostre; entre cada cabiró havia pintat uns muixonets... semblaven orenetes!

A la paret de la fatxada hi havia com un ninxo donant per dins a la cuina, que obert deixava veure una corriola i un càntir d'aram.

Era la cisterna, la peça de més mèrit del mas, segons don Romuald. No s'omplía d'aigua de penyes: d'una vena per ell descoberta i que ben aconduïda servia pel regadiu i el gasto casolà.

Aigua més gustosa i fresca no n'hi havia en tot lo terme.

* * *

Lo Jaume s'avançà uns quants passos dient baixet a sa germana, en donar-li la mà per ajudar-la a saltar del pedrís: «Després t'explicaré el per què de tanta companyia», i en veu alta, los convidats arribant ja: «Mercè! la senyora de Salvat, sa filla; les senyores de Recasens; lo senyor Moreta, que ja coneixes; l'amic Garcés, etcètera, etc., tots assedegats i desitjosos de reposar a l'ombra.»

—Hauran d'ésser indulgents, la casa és petita, — féu la Mercè, — mes cercant bé potser trobarem prou cadires i gots.

Excusant-se, se n'entrà cridant la mossa, que cridà la tia Larramendi i l'oncle... i als pocs moments tots compareguéren, felicitant lo Jaume per la bona idea que havia tingut de venir amb tan bona companyia.

Lo capità fou trobat per tothom un home amabilíssim. Semblava que tingués vint anys amb la pressa que es bellugava, conduint una senyora al reconet més ombrejat, passant a l'altre un plat amb gots plens de l'aigua exquisida que el càntir d'aram només feia que pujar i buidar.

Fou decidit que, els nou vinguts portant recapte, es parés una gran taulada sota l'emparrat per a berenar junts, i així es féu. havent-se establert, ja abans de menjar, una franquesa de bon gust, entre els masovers i els ciutadans.

Les mamàs enraonaven particularment amb don Romuald, qui els feia molta gràcia per sa manera de parlar català i dir-los coses fines a totes.

La Mercè, que coneixia de vista i de nom, algunes de les noies presents, anava de l'una a l'altra oferint-los flors per als cabells, parlant d'amigues comuns, perdudes de vista en eixir de les monges de l'«Ensenyança»; donant a totes: agulles de ganxo, fil per surgir un esquinç, bones paraules, graciosos obsequis.

* * *

Lo pobre Jaume no sabia lo que li passava.

Havia pensat tant i tant en aquella diada, i la veia començar de manera tan impensada!

Mirava, i veient a Guadalupe sentada al costat de la Mercè, menjant juntes entorn d'aquella taula; amb prou feines es feia càrrec on era.

Corprès per l'encís, no gosava ni ésser massa assíduo amb Guadalupe davant tants testimonis, ni sabia dir res a altra noia; no tenint ulls més que per ella, no escoltant, de tantes converses començades, interrompudes per rialles, represes i deixades, més que sa veu harmoniosa... «He de cuidar—es deia—que eixos «Papitus» i «Papitas» alegres no em sorprenguin encantat.»

Pobre Jaume! Alguns dels joves convidats li parlaven per primera vegada, i, no obstant, sense cap escrúpol havien canviat en sa presència, mentre les senyores s'apariaven per venir a taula, observacions i ditxos que ni sosptava poguessin imaginar-se.

Uns als altres es comunicaven, amb grans rialles, detallets sobre un peu vist en baixar del carruatge, lo braç ben conservat de la senyora tal que s'havia rentat les mans a la pica de la cisterna.

Afortunadament, una mica intimidats per lo posat digne del Jaume, cap d'ells analitzà gràcies ni belleses aparents o probables de Guadalupe i la Mercè.

Prou es coneixia que el Jaume no tenia món, malgrat d'haver-ne seguit geogràficament més ell sol que els altres plegats.

Si les dones poguessin oir los comentaris que llurs amagades gràcies inspiren a la major part dels homes...!

Acabat lo berenar uns prengueren lo vol darrera la tia Larramendi que anava de ponedor en ponedor arreplegant ous, i responent sempre als qui li parlaven amb una ganyota que volia ser amable...

La bona dona, massa modesta, no parlava mai per desconfiança de sa raó.

N'hi havia, però, que asseguraven haver-la oït parlar llargament una vegada, feia temps! Ningú podia fixar la data ni recordar lo que digué.

Lo seu marit, en canvi, feia els honors del jardinet, comentant-ne totes les belleses amb escollida i abundant frase.

Era verament eloqüent parlant de la veneta d'aigua per ell descoberta i que li tenia el jardinet d'allò més verd: atapeït de boniques plantes, de virolades i oloroses flors.

La Mercè, que Guadalupe havia pres graciosament per la cintura, alabava amb brometa totes les preciositats ensenyades per son oncle, i de tant en tant les dues noies s'allunyaven, comunicant-se eixos adorables no res, tema inagotable de conversa femenina.

La una prendada de la «senyoreta» que ja havia endevinat ésser l'estimada del Jaume; l'altra carinyosa mes, sense voler-ho, un xic analitzadora de lo que podrira pervindre.

Caminant, caminant, lo Quim, qui ja s'havia fet com de casa, les hi féu empendre un senderó tan estret, que dues persones de front no hi cabien.

Guadalupe s'hi quedà seguida de la Mercè, acompanyades del Jaume qui caminava arrossegant los peus per l'herba, dintre un regueró, precedits pel Garcés que esperava entre bancs.

—No podem caminar a la mateixa altura — digué el Jaume a Guadalupe.

—Fins caminant per siti fondo ets més alt que Guadalupe, — féu la Mercè, referint-se, naturalment, a llur alçària física.

—Prenguin tots pel regueró — intervingué el Garcés, — s'hi camina amb menys por de caure.

Al cap de pocs passos més, justament un clot d'herba, féu perdre lo equilibri a Guadalupe.

Llençà un ai! mes no fou res, involuntàriament havia estès lo braç i el Jaume la sostingué.

—Sort que m'ha aguantat; si no, queia, — féu la noia exagerant amb gràcia, i al mateix temps donà una estiradeta per separar la seva mà de la del Jaume.

La Mercè i el Garcés enraonaven ja amb l'oncle, el qual estava fent manats de dàlies.

Un accident, — digué el Jume, mirant amorosament a Guadalupe, — ha juntat les nostres mans... Qui sap si la simpatia hauria tardat molt temps?...

—Desagraït! Qui podia fer-me apoiar en mà que no em fos simpàtica?

Poc em coneix si no em creu capaç de deixar-me caure fins de siti més

Les converses de Washington

Mr. Jusserand ambaixador de França als Estat Units, el qual havia tingut una conversa de varies hores amb el secretari d'Estat Mr. Hughes, fou rebut dimarts, pel president Coolidge, al qual va exposar, com ja ho havia fet la vigilia, el punt de vista del govern francés sobre el mandat del comité d'experts, que ha de procedir a una enquesta sobre la capacitat de pagament d'Alemanya i les modalitats del compliment de les reparacions.

Segons les notícies arribades a París, les dues entrevistes tingueren un caràcter dels més cordials.

L'ambaixador de França, ha desenrotllat, segóns les instruccions rebudes de Mr. Poincaré, les tres observacions del Govern francés sobre l'enquesta dels experts. Primer, els experts no revisaràn el total de la suma deguda per Alemanya a títol de reparacions, unànimement fixada per la comissió de reparacions, el 28 d'abril de 1921, e 132.000 millons de marcs or; segon, la qüestió de la legalitat de l'ocupació del Ruhr no serà tractada, ni els arranjaments convinguts o en estudi entre les autoritats d'ocupació i els industrials alemanys del Ruhr; tercer, l'enquesta, sols deurà referir-se a la capacitat «actual» d'Alemanya, definint-se així el mot «actual»: «Capacitat en aquest moment i per un curt espai de temps a determinar raonablement.

Els seus dos interlocutors han demanat a Mr. Jusserand precisions solament sobre el darrer punt, això és sobre el que cal entendre sobre «la capacitat actual d pagament d'Alemanya», el qual vol Mr. Poincaré que es limiti el treball dels experts i Mr. Poincaré ha enviat instruccions immediatament al seu ambaixador.

Les informacions de font anglo-americana sobre les entrevistes, són les següents, les quals deuen acceptar-se amb la reserva habitual: El govern americà no ha estat encar informat del tot del que enten Poincaré per capacitat «actual» de pagament d'Alemanya.

Les entrevistes alludides, foren quasi del tot dedicades a precisar això. Tal com ha estat traduïda a Londres la frase francesa «La capacitat de pagar al moment present i durant un període limitat de l'avenir».

Sembla que ambaixador no ha pogut donar suficients explicacions i ha degut cablegrafiar al seu govern demanant una explicació detallada que els funcionaris americans esperen amb molt d'interés.

També ha estat demanat a Mr. Poincaré, el motiu de l'insistència sobre l'abstenció dels experts d'examinar res que es relacioni a l'ocupació del Ruhr.

El govern maericà, està disposat a convenir que els experts s'abstinguin de pronunciar-se sobre la legalitat de l'ocupació o de procedir d'alguna manera a l'examen crític dels principis polítics damunt del quals s'apoia.

No obstant, el govern americà no veu el mitjà de que els experts s'abstinguin d'ocupar-se de l'estat econòmic resultant de l'ocupació, si es vol que el comité redacti un plan pràctic, qualsevol que sigui capaç d'estimular la producció d'Alemanya i per tant la capacitat de pagament.

[illegible] següent telegrama de Washington, que té data del 6 de novembre:

Hom creu, que la conversa de Jusserand i Hughes, ha estat un pas endevant cap a l'acord, però ara toca fer l'altre pas a Poincaré.

Es diu que passaràn aalguns dies abans que sigui decidida la sort de la reunió d'experts proposada. Per altra part, es diu que és possible que, a qualsevol hora, els Estats Units creguin que és fútil donar curs al projecte de reparacions.»

Un altre telegrama de Washington dona les impressions següents:

«Hom assegura que al departament d'Estat posseeixen ja els criteris de tots els governs europeus, a propòsit de la participació americana a la comissió de reparacions. Res sembla justificar els rumors que alludeixen un compromís o bé a un carreró sense sortida. Pel contrari, diuen de font autoritzada que res ha passat que faci perdre l'esperança d'un arranjament definitiu. A més els canvis de impressions etre París i Washington podràn durar uns quants dies.

El president Coolidge, ha recomanat als periodistes paciencia, en interés del comú. Els Estats Units, s'atenen al que digué el mes passat Mr. Hughes, contestant a Lord Curzon. Si Europa rebutja llur criteri, els Estats Units no hi podràn fer res».

Pel seu cantó, el corresponsal del «New York Herald» a Washington, telegrafia amb data del dimarts:

«Es declarava avui a la Casa Blanca que els Estats Units no tenen cap intenció d'obligar a Europa a acceptar llur criteri i llur ajuda. Si a Europa no li interessa que els Estats Units li donguin son concurs en les presents difícils circumstàncies, ells creuràn que no hi ha res a fer. Però Amèrica desitja que les altres nacions sàpiguen que ha fet tot el que ha pogut per ajudar-les.

Aquesta declaració, es considerada com la preparació d'una declaració al poble americà, dient que els aliats no han pogut posar-se d'acord amb Mr. Hughes. En els centres oficials s'espera amb interés la resposta de Poincaré al telegrama de Jusserand, enviat després de sa entrevista del dillums amb Hughes i sa curta vista del dimarts a Coolidge. S'espera tenir la resposta francesa el dijous, i fins llavors, estaràn a l'expectativa.

No obstant, es diu als centres oficials que els Estats Units no pendran part en l'enquesta, si Poincaré insisteix en la decisió dels deutes interaliats o si limita els poders dels experts econòmics a la facultat de poder fer un simple examen de les capacitats de pagament actual d'Alemanya.

Segons sembla despendre's dels discursos que ha pronunciat recentment, Poincaré no podrà canviar el criteri manifestat i per altra part, no pot esperar-se que el govern dels Estats Units modifiqui l'actitud presa referent a l'acceptació de les fórmules proposades per Hughes. Però, fins en el cas en que poguessin posar se d'acord, ni el govern americà ni el Congrés podrien autoritzar els experts a discutir la qüestió dels deutes de guerra.

El discurs pronunciat el diumenge darrer per Mr. Herrik, ambaixador dels Estats Units a França, continua donant peu a llargues discussions. Es diu de font autoritzada que el president Coolidge ha manifestat son disgust per les manifestacions de l'ambaixador».

No obstant, es diu als centres oficials que els Estats Units no pendran part en l'enquesta, si Poincaré insisteix en la discissió dels deutes interaliats o si limita els poders dels experts econòmics i la facultat de poder fer un simple examen de les capacitats de pagament actual d'Alemanya.

Sembla despendre's dels discursos que ha pronunciat novellament, Poincaré no podrà canviar el criteri manifestat, i per altra part, no pot esperar-se que el Govern dels Estats Units modifiqui l'actitud presa referent a l'acceptació de les fórmules proposades per Hughes. Però, fins en el cas que es poguessin posar d'acord, ni el Govern ni el Congrés podrien autoritzar els experts a discutir la qüestió dels deutes de guerra.

El discurs pronunciat el darrer diumenge per Mr. Herrik, ambaixador dels Estats Units a França, continua donant peu a llargues discussions. Es diu de font autoritzada, que el president Coolidge ha manifestat el seu disgust per les manifestacions de l'ambaixador.»

L'Agència Havas ha rebut els següents despatxos de Washington:

«Després de la visita de Jusserand a Coolidge, a la Casa Blanca, han declarat que l'actitud dels Estats Units a propòsit de les reparacions, ha estat a bastament exposada en la nota de Mr. Hughes, però no cal desesperar, perquè no es pot pas donar en vint-i-quatre hores una solució als difícils problemes europeus.

Una alta personalitat ha manifestat que els Estats Units estan disposats a ajudar Europa si aquest ajut és desitjat per l'Europa; si no, ells no hi podran fer res. Hom reitera que els Estats Units no es sentiu moguts per l'interès; però que estan disposats a ajudar, mitjançant llurs consells, a l'obra comú per a arribar a una solució.

Referències oficioses diuen que al departament d'Estat són esperades amb impaciència les noves explicacions donades a París, les quals permetran fixar d'una manera precisa les restriccions que desitja Poincaré, i apreciar els efectes que podran assolir sobre l'enquesta projectada.

Els centres oficials diuen que no desitgen complicar la discussió del projecte d'enquesta, però confessen amb claredat que no veuen l'abast de les restriccions suggerides per Poincaré.

Pel que toca a la qüestió del Ruhr, [illegible] els experts no haurien de creure necessari discutir la qüestió des del punt d'albir polític, però tampoc haurien d'ésser obligats a abstenir-se, si així ho creguessin convenient, d'examinar des del punt de vista econòmic, la connexió d'aquesta qüestió amb la productivitat d'Alemanya.

Hom declara oficialment que el criteri dels Estats Units, pel que toca a la qüestió dels deutes interaliats, no ha estat modificat, i que no hi cap discussió referent a això, després de la nota Hughes. La posició dels Estats Units, tal com l'ha definida la nota Hughes, és mantinguda, i no es pot tornar-se a discutir.

La reacció imperialista d'Alemanya

El cop d'Estat de Baviera.-Von Seckt contra Ludendorf. Destitució del govern de Saxònia. Detenció de Ludendorf i Hitler

Han fracassat les converses de Washington

Washington, 9.— El corresponsal de l'Agència Havas en aquesta capital telegrafia dient el que segueix:

En les conversacions que acaben de celebrar el Secretari d'Estat nord-americà senyor Hughes i l'Ambaixador de França, sembla que no s'ha arribat a cap fórmula que harmonitzi els criteris dels dos governs.—Havas.

LES COMUNICACIONS ENTRE BERLIN I MUNIC

Berlín, 9. — Han estat rompudes totes les comunicacions amb Munic.—Havas.

ELEMENTS HONGARESOS D'ACORD AMB HITLER

Budapest, 9. — La policia ha detingut el diputat Ulain, en el moment que es dirigia a Baviera, per tal de negociar un acor amb Hitler, el qual havia de donar-li ajut per a enderrocar el gabinet del comte Bethlem i canviar el règim hongarès. La policia s'ha incautat del text de l'acord que havia de passar-se amb Hitler. — Havas.

LUDENDORF VOL ESSER EL DICTADOR D'ALEMANYA. — EBERT CONFEREIX ELS PODERS SUPREMS A VON SECKT

Berlín, 9 (Urgent). — La dictadura conferia a Ludendorf pretén englobar tota Alemanya. El Govern del Reich ha publicat una proclama invitant, comminant amb les penes fixades a l'efecte en cas de desobediència a resistir al delicte d'alta traïció.

El president de la República senyor Ebert ha tramès a von Seckt els poders supremes i el comandament de la totalitat de les forces de la Reichswehr. — Havas.

UNA PROCLAMA DE VON HITLER

París, 9.9 — Al «New York Herald» li telegrafien de Munic que en una proclama el senyor Hitler ha anunciat que el moviment no es limitaria a Baviera, sinó que, al contrari, el nou Govern aspira a ésser considerat com a tal en tot el Reich. — Havas.

NOTICIES CONTRADICTORIES DE MUNIC. — VON KAHR, DETINGUT O REGENT? — SEMBLA QUE ELS BAVERESOS MARXEN CAP A BERLIN.

París, 9. — Telegrafien de Berlín a «Le Petit Parisien» que sembla que von Kahr ha estat detingut. — Havas.

Berlín, 9. — Són bon xic contradictòries les notícies subsegüents al cop d'Estat de Munic.

Segons una informació, von Kahr ha estat proclamat regent de Baviera.

Alguns contingents baveresos han travessat la frontera, dirigintse a Berlín. — Havas.

COMPLICACIONS AL RUHR. — UN MORT I MOLTS FERITS A WEUTEN.

Dusseldorf, 9. — Es va notant alguna millora en la regió de Weuten, ja que les principals mines han tornat a admetre els obrers al treball, però a la resta del Ruhr, llevat del consorci Krupp, segueixen acomiadant personal, amb el propòsit de no admetre després sinó els obrers que consentin a treballar deu hores.

Amb aquest motiu els ànims estan molt excitats, havent-se produït avalots en els quals han resultat un mort i nombrosos ferits. — Havas.

CRISI A SAXONIA. — LA REICHSWEHR DESTITUEIX EL GOVERN.

París, 9. — Telegrafien de Berlín a «Le Petit Parisien» que un destacament de la Reichswehr, manat pel general Haffe, ocupà els edificis de la Dieta i el ministeri de l'Interior de Weimar.

A la nit, el general Haffe anuncià la crisi ministerial per haver fet dimitir l'antic Govern. — Havas.

París, 9. — Comuniquen de Berlín a «Le Matin» que es confirma la detenció de Knilling i Schewyes, president i ministre de l'Interior, respectivament, del Govern saxó. — Havas.

ACLARIMENT OFICIOS SOBRE EL DISCURS DE NEVERS

París, 9. — En el recent discurs pronunciat a Nevers per M. Poincaré, féu notar aquest la necessitat d'establir una diferència entre els alemanys que s'han aprofitat de la desfeta financiera organitzada pel Reich, i aquells altres que, al contrari, han estat víctimes d'aquesta desfeta. Poincaré denuncià l'exitència a Alemanya d'un altre poder diferent de l'oficial, constituït per organitzacions secretes militars, i afirmà que França sabria reconèixer la bona fe d'aquells alemanys que ho haguessin demostrat.—Havas.

UN DISCURS DE MISTER BLYTHE BRANCH

París, 9 .9— El «New York Herald» reprodueix llargs paràgrafs del discurs pronunciat pel senyor Blythe Branch, president de la Cambra de Comerç americana de París, en un àpat celebrat per la Unió Interaliada.

Després d'haver fet ressaltar que la pau i la justícia no són ja un fet, perquè la bona fe dels aliats ha estat burlada, el senyor Branch afegí:

Després d'haver fracassat en son intent de dominar el món per la força bruta, Alemanya voldria ara eludir les conseqüències del seu fracàs.

El nus del problema és de poder aconseguir que es procedeixi de bona fe.

Només hi ha una resposta, digué l'orador, que cal donar al Reich, i és la següent:

«Res de Conferència, ara; cap examen de la vostra capacitat de pagament en el present ni en l'esdevenidor.

Estem convençuts que amb bona voluntat aconseguireu fer cara honrosament al pagament de les vostres obligacions amb sorprenent rapidesa.

L'estat de pagaments per sancions ha estat fixat i acceptat per tots.

No acceptem la vostra petició de moratòries; cesseu, si voleu, en els pagaments, però pel vostre compte i risc, perquè els vostres destins són a les nostres mans.» — Havas.

EL RETORN DE L'EX-KRONPRINZ

París, 9. — En la reunió de la Conferència d'Ambaixadors, celebrada avui, s'ha adoptat tan sols en principi la decisió referent a les gestions que han de portar-se a cap amb els Governs d'Holanda i Alemanya, encamonades a cridar l'atenció de les esmentades nacions sobre els greus inconvenients que es derivarien d'autoritzar l'ex-Kronprinz per a sortir dels Països Baixos i entrar en territori alemany, si es té en compte que l'ex-Kronprinz figura en les llistes de culpables de la guerra, reclamats pels aliats.

Tots els ambaixadors admeteren sense reserva la necessitat d'efectuar aquesta gestió en tal sentit, però no s'adoptarà cap decisió fins que l'acord sigui ratificat pels respectius Governs aliats.

Aquesta ratificació es considera segura per part especialment del «Foreing Office», que, com se sap, el dia 5 de l'actual va pendre la iniciativa de sollicitar a M. Poincaré que es procedís a una acció diplomàtica, encaminada a evitar la sortida de l'esmentat ex-Kronprinz d'Holanda. — Havas.

L'ACTITUD D'HOLANDA

La Haia, 9. — Una personalitat holandesa ha declarat al representant de l'Agència Havas que Holanda ignora que l'ex-Kronprinz vulgui sortir de Wieringen, però que les mesures que ha adoptat el Govern holandès impediran a l'ex-Kronprinz que surti de Wieringen sense el consentiment del Govern.

Amb tot, cas que el Reich autoritzés l'ex-hereu d'entrar a Alemanya, l'esmentada personalitat creu que res no podria oposarse legalment a la seva marxa. — Havas.

EL GOVERN DEL REICH I BAVIERA

Berlín, 9. — El Govern del Reich, ha interromput totes les relacions amb Baviera, a la qual no hi haurà cap prestació fins que es restableixi la normalitat constitucional. — Havas.

LA PROCLAMA DE HITLER

Berlín, 9. — Segons notícies de Munic, la proclama publicada pel nou Govern anuncia la detenció del cap del Govern enderrocat, la constitució a Munic d'un nou Govern del Reich i el nomenament del general Ludendorf com a generalíssim de l'exèrcit alemany.

La proclama exhorta tots els patriotes a defensar la unitat de l'Imperi i la llibertat, anunciant que combatrà els faciosos amb extrema energia. — Havas.

DETALLS DEL COP D'ESTAT

Munic, 9. — En el moment en què els elements republicans celebraven ahir una reunió, Hitler, davant de 600 homes entrà a la sala.

Hitler declarà que el Govern presidit per von Knilling, havia estat enderrocat per ell, qui assumia desd'aquell moment tots els poders.

Els partidaris d'Hitler, ocuparen immediatament diversos barris d'aquesta capital.

Circula el rumor que l'ex-comissari del Reich, von Kahr, ha entrat en negociacions amb el Govern enderrocat per a fer front a l'organització de Hitler. — Havas.

UNA PETICIO DE IUGOESLAVIA

Belgrad, 9. — El Govern iugoeslau ha sollicitat l'acció dels aliats prop d'Alemanya, per a aconseguir que siguin servides les comandes anteriors a l'onze d'agost últim, i que encara estiguin pendents d'execució. — Havas.

CRITICA SITUACIO DEL CANCELLER STRESEMANN

Berlín, 9. — La situació del canceller Stresemann, és cada vegada més difícil i precària. Es considera probable que es produeixi crisi ministerial.

Els nacionalistes es neguen a collaborar amb el Gabinet actual. — Havas.

DECLARACIONS DE HITLER

París, 9. — Al «New York Herald», li telegrafien de Munic, que el cap nacionalista Hitler, parlant a les seves tropes, declarà que Alemanya tornarà a ésser un Imperi altiu i intangible, tal com mai hauria tingut de deixar d'ésser. — Havas.

VOULDSSOW AL MINISTERI DE DEFENSA NACIONAL

París, 9. — Comuniquen de Munic al «New York Herald», que Vouldssow ha acceptat el lloc que se li oferia al Ministeri de la Defensa Nacional. — Havas.

LA POSICIO DELS ESTATS UNITS

París, 9. — Segons un telegrama rebut de Berlín per «Le Journal», sembla que l'ambaixador nord-americà a Berlín ha informat al Ministeri Imperial que, si les dretes fossin admeses per a assumir el poder, els Estats Units farien públic que es desentenen de tot el concernent a una solució del problema de les reparacions. — Havas.

GESTIONS DE FRANÇA

París, 9. — El «Matin» diu que el president M. Poincaré ha donat telegràcament instruccions a l'ambaixador de França a Berlín, sobre les gestions practicades pels republicans alemanys que sollicitaren de l'ambaixador de França que donés a conèixer la seva opinió sobre l'actitud de França en cas que es proclamés una dictadura militar. — Havas.

HITLER HA INICIAT L'OFENSIVA

París, 9. — Telegrafien de Berlín a l'«Echo de París», anunciant que les tropes baveresses de Hitler han començat l'acció ofensiva. — Havas.

Munic, 9. — Les forces de la Reichswehr han assetjat l'edifici de la Kommandatur, entaulant-se violent tiroteig amb les forces de Hitler que la defensaven. Les pèrdues són molt considerables per ambdues parts. Finalment, Ludendorf i Hitler han pogut ésser detinguts. — Havas.

Explosió a Monteguano

LES PRIMERES NOTICIES

Gènova, 9.—En l'explosió que s'ha produït al fort de Monteguano, hi ha hagut quatre morts i quatre ferits.

Les cases pròximes han hagut d'ésser evacuades ràpidament, per amenaçar enfonsar-se.—Havas.

NOU MORTS I NOU FERITS

Gènova, 9.—En l'explosió ocorreguda al fort de Monteguano resultaren nou morts i nou ferits. Algunes cases veïnes, que foren desallotjades per llurs habitants, han tornat a ésser habitades.—Havas.

Conspiració contra el feixisme

COMUNISTES DETINGUTS A MANTUA I ASSOLA

Roma, 9. — Notícies de Màntua donen compte del descobriment d'un complot antifeixista qua han motivat la detenció d'onze comunistes a Màntua i 31 a Assola. — Havas.

La política exterior de Txecoeslovàquia

UN DISCURS INTERESSANTISSIM DEL SENYOR KRAMARCZ

Praga, 9.—La Cambra, després de llarga discussió, ha aprovat la política exterior del senyor Benes.

Abans el senyor Kramarcz contestà a alguns oradors de tendència alemanya que havien reprotxat al Govern haver fet una política massa francòfila. L'orador demostrà que, pel contrari, s'havia fet una política nacional.—Havas.

Els anglesos a l'India

UN CAPITA ASSASSINAT

Delhi, 9.—Un capità de l'exèrcit anglès i la seva muller han estat assassinats a Paraschinar.—Havas.

L'actualitat anecdòtica

COM FOREN DESCOBERTS ELS AUTORS DEL ROBATORI DE TAPISSOS DE VERSAILLES

La detenció dels lladres de dos tapissos del castell de Versailles és un èxit el mèrit del qual correspon en la seva major part al servei de l'identitat judicial de la prefectura de policia de París. Era impossible suposar qui eren els autors del robatori i segurament haurien pogut lliurar-se de totes les recerques si un d'ells no hagués deixat el senyal de la seva mà. Però per llegir aquest senyal, compost de quatre dits d'una mà, calla tota la ciència del director del servei d'identitat senyor Ballay i dels seus collaboradors.

El públic s'ha mostrat sorprés i admirat davant la claretat, la rapidesa i la precisió del descobriment d'un dels culpables. Ço que estranya no és precisament que una senyal digital pertanyi a un individu i no a un altre, sinó que entre totes les que hi ha classificades a la prefactura de policia, que arriben la xifra de 40 milions repartides entre 4 millions de fitxes, en tres dies s'hagi pogut arribar a dir: un dels lladres es diu Pròsper Charles.

I ha estat així, per confessió del mateix culpable. El procediment és infallible en els seus resultats. No hi ha exemples que s'hagi comès una error judicial per la seva aplicació I aquesta és més constant del que creu el públic, el qual ho ignora per no estar en el secret d'aquest treball interior que juga un paper essencial, tant pel càstig dels culpables com per la protecció dels innocents.

Seria molt llarg d'explicar en els seus detalls tècnics el funcionament del procediment gràcies al qual han pogut ésser salvat els tapissos de Versailles. Cal limitar-se, doncs, a explicar el que ha succeït en aquest cas concret.

Quan fou obtingut el clixè del senyal digital d'un dels lladres, el senyor Ballay posà en moviment el seu personal experimentat. Les fitxes consultades són les que resten arxivades de tot aquell individu que ha tingut relació amb la justícia. No sols se li pren el senyal d'un dit, sinó el de tots deu dits. Aquestes senyals presenten diferències que permeten classificar-les en cinc formes. Aquestes formes es subdivideixen i per un mateix individu afecten els deu dits. Es comprensible que les mans d'un mateix tipus formen un grup que no pot ésser confós amb un altre.

En el cas del robatori de Versalles es suposà que l'individu havia d'ésser robust i jove encara, i per tant fou explorada la sèrie adequada als senyals revelats procedents de malfactors de 25 a 30 anys. Aquesta sèrie tenia onze mil fitxats i entre ells hi fou trobat el nom del culpable.

La lectura d'aquestes fitxes consisteix en comptar el nombre de solcs que separen un punt donat, el qual és el centre de les línies en espiral del dit i un altre punt que presenta una spècie de delta entre el desenrotllament de les volutes i que és variable. L'examen per mitxà de la lupa seria llarg i carregós. El senyor Bellay usa un aparell que projecta la imatge de la fitxa considerablement augmentada i que permet la lectura en pocs segons. L'empleat que féu aquest examen era ja al quatre miler quan va dir als seus caps: «Aquí n'hi ha una que podria ésser la bona». I, en efecte, pel que es refereix a la forma i tipus era idèntica als quatre dits la senyal dels quals era revelada. Revelats curosament els altres punts caracteristics i concordats, no deixaven lloc a dubtes.

I si els dos individus tinguessin la mateixa mà? La naturalesa no es repeteix. Una mateixa senyal presenta 50, 100 i 200 caràcters a considerar, havent-se calculat que la possibilitat d'identitat de senyals de dos subjectes diferents és d'un sobre 64.000 milions. I al globu no hi ha pas 1.600 millions de sers vivents. Per tant la coincidència fora un cas veritablement extraordinari.

La dactyloscopia, que així s'anomena el sistema, tendeix a substituir l'antic sistema antropomètric. I no és pas una novetat, puix era coneguda a Orient i sobretot a Xina. Però se'n feia més aviat un ús místic. Sir William Herschel, funcionari a les Indies, fon el primer que va servir-se'n com a signatura. L'anglès Francis Galton en fou l'iniciador científic, consagrant-hi una memòria l'any 1888. A París fou adoptat ja fa anys, puix a l'any 1903 fou descobert un assassí per les seves senyals digitals.

El darrer resultat, el de Versalles, no és pas el més impressionant, però constitueix un exemple que restarà cèlebre dins els anals del robatori, a l'ensems que mostra l'estat de perfecció han portat l'utillatge els savis que fan la guerra als malfactors.

policia, que arriben la xifra de 40

L'assassinat Vorowski

ELS TESTIMONIS

Lausana, 9. — Vista de la causa seguida contra Conradi i Polunin, per la mort del delegat rus Vorowsky.

Ha cotinuat la desfilada de testimonis. El senyor Bel, membre del Comitè de la Lliga Nacional, declarà que l'actitud insolent de la Delegació russa vers les autoritats suïsses causava general indignació.

El periodista senyor Oraissier, qui va residir durat vint anys a Rússia, declarà que si en Conradi li hagués demanat diners per a matar a Vorowsky, els hi hauria remès a l'acte. — Havas.

Lausana, 9. — Procés contra Conradi, assassí de Vorowski.

Continua la desfilada de testimonis.

El doctor Lodigenski, en la seva declaració, fa un elogi de Polounine, i en una detallada relació explica els vandàlics actes de crueltat comesos pels bolxevistes, els quals no vacillaren a assassinar dèbils i indefenses dones i inocents criatures.

La mare de Conradi, que és cridada a declarar, descriu les horribles tortures que els bolxevistes imposaren a llurs enemics i elogia la conducta del seu fill.

L'advocat de la part civil, Sr. Dickers, presenta unes conclusions demanant que s'entauli acció penal contra el periodista Croizir, a causa de les seves polèmiques impreses, oposant-se a això el procurador general. El president del Tribunal intervé, ordenant que s'obri una informació referent a aquest assumpte, i pel que es refereix a les conclusions de Dickers, ordena que siguin sotmeses al procurador general de la Confederació Helvètica. — Havas.

La diplomàcia francesa

L'AMBAIXADA DE MADRID

París, 8. — (Urgent). — El senyor De Fontenay, ministre de França a Compenhague, ha estat nomenat ambaixador a Madrid. — Havas.

París, 9. — El senyor De France, ambaixador de França a Madrid, ha estat jubilat a petició seva.

El Govern li ha conferit la Gran Creu de la Legió d'Honor.—Havas.

LA LEGACIO DE BERNA

París, 9.—El senyor Armando Bernard, prefecte del Department dels Alps Marítims, ha estat nomenat ministre plenipotenciari a Suissa, per a substituir el senyor De la Vaud, que ha estat jubilat a petició seva.—Havas.

D'espectacles

Per al dia 25 del corrent, la companyia catalana d'art dramàtic Claramunt-Adrià, que amb el millor xit segueix actuant al teatre de la Comèdia, anuncia l'estrena del drama d'En Garcilius «La cançó de don Joan» inaugurant així la sèrie d'estrenes extraordinàries anunciades per a la temporada 1923-24.

La nova producció de l'aplaudit autor de «els nostres fills», ha despertat extraordinari interès. Preparen el decorat els celebrats escenògrafs Batlle i Amigó.

—

Amb èxit extraordinari s'inauguraren ahir a la tarda els dijous infantils del Coliseum, a la qual funció assistí nombrós públic infantil i no poques senyores que passaren unes hores agradables.

Totes les pel·lícules que es projectaren mereixeren l'aprovació general, en particular les francament còmiques, les escenes més de broma de les quals foren subratllades per les rialles dels nens.

La Conferència Imperial Britànica

LES NOVES TARIFES

Londres, 9. — Per a afavorir els productes procedents dels dominis i possessions britànics, el Govern anglès proposa que es limitin els drets de Duana a dos xelins per galó, sobre els vins que excedeixin de 30 graus, i que es rebaixi a sis xelins i tres penics per galó la sobretaxa imposada als vins escumosos que procedeixen dels esmentats dominis i possessions.

Quant als vins procedents de l'estranger, continuaran pagant sis xelins, i dotze xelins sis penics de sobretaxa, respectivament. — Havas.

ACABAMENT DE LA CONFERENCIA

Londres, 9. — Ha acabat la Conferència dels Dominis. — Havas.

Curiositats mundials

FORCES PERDUDES

Els nostres savis volen saber-ho tot i posar les forces més grans de la naturalesa a l'abast de la nostra vida corrent.

Així, un físic brasileny ha estudiat la potència de claror proporcionada pels llamps. Després de molts experiments i de molts càlculs ha arribat a la conclusió que un llamp mitjà, si pogués ésser aprofitat per a les nostres necessitats, donaria la quantitat de llum que cal per alimentar una trentena de làmpares durant deu anys.

Quan tempesteja, quanta de llum no es perd!...

ELS DARRERS PELLS ROGES

D'ençà que M. Lloyd George ha fumat la pipa de la pau després de ésser nomenat Pell Roja honorari, hom s'ha dit:

—Ai, ai! encara existeixen dones Indis-Sioux a l'Amèrica? N'existeixen realment de veritables i que no siguin solament personatges de cinema?...

Després de les estadístiques més recents, els Pells Roges són (descomptant l'Alaska) en nombre de 305,000, en xifres rodones, als Estats Units. Al Canadà, passen una mica més dels 100,000. Les tres quartes parts viuen a les «reserves» que se'ls han atorgat,—la qual cosa no els impedeix de portar llurs fills primer a les escoles i més tard a les Universitats.

L'altra quarta part s'ha barregat íntimament amb la població blanca de les grans ciutats. Hom troba Sioux els quals ocupen les situacions més diverses — tant les modestes com les més elevades.

I, un detall curiós d'ésser notat, els Americans no senten per als Rojos ni el desdeny, ni el menyspreu, ni ni fins l'odi, que demostren als negres.

TOT ERA UNA BROMA

A París, una rendista de 66 anys, anomenada Josefina Challot, es féu amiga d'una tal Maria Vialle, de 36 anys, per haver-la trobat diverses vegades al mercat. Com li va inspirar confiança la rendista va demanar-li si la voldria de pensió a casa seva. La Vialle ho consultà amb el seu marit, aquest no hi posà objecció i la rendista entrà a la nova casa. Al cap d'un temps estava tan agraïda la bona dona del comportament d'aquell matrimoni que decidí fer-li donació de tots els seus béns consistents en un mobiliari valorat en 4.050 francs, una sèrie de valors d'un total de 52.900 francs i [illegible] del temps del primer imperi entre elles un cronòmetre de gran preu.

Un cop saber que heretava, el matrimoni sentí fretura de gaudir de tal benefici i tot el desitjar que la senyora Challot morís. Però Déu no ho volia i si el matrimoni no va concebre un pla d'assassinat decidí simular un robatori durant l'absència de ells dos. A l'efecte la Vialle amagà els valors i les joies sota del seu matalàs i en tornar la senyora Challot, amb un to desesperat, intentà fer-li creure que uns lladres desconeguts li ho havien robat tot.

Però la vella rendista no es deixà impressionar per la comèdia i confià els seus recels al comissari de policia i després d'una hàbil vigilància tres agents trobaren l'amagatall de la Vialle. Aquesta, naturalment, no podia negar el fet, però si la intenció i a l'efecte declarà que tot allò havia estat una broma feta a la senyora Challot. Tampoc els agents varen empassar-se la comèdia i varen detenir el matrimoni.

Aquest, per la seva avarícia, ha perdut bous i esquelles, puix la senyora rendista ha anullat el testament.

L'ELEFANT, EL GOS I EL LLORO

Fa alguns dies succeí a Londres un fet que motivà comentaris festius de tots els diaris. Dins de casa seva un industrial va sentir un soroll i creient que es tractava de lladres va corre a encendre el llum trobant-se amb la gran sorpresa de veure el cap d'un elefant que havia esbotzat la porta. Segons declarà l'industrial l'elefant el mirava somrient i semblava esta estar molt content del sobressalt que li havia causat.

Davant aquella aparició estranya, l'industrial es recordà que prop de casa seva s'havia installat un circ. Féu avisar els guàrdies de la bèstia

un cop arribaren l'elefant es deixà endur sense cap resistència.

Un altre cas no menys curiós va passar també a Londres. Un operari es dirigí a una casa en la qual havia de fer una reparació a la finestra. Trucà a la porta que estava mig oberta i no va rebre resposta. Va xiular per cridar l'atenció d'algú i des de la cuina li varen respondre amb un xiulet igual. Mira a dins i en un angle va veure dos ulls de foc que el miraven. «Amb permís», féu l'operari dues vegades. Aleshores va entrar i va veure que els ulls eren els d'un gos i el xiulet l'havia escarnit un lloro. Eren els dos únics habitants vius de la casa perquè la vella senyora feia pocs moments havia mort d'un atac.

AUTORITZEU LES NOTES DE LES QUALS ENS PREGUEN LA PUBLICACIO, AMB UN SEGELL O UNA FIRMA QUE ENS SIGUI CONEGUDA.

La Veu de Catalunya

DIARI NACIONALISTA CATALA D'AVISOS I NOTICIES

Dissabte, 10 novembre de 1925

Aquest número de LA VEU DE CATALUNYA ha sigut passat per la censura militar.

[redacted]

Polítiques

ELS FEDERALS

Don F. Moliner Salcedo diu el següent:

«Com a vice-president del Consell Regional República Federalista de Catalunya, i vocal del Nacional d'Espanya, compleixo el deure de donar a conèixer, competentment autoritzat per a fer-ho, que ni el partit federal espanyol que el Consell Regional s'honra de representar, ni el Consell Nacional emanat de l'Assemblea nacional existent, té res que veure amb la titulada Conferència federal celebrada el 28 d'octubre últim, al carrer de Tres-Llits, 3, i en un Centre del Poble Nou, d'aquesta ciutat, per altres elements, alguns d'ells exclosos del partit en 1918, per haver-se declarat nacionalistes en sessió, vulnerant la nostra doctrina després d'haver ingressat en el dit partit, prometent ésser «sols» federal, addictes a ella.

I que ni l'expressat Consell Nacional ni el Regional es fan solidaris dels acords d'aquesta nova organització que s'intenta, no havent nosaltres volgut publicar aquestes manifestacions abans de la celebració de l'esmentada Conferència, per a evitar la malèvola suposició que tractessim de combatre-la i dificultar-la.»

EL REGIONELISME DE VAZQUEZ MELLA

El periòdic «Orden», el qual acaba d'aparèixer a Madrid, publica les següents declaracions del senyor Vázquez de Mella, referents a l'organització regional:

«Els drets generals de les regions (a part dels particulars que es puguin desenrotllar a cada una, i els que exigeix la condició foral d'algunes), són les següents:

«Primer, dret a estar representada per la Junta i Diputació elegides lliurement; segon, conservació i perfecció del seu dret privatiu; tercer, conservació i lliure ús de la llengua, dialecte; quart, llibertat universitària i organització regional; cinquè, autarquia administrativa i formació de pressupost propi; sisè, autarquia econòmica per a concertar la tributació; setè, formació de la Hisenda pròpia amb tributació separada, cobrada i repartida directament, vuitè, resolució dels conflictes de comarques i Municipis i classes, i intervenció en els conflictes entre regions i entre aquestes i l'Estat en una sala foral les unes, i en les Corts generals les altres.

Les limitacions d'aquests drets són de dues classes:

«Econòmiques. — Primera, participació tributària convinguda amb els Municipis; segona, quota proporcional concertada amb l'Estat.

Jurídiques. — Primera, responsabilitat per la gestió administrativa i econòmica de la Junta sortint, residenciada per la que la substitueix; segona, necessitat del consentiment de les comarques i Municipis manifestat per referèndum per a les alienacions, emprèstits i canvis que a judici seu constitueixin canvis extraordinaris en els tributs; tercera, respecte i acatament als drets de les altres regions i a les lleis generals de l'Estat.»

Aquest número de

LAVEU

DE CATALUNYA

ha estat

passat per la censura

militar

El fanal de la cantonada

Hi ha un fanal, a la cantonada. La seva llum és massa fixa, i decididament estòlida. Matussera, la seva ombra engegantida dibuixa en terra la meitat d'un hexàgon. No m'inspiren simpatia aquests fanals amb camiseta. Deu-me l'antic flamicell parpellejant, que poblava el carreró d'espectres, que feia l'ullet als idil·lis furtius, que sotjava esgarrifat els crims. Una flama que es retorç és gairebé un esperit. Aquest fanal d'ara, amb camiseta, viu en una fàtua impassibilitat. No fa cabal de res. La seva llum no sorprèn a ningú, no encalça a ningú, no coneix els sotsobres emotius, no té mai indecisions, no agita ni reminiscències ni pressentiments. Es acadèmic, pensa coses òbvies, té una majestat exterior assolida *sur commande*; no li interessa pas, com al seu avantpassat, de punyir l'ombra en totes direccions, sageta múltiple i infatigable, sinó que el complau de saber-se immòbil claviana solemne, pèlag oficial de llum, que roman damunt la gent que passa pel carrer, que es basta a si mateix, que prou fa essent allí. De vegades, un hom es demana, inquiet, el motiu de l'olimpisme de certs ufanosos inútils: en realitat, aquella benestança inactiva es deu a la convicció, subconscient o no, que si s'emboliquessin *realment* en alguna cosa — no parlo ara de paraules buides ni de gestos vagues — no farien sinó catúfols. Ara, ja, quan veig algun majestuós, em dic tot seguit: — *Probablement*, és que té por de fer catúfols. — Aquest fanal amb camiseta, estàtic de tota la seva ignorància, obès i suspès i embadalit, em fa pensar en una certa quantitat de prestigis oficials: catedràtics, senadors, predicadors de terres sonores, i gent que escriu articles *de fons*.

Tanmateix el carrer nocturn ha perdut romanticisme. Els festejadors han sentit, confosament, la inhumanitat del fanal taujà, i han emigrat al cinematògraf. Els sindicalistes ja no van al bar que els feia passar per aquest carrer. El llum magnífic de la gent que sopa, el llumet patètic del malalt, el llum mig cluc de la gent que treballa altra hora, el llum de color d'una tal Lola o Estrella que espera un senyor de Sabadell, el llum sobtat, ple de malhumor, del pis on s'ha posat a plorar una criatura, són ja accidents dissociats i que no us diuen res: el fanal antic ho dramatitzava tot, ho coordinava tot en una expressió de recança o de nostàlgia o de malenconia: el fanal nou esmussa la vostra sensibilitat i la de les coses. El fanal nou no dóna pas una expressió mefistofèlica a les celles de calavera pàl·lid que torna a casa tard, ni excita, curiós i conversatiu, l'eloqüència de l'embriagat, ni palpita d'una compassió dolorosa quan una pobra noia, que ha passat amunt i avall, mira endarrera, endebades, amb una mica d'exhausta cançó, a la boca, ni empeny, tot estrafent el cremallot que s'apaga, el pobre minyó que ha eixit ufanós, despentinat, a cercar ajut per algú que s'està morint, ni amb una mica de trepidació no punyeix el cor dels viatgers del primer tren a la matinada, que així no senten ja la tristesa dels petits esquinços de la vida.

Perquè el fanal, havent tingut compte de no provar la seva superioritat, cercant d'imposar-la com un dogma, no es refusa pas a acreditar-la mitjançant el seu allunyament impertinent dels altres, la seva menyscurança de la menuda humanitat. Afortunadament, però, quan el matí clareja, tothom pot veure quina ganyoteta cansada i rogenca és, fet i fet; un home l'apaga bruscament — diríeu que d'una llançada —; i surt cap a missa, al so amorós de la campana matutina, una velleta per la qual un fanal és una cosa mig diabòlica: ella pregarà en expiació dels mals suggerits per la falsa lluïssor nocturna, bo i tenint al davant seu, encesa, — perquè l'església encara serà fosca — una candeleta flairosa de cera d'abelles, de flamicell quiet, però huma.

JOSEP CARNER

Breviari crític

LES HISTORIES D'ONCLE SCROOGE PER MN. LLUIS G. PLA

Literatura infantil, teatre infantil... Heu's aquí un problema literari i pedagògic que malgrat de tots els innombrables esforços realitzats no acaba mai d'ésser resolt. Crec sincerament que ni l'estètica literària ni l'educació intel·lectual i moral dels infants surten guanyant d'aquest esforç que en la literatura moderna universal han esmerçat homes d'envejables dots literàries per especialitzar-se en un gènere destinat exclusivament a la infància. Hi ha dos punts de vista des dels quals hom pot tractar aquesta qüestió: el referent a l'escriptor i el referent als infants. L'experiència secular demostra que el bon escriptor tot fent obra per tots pot arribar a interessar intensament el món dels infants; i així veiem que ben comptades són les grans personalitat d'entre els autors clàssics de qualsevol país, que no hagin escrit pàgines i àdhuc obres senceres, plenament assequibles a la sensibilitat i a la comprensió dels infants en llur període de formació intel·lectual. D'altra banda, com la bona literatura té per condició essencial la universalitat del seu sentit humà, veiem que els bons escriptors que han escrit alguna obra especialment dedicada als infants, saben també interessar plenament amb elles a les persones grans. Com exemple de llibres que, escrits per a tothom, són també fruits pels infants, solament esmentaré el cas dels «Viatges de Gulliver» de Swift i un gran nombre de pàgines i cants sencers dels poemes homèrics. I com exemple de llibres que, escrits per als infants, interessen també al públic en general, aquí tenim aquests magnífics «Viatges de Nils Holgerson» de Selma Lagerlof, llibre destinat a servir de lectura en les escoles de Suècia. Existeix la idea, falsa i perillosa, que la literatura per als infants és una mena de literatura de classe inferior o més modesta, per a la qual són necessaris escriptors especialitzats i sense grans aspiracions literàries. Però podem estar ben segurs que tota literatura que solament pugui arribar a interessar als infants, és mala literatura i per tant que més valdria que no fos conreada. Lo bona literatura és una; i els infants formen en molts casos part integrant del públic a qui interessa la bona literatura. «Deixeu entrar un infant a una biblioteca de clàssics, diu un escriptor anglès, i deixeu-lo remenar i llegir els llibres que vulgui; que sempre s'educarà i no rebrà cap mal». Es una qüestió que deixo als psicòlegs i als pedagogs la plantejada en aquest consell; però estic segur que tota literatura especial infantil fa, amb tota la bona intenció més mal als infants i els deforma més l'esperit que totes les pàgines impròpies per la llur edat que puguin trobar en una obra clàssica. La perfecció d'una biblioteca per infants és assolida quan els llibres d'aquesta biblioteca tot i essent d'un interès universal han estat escrits, pensant amb els infants, per grans i nobles escriptors.

I serveixin aquestes paraules de comentari a les «Històries d'oncle Croog» que es recomanen per la netedat i l'amenitat de la narració, i altres qualitats fa temps reconegudes al seu autor, el delicat escriptor mossèn Lluís G. Pla.

MME DE LAFAYETTE: «LA PRINCESSE DE CLEVES.» Traducció de Rafel Marquina.

Aquesta deliciosa novel·la de la qual un famós crític ha dit que el seu estil «és la perfecció de l'estil mundà», assenyala l'entrada del gènere realista en la novel·la francesa del segle XVII que fins llavors havia tingut un caràcter heroic i fantasista. Llegint aquesta obra-mestra de Mme. Lafayette, tan allunyada, per les seves tendències, de les indigestades i fades novel·les de Mlle. Sendery, ens trobem ja dintre de la novel·la moderna. En l'estil de Mme. de Lafayete no hi ha gaire bé rastre del mal gust preciosista que havia envaït la literatura francesa al començament del segle XVII; Mme. de Lafayette escriu ja sota el mestratge dels grans autors que posaren els fonaments del classicisme francès i el seu estil, lliure d'afectació i d'emfatisme, es recomana per la seva netedat i la seva sobrietat. La seva fina malícia en l'observació psicològica, la pintura fidel de les passions i el fons de noblesa i d'amor a la virtut que hi ha en el seu argument donen a la novel·la de Mme. de Lafayette un encís i un interès humà que li asseguren la immortalitat al través de les variacions del gust literari de totes les èpoques. Ens hem de felicitar que una obra tan atraient com aquesta hagi trobat un traductor tan hàbil com el nostre distingit company Rafel Marquina que ha fet assequible al públic català aquesta exquisida mostra de la gran literatura mundana de la França del segle XVII.

M. DE MONTOLIU

Nota. — En el «Breviari Crític» anterior, per mor d'una ratlla saltada, diu un passatge: «Vol dir això que la lírica ha d'ésser epidèrmica etc.» I té de dir: «Vol dir això que la lírica ha d'ésser pessimista? No. Però l'optimisme líric no ha d'ésser epidèrmic, no ha d'ésser la rialla de la pura satisfacció de viure, etc».

Institut de Cultura i Biblioteca Popular de la Dona

CLASSE DE CUINA POPULAR

Dies feiners, de vuit a nou del matí

Llista de la setmana

Dilluns: Bordures d'arròs a la Piemontesa.

Dimarts: Filet de llucets a la «Chorons».

Dimecres: Peu de porc amb naps.

Dijous: Bledes a la Poulette i patates «souflées».

Divendres: Conserva de peres i de perdiu.

Dissabte: Crema a la italiana.

Nota: Poden assistir a aquestes lliçons totes les que els interessi, tant si són com no sòcies de l'Institut, pagant 25 cèntims per un tiquet que se'ls remetrà abans d'entrar a classe.

"Compañerismo" a distància

Sota els epígrafs «Compañerismo. — En favor de dos periodistas», diu avui «El Diluvio»:

«El Centro de Reporters de Barcelona ha dirigido al presidente del Directorio un telegrama que dice:

«El Centro de Reporters de Barcelona suplica encarecidamente la máxima benevolencia para los periodistas Valdivieso y Sánchez Fano, acusados de delitos de imprenta. Agradeciendo cuanto se haga en su favor, le saluda respetuosamente. — El presidente, García Anné.»

En el mismo sentido han dirigido al presidente del Directorio un respetuoso mensaje los periodistas que acudieron a Capitanía general la noche del pronunciamiento militar.»

Ens sembla molt bé que sigui demanada la màxima benevolença per als senyors Valdivieso i Sánchez Fano, però havem de manifestar la nostra estranyesa que uns periodistes de Barcelona, en sol·licitar gràcia a favor d'uns companys' s'oblidin inexplicablement que a la presó de la nostra ciutat hi ha, acusats també de delictes d'impremta, En Joaquim Delclòs i En Manuel Carrasco.

Retalls madrilenys

PERSISTENCIA DE L'ESPERIT ESTEPARI

Sota els epígrafs: «Literaturas terapéuticas. — El carácter nacional, diu N'Antoni Dubois, a «La Libertad»:

«España no se regenerará con nuevas disposiciones, se ha dicho cuantas veces los gobernantes han intentado reformas legislativas. Los hombres de la «revolución desde arriba», frase de Maura traducida del francés, vienen diciendo desde hace muchos años que la «Gaceta» podía ser el instrumento transformador, y, exagerando un poco, la ametralladora de decretos que abraza el milagro creador; estos espíritus perfectamente legalistas aplican a la gobernación pública el principio «similia similibus»; ha sido el legalismo, el artificio jurídico, el exceso de normas, la causa de la descomposición del Estado, pues encerrémonos en un gabinete, oigamos el consejo de doctos varones y articulemos nuevas pragmáticas, que ellas purificarán el organismo. Frente a esta posición de los creyentes en la «revolución desde arriba», que todo lo fían al magnetismo de la ley, se hallan aquéllos que creen precisas hondas transformaciones en las entrañas de los pueblos para procurar su marcha ascendente. Es el eterno problema del Derecho. La ley crea, modela, esculpe, el alma de las nacionalidades, o, por el contrario, ¿no es sino el cauce por donde discurre el río profundo del espíritu consuetudinario? ¿Puede la ley cambiar la substancia de una colectividad política sin que previamente se opere la revolución en las conciencias?

... ...

Intentos para reconstruir España, para incorporarla a la corriente del mundo, para modificar su carácter secular, los ha habido en número considerable; en todo tiempo los «élites» intelectuales han mostrado su grave preocupación produciendo las llamadas «literaturas terapéuticas», y en todo tiemo hombres políticos han recogido sus idearios; pero todo ha sido inútil, por la razón única de que España ha sido incapaz de hacer su revolución.

El ilustre escritor Ramiro de Maeztu nos dice en uno de sus últimos notables artículos, que la actuación del Directorio para extirpar la hidra caciquil tiene su antecedente ideal en la literatura del desastre de Costa y Picavea. Bien. Pero, ¿cuántas veces no se ha procedido por los intelectuales a la revisión de los valores nacionales? ¿Y cuántas los hombres políticos han pretendido infiltrar la virtud medicativa en el organismo del Estado? Antes del alarde ético y del empeño revisionista de la generación del 98, que culmina en los libros «El problema nacional» y «Regeneración y europeización de España», allá, en los comienzos del siglo XVII, cuando se observaron «los primeros síntomas de la decadencia española y la falta de solidez de la vasta, pero descosida, construcción, surgió el grupo de los escritores de política económica, los Herrera, los González de Cellorigo, los Sancho de Moncada, los Fernández de Navarrete; después, en el siglo XVIII, siguen la misma trayectoria de purificación ética y valorización ideal y material de la nación los Ustáriz, Ulloa, Arriquibar, Campomanes, traduciéndose en la política seriamente construtiva de los Olavide y Cabarrús. Pues bien. Todos esos ciclos del pensamiento revisionista, desde el siglo XVII hasta las postrimerías del XIX, no han desfigurado el carácter de la nacionalidad; cayó la semilla en tierra abrupta, y al alborear nuestro siglo, España es la nación inconexa, invertebrada, corrompida, fanática, apolítica, anarquizada, ociosa...

... ...

¡Cinco siglos han transcurrido, y aquellos rasgos de la España de Fernando el Católico son los rasgos de la España de la Restauración! ¿Cómo no inclinar-se al pesimismo al ver fracasar secularmente la buena fe de los reformadores? ¡Un pueblo que persiste en sus vicios y defectos tan denodadamente es de difícil cura; los tratamientos desde arriba no pueden ser lo suficientemente enérgicos. El pueblo tiene que cambiar de piel, de sangre y de nervios, y eso se opera por una revulsión total del organismo. Podrá extinguirse la casta de los políticos y caciques por fallo de una opinión excesivamente humillada y burlada; pero ¿qué decreto tendrá la eficacia para destruir la casta de los ignorantes, la casta de los nobles iletrados, la casta de los hidalgüelos que desdeñan la industria, la casta de los pícaros, la casta de los holgazanes, la casta de los estúpidos? Mientras siga enseñoreado del ámbito nacional el espíritu viejo, que hizo caminar a España como una sombra por las vertientes de la Historia, habrá que renunciar a toda esperanza.»

Butlletí internacional

9 de novembre de 1923

EL COP D'ESTAT DE BAVIERA

Diuen els telegrames d'avui que Herr Adolf Hitler, el famós cap del Partit Socialista Nacional dels Treballadors bavaresos, ha enderrocat el govern de Von Kahr, substituint-lo pel famosíssim general Ludendorf, darrer cap d'Estat Major de l'exèrcit alemany durant la guerra de 1914-1918. Herr Adolf Hitler actua com a conseller polític del general Ludendorf. El Cap de Policia Poehner ha sigut nomenat administrados del país, i el general Lossow Ministre de la Guerra. Les forces de Hitler ocupen la ciutat de Munic i dominen, segons sembla, la situació.

Una vegada més s'han complert les lleis inexorables de les accions i les reaccions polítiques. La mateixa Munic, que fou centre del moviment comunista, és ara el focus de la reacció imperialista.

El 17 de gener d'enguany, comentàvem en aquesta secció del diari l'actitud de Baviera davant l'ocupació de la conca del Ruhr per les tropes franco-belgues, i afeg'em: «En la forma que ha plantejat M. Poincaré la qüestió, hi ha dos perills molt greus: si l'organització industrial alemanya resisteix victoriosament la pressió francesa, és molt probable que es produeixi a Alemanya un moviment nacionalista com el que prepararen els *feixistes* bavaresos i que el precedent immediat de Turquia fa doblement temptador. I si l'organització industrial alemanya sucumbeix a la pressió francesa, és molt probable que es produeixi a Alemanya un moviment comunista, el qual és atiat constantment des de Moscou.» I afegíem: «Linterés dels aliats i l'interès d'Europa demanen precisament tot el contrari: preservar ensems Alemanya dels perills de la reacció i dels perills de l'anarquia.»

La història de l'Europa central durant aquests onze mesos de l'ocupació del Ruhr, ha estat la història de les fluctuacions d'Alemanya entre aquests dos perills. L'amenaça comunista ha tingut la seva màxima expressió en els desordres provocats pels treballadors sense feina, com a conseqüència de la carestia de la vida i la catàstrofe del marc, en l'alçament d'Hamburg i en l'actitud de Saxònia i Turíngia. El govern del Dr. Stresemann ha pogut superar l'amenaça comunista. No ha pogut, però, superar l'amenaça imperialista. Prou fort per a imposar l'autoritat del govern de Berlín a Saxònia, no ha pogut aconseguir el mateix resultat a Baviera. Mentre Dresde resta sotmesa a l'autoritat del Reich, Munic se'n desprèn.

El 25 de setembre d'enguany, en comentar les primeres notícies de la capitulació d'Alemanya i la cessació de la resistència passiva al Ruhr, deiem: «Però la capitulació d'Alemanya ni significa la solució del problema de les reparacions ni l'endegament de la crisi europea. Tot el contrari. La fase més aguda de la crisi comença ara.»

No retreiem pas els nostres comentaris del 17 de gener i del 25 de setembre d'enguany per la pueril vanaglòria de constatar que s'ha complert la facilíssima profecia. No. Recordem aquells comentaris per a constatar que no passa cap cosa imprevista, que està passant el que fatalment havia de passar com a conseqüència de les errors, de la cega obstinació i de la bogeria dels homes.

A l'hora d'escriure aquestes ratlles no és possible calcular encara les conseqüències que tindrà per a la política europea i l'esdevenidor d'Alemanya el cop d'Estat de Baviera. No Podem preveure si Ludendorf reeixirà definitivament en el seu propòsit d'assumir la dictadura d'Alemanya o si Ebert aconseguirà salvar la República, cosa que sembla, ara com ara, molt difícil. Però, siguin els que siguin els esdeveniments immediats, repercutiran en tots els països europeus. El govern britànic, fracassades les temptatives d'arribar a un acord definitiu amb França, actuarà amb iniciativa pròpia i cercarà el contacte amb Itàlia i Bèlgica, l'actitud ulterior de les quals és, avui, una incògnita.

Té, doncs, una gravetat extraordinària en aquests moments crítics la notícia d'haver fracassat les converses de Washington. El desacords entre França i els Estats Units impossibilita una intel·ligència immediata dels aliats, als moments que caldria més reprendre una actuació col·lectiva.

JOAQUIM PELLICENA I CAMACHO

Dietari històric

10 novembre 1838

EN JOAN ALABERN TREU LA PRIMERA FOTOGRAFIA A BARCELONA

Era acadèmic de Ciències i havia estudiat la carrera de gravador sota la protecció de la Junta de Comerç, essent-ho del Govern civil de la província. Obres notables seves són tres làmines, gravades en 1820, representant els darrers moments del general Lacy i el títol de soci de la dita Acadèmia.

Es pariava, aquell temps de la fotografia, del mètode inventat per Daguerre, i es volguè fer una prova de tal invent. El dia era nuvolós i ventós: però, malgrat això, en un terrat de la plaça del Palau es reuniren en Mer, en Monlau, en Roura i l'Alabern, per a treure una fotografia. Moltes persones havien estat convidades.

A tres quarts d'una es posà a la cambra obscura i a l'acció de la llum la planxa preparada. Als vint minuts la van treure, i, exposada a l'acció del vapor de mercuri i treta la capa sensible, aparegué la vista de Llotja i de la casa d'en Xifré.

Els homes de ciència que hem esmentat, exposaren el procediment utilitzat i després es sortejà la planxa a sis rals el número. Tots els números foren despatxats de seguida.

L'Acadèmia de Ciències obrí una càtedra, en la qual l'Alabern exposà el procediment de retratar, i des d'aleshores anaren seguint els aficionats a la fotografia. Fou una veritable obsessió, amb dany dels pintors anomenats retratistes. La fotografia directa havia pres carta de naturalesa, però quedaren els noms de Josep Mayol i Vicens Rodés com a pintors i l'Esplugues Turelli i Lorichon, especialitzats en la miniatura.

ESPIGOLAIRE

Municipi

VISITES

Han complimentat l'alcalde senyor Alvarez de la Campa: el president de l'Associació de la Premsa diària de Barcelona don Eugeni d'Ors, el marquès de Marianao, el secretari de la Junta per a la construcció del Palau Reial senyor Rialp, el comandant d'infanteria don Camil Lloveras, el comte de Caralt, una comissió dels alcaldes de la Llotja i de la Mercè, l'ex-senador don Emili Junoy, els senyors Maspons, Ravén i Solà, de la Junta Directiva de l'Associació Protectora d'animals i plantes, i una comissió de frares per a sol·licitar que se'ls concedeixi permís per a la celebració de les tradicionals fires de Santa Llúcia i de Sant Tomàs.

VISITA D'INSPECCIO A LA LINIA FISCAL

Com a resultat d'una visita d'inspecció feta a la línia fiscal i dependències recaptadres la matinada del dia 6, l'Alcaldia ha imposat una multa equivalent a dos dies de sou a 25 empleats de la Secció d'Arbitris Indirectes, per faltes en el servei, i un apercibiment per negligència als sots-inspectors de la Secció del Passeig de Colomb, Sant Adrià i Verneda.

EL PRESSUPOST NOU

Sota la presidència del tinent d'alcalde senyor Par s'ha constituït la ponència de pressupostos de la Comissió d'Hisenda començant l'estudi de les orientacions econòmiques a seguir per a la formació del pròxim pressupost ordinari municipal.

MULTA ALS DIPOSITS DOMESTICS BRUTS

L'Alcaldia ha imposat una multa de 50 pessetes a cada un dels propietaris de la casa núm. 75 del carrer de Marian Aguiló, i 16 del de Ladrillers, per tenir bruts els dipòsits domèstics d'aigua.

ESTADISTICA D'HIGIENE

Segons estadística facilitada a l'Alcaldia per la Direcció de l'Institut municipal d'Higiene, durant el proppassat mes d'octubre es practicaren els següents serveis:

Desinfeccions per diferents conceptes, 1.357; desinfeccions amb calç, 80, equivalents a 5.602 metres quadrats de superfície; robes desinfectades en les estufes, 489; roba rentada, 801; roba destruïda als forns crematoris, 162; serveis de desratització, 14; inspeccions practicades pel personal facultatiu als domicilis dels malalts, la desinfecció dels quals corre a càrrec de la família, 28; denúncies per malalties infeccioses registrades, 244; ordres de vacunació contra la verola, tramitades, 1.174; vacunacions pel mateix concepte practicades a l'Institut, 42; diligències per retard pel mateix concepte, 286; inspeccions practicades per distints conceptes, 1.127; reinspeccions, 62.

RASANTS NOVES

La Comissió d'Eixample ha acordat que s'exposi al públic el projecte de rasant del carrer de Navas de Tolosa, entre els de Meridiana i Ruiz de Padrón.

INFORMACIO SOBRE EL DE L'ESCORXADOR

La informació per a formular reclamacions o denúncies en relació als serveis d'escorxadors o al seu funcionament, ha estat suspesa per avui, dissabte i prorrogada per a tots els dies de la pròxima setmana; el dilluns i el dimarts, de deu a dotze del matí, en atenció de celebrar-se sessió d'Ajuntament el primer dia, i Comissions municipals el segon; i els altres dies, a més a més de les indicades hores, també de cinc a set de la tarda. La dita informació pot formular-se verbalment o per escrit al Negociat de Proveïments de l'Ajuntament, davant del regidor instructor de l'expedient, don Enric Taylor.

AL DISTRICTE VIII

El tinent d'alcalde del Districte vuitè, senyor Campañà atenent a reclamacions del veïnat ha interessat de la Comissió de Foment una inspecció als tallers de la tintoreria dels senyors Badarosx; la instal·lació d'una làmpara elèctrica al carrer de Minerva i l'adob de l'adoquinat del mateix. Així mateix ha donat ordres a la guàrdia urbana perquè denunciï els ocupants de la via pública que no tinguin concedit el permís i als infractors de les ordenances municipals en el referent a llençar escombraries al carrer.

Recomanem a les entitats i als particulars que tenen a bé tramatre'ns articles o notes suplicades, quan no ens és possible fer-ho la necessitat absoluta (sense la el menor cas) d'avalar degudament els originals amb un segell o una firma

DARRERES INFORMACIONS

Notícies de la Península

PER A L'ASCENS DE GENERALS I CORONELS

Madrid, 10, 12'30 matinada.

El «Diario Oficial de Guerra» publica una disposició dient:

«Per a executar ço que es disposa en el R. D. de 22 del mes d'octubre proppassat, la Junta classificadora per a l'ascens de generals i coronels, es constituirà en la següent forma:

President, don Valerià Weyler Nicolau, cap de l'Estat Major Central de l'Exèrcit; vocals: tinents generals don Enric Barreiro del Riego, don Domènec Arraiz de Conderena Ugarte, consellers del Consell Suprem de Guerra i Marina; secretari, general de divisió don Juli Ardanaz Crespo, segon cap de l'Estat Major Central de l'Exèrcit; auxiliar, comandant del Cos d'Estat Major, don Valentí Galarza Morante, amb destinació al ministeri.»

NOTA BURSATIL

El negoci és molt reduït a Borsa, però en general, el mercat acusa més bona disposició que el dia anterior.

La partida del Deute regulador puja 10 cèntims, en tancar a 70'15.

El Banc d'Espanya baixa 3 punts, i els Nords i Alacants estan sostinguts.

Els francs cedeixen 30 cèntims i queden a 43'05, i les lliures en baixen 10 i tanquen a 33'56.

A LES MINES D'ALMADEN

Diu «El Socialista» en un solt:

«Es tracta d'un assumpte que pot perjudicar l'Estat en molts milers de duros, i com que encara és pot evitar, denunciem que es pretén demà o demà passat, sorprendre la firma de l'encarregat del despatx del ministeri de Finances per a autoritzar que s'empri prop de 400.000 pessetes per a l'adquisició, pel Consell de les mines d'Almadén, d'una partida de 30.000 fiascons per a embarrilar argent viu.

Aquets contracte donarà molt que parlar d'aquí a pocs dies, amb el qual es lesionen els interessos del Tresor i altres molt respectables per a beneficiar un inspector general del Cos de Mines.»

LES FESTES DE CARTAGENA

Cartagena. — Malgrat el temps regnant aquest matí la concurrència que ha assistit a la inauguració del monument als herois de Santiago de Cuba i Cavite ha estat veritablement extraordinària. Es calcula en 20.000 persones les que han acudit a l'acte.

S'havien construït dues tribunes: una per als reis i llur seguici, i l'altra per als invitats.

A les deu del matí es trobaven formades totes les forces de la guarnició, en uniforme de gala.

Ambdós costats de la tribuna règia formaven les columnes d'infanteria i Marina pertanyents a les dotacions del «Jaime I» i «Alfonso XIII».

Davant a la plaça de l'Ajuntament s'havien situat els exploradors.

Les forces d'infanteria pertanyien als regiments de Cartagena, Espanya i Sevilla. També formaven forces d'artilleria i cavalleria.

Les banderes s'han collocat davant a un preciós altar aixecat davant de la tribuna règia.

A la missa ha oficiat el capellà que fou del creuer «Colón», reverend P. Riera.

A la dreta de la tribuna figurava el pergamí de la comissió de l'homenatge, cobrint-lo la bandera del «Contramaestre Casado»... .

A l'esquerra de la tribuna figuraven les comissions civils i militars i a la dreta, en sillons, el bisbe i els seus familiars.

Els reis han arribat a les once menys cinc minuts.

Donya Victòria vestia preciós vestit de vellut verd, ornamentat amb pells, i lluïa precioses joies de perles i brillants. Al cap duia capell del mateix color i aplicacions d'esmeragda.

El rei anava d'uniforme d'almirant de gala.

El marquès d'Estella també vestia de gala.

Els Reis han ocupat la tribuna, seient a llurs costats la duquessa de Sant Carles, el cap d'Alabarders, gentils-homes i algunes personalitats.

En començar la cerimònia el Rei s'ha aixecat anant fins a l'altar.

El president de la comissió organitzadora, senyor Altamira, pronuncià un discurs, en el qual, després de donar les gràcies als Reis per llur presència, explicà la significació de l'homenatge, que constitueix una vindicació de la Marina tota, a la qual una apreciació injusta, féu responsable dels fets de que fou víctima.

La Marina en 1898 — diu el senyor Altamira — fou exemplar de les més altes virtuds ciutadanes, i, davant la destrucció segura, amb la declaració reglamentària «Protesta y salgo a la mar», marxà a l'encontre de la gloriosa mort.

Aquesta virtud és la que convé assenyalar enèrgicament a la contemplació del país tot; significa el compliment del deure professional, siguin quines siguin les conseqüències.

Després de saludar als supervivents d'aquells combats, el senyor Altamira crida l'atenció de tots sobre de la importància que la Marina en la vida espanyola. Pensar en ella, atendre-la amb zel i adaptar-la a la seva missió, serà sempre una labor d'alt i previsor ptriotisme.

Termina el senyor Altamira el seu discurs, dient:

Poble de Cartagena, esperit amassat pels segles en l'amor al mar, ets des d'avui dipositari i custodi del monument.

Ha estat molt aplaudit.

L'alcalde de Cartagena llegeix a continuació un discurs en el qual després d esaludar als Reis i al president del Directori afegeix:

Aquest monument serà per a nosaltres un altar sagrat on les regeneracions de l'esdevenidor, podran contemplar una formosa lliçó de patriotisme.

Seguidament pronuncia un discurs el general Primo de Rivera.

No estranyi a ningú — diu el marquès d'Estella — ni a VV. MM., que aquestes primeres paraules que vaig a pronunciar per mandat de V. M. i en sa representació, com a cap del Govern al qual V. M. féu l'honor d'encarregar el poder, produeixin alguna emoció, donat el fet que commemorem. Potser alguna vegada hi hagi en les meves paraules un accent d'eloqüència que, encara que estic mancat de dots, surt del meu cor.

El president de la comissió ha dit que aquest homenatge no és solament als herois vençuts, sinó a tots, coneguts i desconeguts, que intervingueren en els fets. Aquest homenatge ho és a tots els que mantingueren la disciplina i seguiren llurs caps. No és exclusivament un homenatge a Morgado, Fajardo, condestable Zaragoza, condestable Orjales, Ballesteros, Auspize, capellà del «Cristina», els fets gloriosos del qual commemora en esmentar-los el general Primo de Rivera. Aquest homenatge és a tots aquells que no van poder deixar llur nom glorificat, però que passaren a la posteritat perquè feren una obra gran.

Perquè hi hagi homenatge complet, assisteixen a l'acte SS. MM. els reis i l'ambaixador dels Estats Units, qui amb la seva presència proclama davant dels espanyols el valor i la noblesa del poble que amb ells es va batre.

Després aHudeix la conducta dels marins espanyols que no han pogut oblidar la frase de Méndez Núñez, de què més val honra sense vaixells que vaixells sense honra.

Però és precís posar remei perquè aquella situació de 1898 no es reprodueixi, per a la qual cosa cal crear previsorament Exèrcit i Marina, a més d'indústries militars perquè l'Exèrcit i la Marina no constitueixin una càrrega massa pesada per a l'Estat, sinó tot el contrari, el mitjà de la seva prosperitat i riquesa.

La rebuda que ha dispensat Cartagena significa la salutació que el poble dirigeix al rei, qui, estrany a tota responsabilitat, segons la Constitució, és volgut pel poble i el seu nom va unit a l'esvenidor gloriós de la pàtria.

Parla del sol que ha lluït esplèndid en aquest dia de l'arribada, si bé les il·luminàries nocturnes i els ulls de les belles cartageneres semblaven competir amb el seu resplendor.

El general Primo de Rivera es dirigeix després a S. M. el Rei, i diu.

Senyor: D'aquest port sortirà V. M. cap a un altre port de la terra italiana.

Tinc la seguretat — i això ho dic per a desmentir tots els dubtes i comentaris han sorgit sobre l'assumpte — que si bé absent uns quants dies, la tranquil·litat queda assegurada amb la presència en el Govern de persona tan prestigiosa en la marina que vetllarà per l'ordre i la disciplina.

En aquest moment, en aquest dia, és la primera vegada que parlo al poble davant V. M., i asseguro, en nom propi, i en el del Directori, Exèrcit i Marina que es solidaritzaren amb nosaltres, que el que ens proposem és la salvació d'Espanya i aquesta salvació es realitzarà mitjançant el moviment incruent al qual devem el poder.

Així no tornaran a repetir-se els dies tristos d'aquells moments en que ens mancaren mitjans proporcionats a nostra capacitat per a obtenir la victòria.

A continuació el Rei i comissió del monument marxaren fins a aquest per a fer l'ofrena de les corones.

Descobert el monument, l'ambaixador dels Estats Units llegí el següent discurs:

Faig donació d'aquesta corona amb la més gran admiració pels herois espanyols, la memòria dels quals es consagra en aquest monument.

En veritat heroi és l'home que se sacrifica i mor per la pàtria.

Es la meva esperança, i el meu vot es dirigeix cap això, el que aquest acte sia punt de sortida d'una cordial amistat entre les dues civi'itzacions germanes.

Això és el meu més viu desig i l'expressió dels sentiments d'amistat entre ma pàtria i l'espanyola són cada dia més cordials.»

A continuació el Rei començà a condecorar als supervivents dels memorables combats, estrenyent amb afectuositat la seva mà.

Els supervivents besaven la mà de la Reina amb gran emoció.

En arribar el caporal del canó del «Vizcaya», anomenat Niebla, el senyor Eulate féu la seva presentació al Rei, essent aquest moment de gran emoció.

Després de condecorar-lo, li anuncià que ingressava en el cos d'invàlids amb l'antiguitat del dia en que fou ferit.

El senyor Eulate i el caporal es separaren plorosos.

Terminada la imposició, els Reis tornaren a la tribuna règia, des d'on presenciaren la desfilada de les tropes de mar i terra en columna d'honor.

Les corones ofrenades en el monument són de les Cambres de Comerç de Sevilla, Càdiz i Cartagena, Constructora Naval, Cambra de la Propietat de Cartagena, Ajuntament de Cartagena, Fàbrica de Plasència i altres.

Terminat l'acte de descobrir el monument el Rei marxà a l'arsenal.

Els caps i oficials de l'antiga capitania obsequiaren al marquès d'Estella amb un vi d'honor.

El cap del Directori, acompanyat d'algunes personalitats, pasejà pels carrers de la població a peu.

Tal fou l'aglomeració de públic, que s'agrupava al seu pas, que el marquès d'Estella tingué de refugiar-se al Casino.

EL DIRECTORI

De quatre a cinc de la tarda, com de costum, anaren acudint als seus respectius despatxos el president accidental i els vocals del Directori.

Ha conferenciat amb el marquès de Magaz el sots-secretari d'Estat i ha celebrat una entrevista amb els generals Musiera i Mayendia l'encarregat del despatx d'Hisenda, senyor Illana.

Assemblea Municipal

Junta de Vocals Associats

A la sala nova del Consistori, i amb la presidència de l'alcalde, En Ferran Alvarez de la Campa, a dos quarts de sis de la tarda, s'obre la sessió que és de primera convocatòria.

Els vocals associats, no regidors, actuen per primera vegada Hi assisteixen, en conjunt, 53 vocals.

El secretari llegeix l'acta de la sessió anterior i és aprovada.

RATIFICACIO D'ACORDS

Es posa a ratificació l'acord de 29 d'octubre adjudicant a la Casa de Caritat el transport de cadàvers, en auto-camió, per dins del cementiri al preu de 39'63 pessetes el jornal diari.

Es posen a ratificació els acords de 18 d'abril i 3 de maig sobre augment de preu de lloguers dels locals de les Escoles del carrer de Pere IV, número 74, i de les cases números 30 i 32 del carrer de la Diputació.

El vocal senyor Doménech, pregunta si en accedir a pagar aquests augments s'ha tingut en compte les disposicions establertes pel Reial decret que regula els preus dels lloguers i l'augment que pot tolerar-se.

El senyor Vila explica que aquests contractes no els fa l'Ajuntament, sinó la delegació règia d'Ensenyament, i suposa que ho haurà tingut en compte.

Resten ratificats.

També es ratifica un escreix de preu a l'arrendament a l'arrendament de l'Escola del carrer de Pere IV, número 278, per la utilització d'un pati anexe a l'Escola.

L'AVINGUDA DEL PALAU REIAL

Se proposa la ratificació del 2 de maig de 1923 aprovant el projecte d'urbanització de la Granvia Diagonal des de la carretera de Sarrià fins al Palau Reial, el pressupost de contracta del qual, amb la solució de macadam asfàltic que s'adopta, puja a 5.792,219'45 pessetes; adjudicar al Banc Hispano Colonial, prèvia declaració d'exempció de subhasta, i per l'expressada quantitat l'execució del projecte; que el Banc executarà les obres en menys de tres anys; mensualment seran certificades i valorades les obres que es vagin realitzant si durant el transcurs del mes els preus del pressupost experimenten un augment o una disminució en el mercat, superior al 10 per 100, es farà als preus contractats igual augment o disminució; el pagament de les certificacions i relacions valorades es farà, fins a la quantitat de 3.500,000 pessetes amb càrrec a la consignació que per igual quantitat figura al pressupost extraordinari de la «dècima» titulada «Apertura de la calle de Argüelles desde la carretera de Sarrià hasta el límite del término municipal» i en quant a la resta, o sigui la diferència entre aquesta quantitat i el total pressupost de la contracta, l'Ajuntament s'obliga a consignar-lo en un Pressupost extraordinari o ordinari del vinent exercici, etc., etc.

El senyor Vila fa protestes que ell no s'oposa a que es facin millores a la ciutat però tenint en compte que aquest Ajuntament ha vingut a implantar un règim d'economies en la vida municipal, troba una despesa de massa consideració per una obra que no és d'urgència.

Encara que ja sap que aquest acord fou pres per l'Ajuntament anterior, espera que el senyor president de la Comissió de Foment donarà a l'Assemblea alguns antecedents tècnics de les obres projectades.

A més, seguint la norma que, de moment, no s'han realitzat obres, l'import de les quals no pugui ésser pagat amb els recursos ordinaris, pregunta al president de la Comissió d'Hisenda, si creu que amb els ingressos ordinaris, sense augmentar el Deute, es podrà atendre a tan important despesa.

El senyor Puigmartí fa observar com l'expansió de la ciutat es troba obstaculitzada pels nuclis de població dels pobles agregats, però que allargant la Granvia Diagonal s'obre una bretxa per on es podrà expandir la urbanització. Aquesta via serà una de les més espléndides i formoses, amb dues andanes per a peatons, amb una ampla via central asfaltada, amb tramvies, amb una via exclusiva per a passeig de cavalls, amb jardins laterals, d'un complet servei de clavegueres... etc., tot a preus unitaris molt inferiors als que fins ara s'han anat pagant. Serà una via com no n'hi haurà cap altra de millor, més formosa i més espaiosa a les grans ciutats.

El senyor Vila agraeix aquelles explicacions i pregunta el perquè aquesta obra ha de tenir preferència sobre altres que hi ha pendents de resolució que són de més gran importància i de més interès per la ciutat.

El senyor Par, president d'Hisenda, diu que en haver d'intervenir en aquesta discussió es troba en la situació especial, per un costat hi ha la seva opinió personal i per laltra, com a president d'Hisenda, haver de defensar l'obra de la Comissió anterior. Com ja s'ha dit la part financiera del projecte és que tres i mig milions tenen consignació prò pia en el pressupost de la dècima, però la resta haurà d'anar a un pressupost extraordinari que caldrà formular més tard.

Ja se sap que jo no soc partidari dels pressupostos extraordinaris.

Ell és d'opinió que totes les 5.792,219'54 pessetes s'haurien de carregar al pressupost de la «dècima».

El senyor Vila. Hi han quantitats disponibles al pressupost de la «dècima»; està disponible la quantitat de deu milions de pessetes consignades per a subvencionar la construcció de cases barates?

El vocal senyor Ribas. Considera que l'actual Ajuntament és transitori i que aviat es farà una nova llei per a constituir definitivament els Ajuntaments. No creu prudent deixar el càrrec d'un pressupost extraordinari contra l'Ajuntament que vindrà.

Fa un càlcul entre la quantitat pressupostada i el número de pams de terrenys que ocuparà la nova via i li resultà que es pagarà a més d'una pesseta el pam, preu excessivament car, perquè actualment aquells terrenys són camps de conreu.

Creu que estaria millor que tan important quantitat s'esmercés en comprar cases en els nuclis intensos de població de l'interior de la ciutat, per a enderocar-les i deixar espais lliures per a sanitat de la població.

El senyor Puigmartí. Li adverteix que en el preu que ell ha calculat solament per al terreny no és així, perquè també es paguen totes les obres completes de la urbanització i que ha de tenir en compte que la «dècima» solament pot esmerçar-se en obres de nova construcció.

El senyor Alcalde, intervenint en la discussió, des de la presidència, diu que està bé el criteri de fer economies, però que hi han casos en que cal tenir un criteri més ampli; s'ha de tenir en compte que es tracta de fer un passeig magnífic i que si la gran part de les ciutats d'Espanya els tenen espléndids Barcelona no en té.

Hi han casos en que cal fer el que convingui millor a la bellesa de la ciutat.

El vocal senyor Fortuny. A qui s'ha parlat d'un projecte de passeig que nosaltres els vocals associats desconeixem en absolut; havem vingut aquí, amb els «resquemors» del que s'està dient dels Ajuntaments anteriors i ara ens trobem que cop i volta se'ns presenta un projecte que importa prop de 6 milions de pessetes, per a fer un carrer en lloc allunyat i d'una amplitud innecessària, cosa que se surt fora de l'actuació d'economies que l'Ajuntament actual ha dit i repetit, que venia a imposar. Com que nosaltres no coneixem el projecte i no el considerem d'urgència no podrem votar-lo.

El vocal senyor Granada. Quina diferència hi ha entre el pressupost de la «dècima» i l'extreordinari?

El senyor Par: Que el de la «dècima» hi ha una consignació expressa; ja tenim els diners i l'extraordinari no, s'ha d'emetre deute.

L'alcalde proposa deixar de moment aquesta discussió i seguir-la després de ratificar o no els altres acords de l'ordre del dia.

AL CIM DEL TIBIDABO. A CAL BORNI

Es ratifica l'acord de 27 de juny de 1923 establint un conveni entre l'Ajuntament i la Societat anònima «El Tibidabo».

L'Ajuntament vendrà a la Societat la parcella de terreny amb façana a la plaça superior del Tibidabo, al costat del pavelló de la Reina, de 18.000 pams quadrats, per 25.200 pessetes.

La Societat vendrà a l'Ajuntament per 25.744 pessetes, la masia de «Cal Borni» situada al costat del parc viver municipal (més amunt dels Quatre Camins), amb una extensió de terreny anexa de 128.723 pams, on hi ha l'entrada d'una mina d'aigua propietat de l'Ajuntament. La Societat, a més, sobliga a explanar i acabar la carretera començada fa molts anys, que va des del tramvia de Vallvidrera (lloc La Glòria), passa pel costat de cal Borni i arriba a la carretera de Vista Rica.

ELS QUIOSCOS

Es ratifiquen els acords subhastant pel termini de deu anys, els quioscos de begudes i periòdics que hi ha installats en diversos indrets de la ciutat, i per cinc anys el del Parc Guinardó.

Es vota per drets i asseguts, essent refusada per 36 contra 20 vots.

Es ratifica un acord sobre llocs del mercat de la Sagrera.

L'ASSEGURANÇA CONTRA EL ROBATORI DE LES OFICINES DE RECAPTACIO

L'acord de 13 d'agost aprova pòlisses d'assegurança contra el robatori i robatori amb violència, que l'Ajuntament contractà amb la S. A. La Previsió Nacional, per les quals assegura en 5.900.000 pessetes els valors dipositats a la caixa municipal o en poder dels cobradors que circulin pel terme municipal; en 350.000 els dipositats a les oficines de Bellafila; en 150.000 les dipositades a la Vaqueria del Parc; la sobreprima per a l'assegurança del robatori amb violència cobrirà 80.000 pessetes en la pòlissa de Bellafila, i 30.000 en la del Parc. L'import de les dites pòlisses és de 5.749 pessetes.

Es discuti per diversos vocals i al votar-se es refusà gairebé per unanimitat.

LA JUNTA DE MUSEUS

Es ratifica aquest acord de 29 d'octubre de 1923:

Primer. — Que per l'Ajuntament s'acordi satisfer com a subvenció a la Junta de Museus per durant el present exercici, les partides tercera quarta, cinquena, sisena i setena de l'article vuitè del capítol quart del Pressupost vigent, es a dir, la totalitat de les consignades per a despeses de la seva installació, exceptuant els de personal de plantilla de l'Ajuntament, que es verificaran com fins ara per nòmina, donant-se compte del precedent acord a la Junta municipal en la primera sessió que es celebri.

Segon. — Que s'adopti igual acord per a les sub-partides de les partides segona de l'article novè i quart de l'article 10, del mateix capítol, com subvencions a la Junta d'Exposicions i a la Junta de Ciències Naturals.

SUSPENSIO DE LA SESSIO

L'alcalde suspen la sessió perquè els vocals puguin veure els plànols de l'obertura i urbanització de la Granvia Diagonal i es puguin posar d'acord per a redactar una proposició esmena.

El cap dels serveis tècnics, senyor Cabestany, entreté als vocals mostrant-los els dits plànols i fent explicacions i contestant a les preguntes que li feien, mentre el cap d'Hisenda i altres vocals havien sortit del Consistori per a redactar la següent:

Proposició esmena sotascrita pel senyor Par a l'assumpte número 5 de l'ordre del dia.

L'apartat D) del dictamen, quedarà redactat en la següent forma:

El pagament de les certificacions i relacions valorades, s'efectuarà fins a la quantitat de 350.000 pessetes amb càrrec a la consignació que per la mateixa quantitat figura en el capítol 9, article 8, partida tercera del pressupost extraordinari de la Dècima per a obertura del carrer 'Argüelles des de la carretera de Sarrià fins al límit del terme municipal, i quan a la resta, o sigui la diferència entra aquesta quantitat i el total pressupost de contracta, s'entén només aprovat sota la condició de què el pressupost extraordinari que es formi per a atendre'l, tingui com a únic ingrés, no la creació i posar en circulació nous títols del Deute municipal, sinó títols ja creats i compromesos en relació a la partida única del capítol tercer, article novè del pressupost extraordinari per a 1920-21 o a qualsevol altra de les partides de pressupostos extraordinaris en curs d'aplicació a la despesa dels quals renuncií l'Ajuntament expressament, i que almenys importi la suma de pessetes 5.442.219'45.

El senyor Par, defensant la proposició diu que, com que de les manifestacions fetes pels vocals associats es deduïa el parer màxim de no augmentar de cap manera el deute, s'ha regirat el pressupost extraordinari i s'ha trobat que encara hi havia consignacions, de les quals no se n'havia disposat; encara hi havia els títols en caixa, com per exemple els que es destinaven a la compra d'accions de la Companyia d'Aigües. La quantitat que havia d'anar a un pressupost extraordinari es treurà d'aquelles làmines que estaven a la caixa, amb destinació a comprar les dites accions.

El senyor Vila es felicita de què s'hagi trobat la quantitat necessària, precisament en la consignació d'una operació impopular com era la de les aigües.

En votació ordinària s'aprova l'esmena i es ratifica l'acord amb l'esmena incorporada.

L'alcalde declara closa la sessió a dos quarts de vuit del vespre.

Notícies de l'Estranger

Fracàs del moviment bavarès

REPRIMINT EL MOVIMENT BAVARES

Berlin, 9. — Radiogrames rebuts de Nuremberg i Sttutgart afirmen que von Kahr i von Lossow, els quals no s'havien solidaritzat amb Hitler ni amb Ludendorff tingueren no obstant que sotmetre's davant les forces que reprimeixen ara ràpidament la insurrecció.

Pot dir-se que les anteriors notícies no han estat acollides fins ara a la capital sinó amb certa reserva.

Notícies de Munich dinen que les autoritats regionals de Baviera han rebut ordre per a fiscalitzar els passaports i també han donat ordre per a detenir als indivíduus que integren l'anomenada «Oberland».

Comuniquen de Bemberg que en aquella ciutat han estat detinguts tots els caps del moviment revolucionari. — Havas.

TROPES CAP A MUNICH

Munich, 1. — Les tropes que guarneixen la part Sur de Baviera avancen a marxes forçades cap a aquesta capital. Els insurgents van ocupant el Palau de la Kommandatur (Capitania general.)

Von Lossow s'ha atrinxerat en una caserna. La policia de seguretat l'apoia. — Havas.

DEUTES ANTERIORS

Washington, 9. — Als centres autoritzats es neguen terminantment a fer cap declaració sobre l'actitud en la qual es troba ara el Govern dels Estat Units respecte a la seva projectada participació en la Conferència de perits que ha d'evaluar la capacitat de pagament d'Alemanya, però pel que fins ara s'ha pogut esbrinar sembla el més improbable que els Estat Units es facin representar a la dita Conferència. — Havas.

ELS ALIATS DELIBEREN

París, 9. — Els governs aliats volen concertar-se sobre l'actitud que hagin d'adoptar respecte del Reich a conseqüència dels successos actuals.

La Conferència d'Ambaixadors es reunirà aquesta tarda i es suposa que ella signi l'encarregada d'estudiar el desenrotllament de la situació a Alemanya i acordar, si fos necessari les mesures que aconsellessin els esdeveniments. — Havas.

L'ACTTITUD DE FRANÇA

París, 9. — En el telegrama dirigit ahir al senyor De Margerie pel president del Consell senyor Poincaré, li confirma les indicacions que ja li havia fet, recalcant que França, sense posar-se en els assumptes interiors d'Alemanya, té l'ineludible deure de preocupar-se de tot allò que sia susceptible de fer fracassar l'execució del Tractat de Versalles.

La premsa alemanya ha anunciat ja que la reacció militarista conduiria a rebutjar el Tractat de Versalles, a la supressió de les reparacions i potser a preparar una nova guerra de revenja.

Per aquesta raó, França no pot veure amb bons ulls que s'estableixi a Berlin i Munich una dictadura militar.

L'actitut de França estarà sempre d'acord amb els seus principis.

La implantació d'una democràcia veritat seria la millor garantia per a la pau i la prosperitat d'Alemanya.

El senyor Poincaré pregava també al senyor De Margerie que, sense fer cap gestió oficial, comuniqués al senyor Stresemann les verifiables intencions de França, per a que arribin a coneixement del poble alemany. — Havas.

FI DEL MOVIMENT BAVARES

Berlín, 9. — L'Agència Wolf publica el següent comunicat:

Ha terminat ja la intentona d'Hitler i Ludendorf a Baviera.

El cap de la policia de Munic s'assegura que ha estat detingut.

El govern regular és amo de tots els edificis públics de Munic.

El general Ludendorf i Hitler s'han fet forts al ministeri de la Guerra.

Tot Baviera segueix fidel al govern regular. — Havas.

TRANQUIL·LITAT

Berlín, 9. — Regna calma en aquesta capital. Els trens destinats a Baviera i els procedents d'allí, es detenen a la frontera.

Comuniquen de Crefeld que els separatistes s'han retirat espontàniament d'aquella ciutat.

LA CONFERENCIA D'AMBAIXADORS AJORNA LA REUNIO

París, 9. — A conseqüència de les contradictòries notícies rebudes d'Alemanya i Baviera ha estat ajornada per a data posterior la reunió que ha constitució d'un Banc Renà. L'e-100 i l'estranger en 45 per 100. — Havas.

CONFIRMANT LA INHIBICIO IANQUI

Washington, 9.— El govern dels Estats Units ha decidit definitivament no participar en els treballs del Comitè de pèrits. — Havas.

ELS TRAMVIES DE MADRID

Avui han continuat els inconvenients i dificultats produïdes per les disposicions de l'alcalde sobre el servei de tramvies.

Les cues foren nombroses i el públic, en moltes ocasions preferí marxar a peu davant la impossibilitat d'ocupar en una hora els vehicles.

Per a donar idea de l'aglomeració direm que els tramvies triguen actualment deu i quinze minuts des de l'entrada a la sortida de la Porta del Sol, eix de les comunicacions, i abans el quadro de marxa dels tramvies era sortir cada quatre minuts de la Porta del Sol.

L'empresa de tramvies ha tingut una disminució d'ingressos enorme.

PRESENT AL PRINCEP D'ASTURIES

Vigo. — S'afirma que el propietari del castell de Mont Reial que s'aixeca a la immediata vila de Bayona es proposa regalar el dit històric castell a S. A. el príncep d'Astúries perquè el pugui utilitzar com a residència d'estiu.

En aquest castell, essent propietat del marquès de Pazo s'estatjà per dues vegades el rei Alfons XII.

La notícia que passarà a ésser patrimoni del príncep d'Astúries ha estat acollida amb molta alegria.

DE L'EVASIO DE SARAGOSSA

Saragossa. — A darrera hora de la matinada s'ha practicat la detenció d'un altre dels sindicalistes que aconseguí evadir-se de la presó.

Fou trobat amagat en una golfa d'una casa pròxima a la presó i en detenir-lo la guàrdia civil, no féu resistència.

Es diu Lluís Riera, i està processat per sedició militar.

S'han constituït a la presó els Jutjats militars que entenen en lassumpte.

Al carrer d'Abenaide, per on es velé córrer a tres dels fugitius, s'han trobat dos carregadors amb deu càpsules cada un, que se suposa procedien d'alguns individus que allí estiguessin amagats amb l'objecte de protegir la fuga dels presidaris en cas necessari.

UN CAMPAMENT

Alacant. — El capità d'enginyers ha remès a Capitania general el plan del campament que s'installarà en terrenys de La Rabassada a dos quilòmetres de la capital, per a la brigada de reserva d'Africa.

El governador militar ha demanat a Capitania el material necessari, com tendes de campanya i barracons.

S'ha ordenat a l'Empresa d'aigües que faci les installacions necessàries.

ALCALDES PROCESSATS

Granada. — A conseqüència de l'expedient de responsabilitats per faltes administratives comeses a l'Ajuntament, el Jutjat ha passat a l'Audiència el tant de culpa contra els ex-alcaldes Germà Gil i Eduard Navarro.

Prestaren declaració ignorant-se'n el sentit.

Ha estat ordenada la detenció de l'actual alcalde del poble de Cuajar, i la del secretari del mateix Ajuntament.

ALFONS COSTA NO POT FORMAR GOVERN

Lisboa. — El senyor Alfons Costa ha dessistit de formar Govern, per haver-se negat els nacionalistes a collaborar en ell, i no voler governar únicament amb el seu partit, o sigui amb els demòcrates.

El senyor Costa surt avui cap a Op o rto . — Havas.

LA MARXA DE LA CRISI PORTUGUESA

Lisboa. — El senyor Catanho Menezes ha estat encarregat de formar Govern. — Havas.

CONFERENCIA DEL SENYOR OSSORIO I GALLARDO

Madrid, 10, 2 matinada.

Durant dues hores ha disertat, a Guadalajara, aquesta tarda, començant a les sis, a La Nueva Peña, societat cultural, i davant distingit públic, en el qual predominaven enginyers i alumnes de les escoles d'enginyers militars, l'ex-ministre senyor Ossorio i Gallardo.

El tema elegit pel senyor Ossorio era «El que ha de morir i ço que pot néixer políticament a Espanya».

Comença dient que no ostenta més representació que la seva pròpia.

En la política espanyola l'afirmació cardinal és que el passat no pot tornar. Abans que tornin els partits de cacics és preferible una revolució de cafres. No obstant, no ha de barrejar-se en la censura totes les persones, perquè es veiern impulsades pels vicis del sistema.

Culmina l'error en la desaprensió. Sent honrat, molts d'ells toleraven tot ço que afavoria a amics i familiars. Es pot dir que la picardia era la «musa nacional».

El remei està en que cada qual es netegi i serà el millor.

El Directori enfoca quan parla d'ho mes nous. Si en els actuants es pecà per malícia, en el rerassagais es pecà per egoísme.

Es impossible fer una política sense polítics, perqu és una tècnica.

El que hi ha que fer és crear partits en condicions de que tinguin la veritable representació de l'opinió espanyola. . . .

En envestir el passat he dit que podria ésser pitjor el remei que la malaltia i segueix inspirant-me el temor qu eun asiutació fonamental no s'ha de convertir en un partit de lluites contrastades.

El Directori ha aconseguit amb la seva presència un ordre extern.

Aludeix als desordres i a l'estat caòtic que es produí a Barcelona na abans de l'adveniment del Directori.

Es un altre bé del Directori la literatura de la «Gazeta», perquè encara que israelita ha desaparegut dels decrets el favoritisme.

Ha de fugir-se de la persecució enconada. El comerç polític no és pretsís tancar-lo amb la mor, tsinó cristianament havem de congratular?nos de que la política visqui redimida i convertida.

Aludeix a la revolució preconitzada pel senyor Maura.

Entén que li mancà energia per a realitzar-la.

Creu que tot i així havia d'haver-se resignat a esperar.

Assenyala com un mal dolent el mesianisme i la soploneria desencadenada ara.

Espanya cerca la solució del problema del Marroc i demana aplicació a tots els problemes generasl.

No s'ha de creure que el Directori els hagi de resoldre tots.

Recorda que digué: Ni collaboracions, ni destorbar, els homes civils. L'últim seria criminal i a ells no es deu referir aquesta crítica.

Acaba després de fer altres afirmacions importants, els punts de les quals són coneguts.

COMUNICAT OFICIAL DEL MARROC

Nota oficial de Guerra:

«Zona oriental. — Avui s'ha efectuat comboi a les places del Penyal de Velez i Alhucemas pels vaixells «España núm. 5», «Algibe», «Progreso» i Motores.

L'«España núm. 5», una vegada efectuat el comboi al Penyal, tornà a Alhucemas per a completar el proveïment de l'esmentada plaça.

Ahir aparegué en algües de la illa el cadàver del tinent d'artilleria Angel Díaz Montero, que fou recollit per individus de la Companyia de Mar, havent-se efectuat avui l'enterrament.

Tant a Vélez com a Alhucemes no hi ha novetat.

En el sector de Quebdani es portà convoi a la posició d'Axdir i en el de Tafersit fou hostilitzada aquest matí la posició Benítez, resultant ferit al colze esquerra el soldat del batalló de Pavia, Antonoi Ramírez Martínez, que fou evacuat a Tafersit.

L'aviació com de costum, reconegué el front, tirant 16 bombes.

A la zona occidental, sense novetat.

Barcelona

De l'evasió de la presó de Saragossa

La policia, practica actives recrques, per tal de detenir els sindicalistes que fugiren de la presó de Saragossa.

Com que són coneguts a Barcelona, a la Quefatura de Policía de la qual hi han antecedents d'aquells, es sospita que algún s'hagi refugiat aquí.

De l'atracament a una tartana

Com és sabut foren detinguts per la policia diversos individus presumptes autors d'un atracament frustrat a una tartana que portava diner que acabava de retirar del Banc d'Espanya.

Els detinguts es diuen Leopold Martínez (a) el Aristócrata al qual se li ocupà una pistola Star i tres carregadors; ntoni Debesa Bayona i Francesc Gutierrez Arroyo.

Els tres detinguts continuen als calabosos de la Jefatura.

La policia practicà registres als domicilis dels detinguts i en algunes cases de Terrassa.

Es guarda absoluta reserva sobre el resultat dels dits registres.

Es deia avui que Leopold Martínez està complicat en l'assalt a la Caixa d'Estalvis de Terrassa.

Vida marítima i comercial

MOVIMENT DEL PORT

Dia 9 nobembre.

VAIXELLS ENTRATS

Vapor espanyol «Cullera», de Gandia, amb càrrega general i 40 passatgers.
Vapor espanyol «Reina Victoria», d'Alacant, amb càrrega general i 92 passatgers.
Vapor anglès «Cisneros», de Santander, amb càrrega general.
Vapor espanyol «Capitan Segarra», de Santa Cruz de Tenerife, amb càrrega general i 5 passatgers.
Vapor espanyol «Cabo Roche», de Santander, amb càrrega general i 4 passatgers.
Vapor americà «Saugerties», de Pensacola, amb cotó.
Vapor holandès «Leonora», d'Amsterdam, amb petroli.
Vapor espanyol «Balcar», d'Elvissa, amb càrrega general i 8 passatgers.
Vapor espanyo «Maria», de la mar, amb peix.
Vapor espanyol «Angelita», de la mar, amb peix.
Vapor espanyol «Mahón», de Mahó, amb càrrega general i 14 passatgers.
Vapor noruec «San Telmo», de Christiania, amb càrrega general.
Vapor suec «Brewich» de Sandvich, amb fusta.

VAIXELLS DESPATXATS

Vapor espanyol «Cabo Toriñana», amb càrrega general, cap a Bilbao i escales.

VAIXELLS SORTITS

Vapor italià «Ascencione», de trànsit, cap a Livorno.
Vapor anglès «Calderón», amb càrrega general i trànsit cap a València.
Vapor holandès «Slot Honingen», amb càrrega general i trànsit cap a Tarragona.
Vapor espanyol «Ramona», amb el seu equip cap a la mar.
Vapor espanyol «Balear», amb càrrega general cap a Eivissa.
Vapor espanyol «Santofirme», amb càrrega general, cap a Gijón i escales.
Vapor espanyol «Rey Jaime I», amb càrrega general, cap a Palma.

MERCAT I FIRA DE LES BORGES BLANQUES

Preus que han regit al mercat de les Borges Blanques el dia 3 de novembre.

Blat blanc, a 26 pessetes la quartera de quatre dobles; blat roig secà, a 29 pessetes la quartera de quatre dobles; blat roig d'horta, a 28 pessetes la quartera de quatre dobles.

Ordi, a 15 pessetes la quartera de quatre dobles.

Civada, a 12'50 pessetes la quartera de quatre dobles.

Faves, a 24 pessetes la quartera de quatre dobles.

Veces, a 24 pessetes la quartera de quatre dobles.

Ametlla mollar, a 00 pessetes la quartera de quatre dobles; ametlla Esperança, a 18 pessetes la quartera de quatre dobles; ametlla comú, a 16 pessetes la quartera de quatre dobles; ametlla llargueta, a 24 pessetes la quartera de quatre dobles.

Llavor d'alfals, 22'25 pessetes els 10 quilos.

Patates, a 2'25 pessetes els 10 quilos.

Alfals, a 5'50 pessetes els 40 quilos.

Palla, a 3'50 pessetes els 40 quilos.

Fulla d'olivera, a 4'50 pessetes els 40 quilos.

Aviram. — Gallines, de 6 a 9 pessetes una; galls, de 3 a 7 pessetes un; conills, de 3 a 4 pessetes un; ous, a 4 pessetes a dotzena.

Olis d'oliva. — Fruitat-extra, a 31 rals el quartà de 3'900 quilos; ñ a 30 rals el quartà de 3'900 quilos; corrent a 29 pessetes el quartà de 3'900 quilos.

Olis de pinyola. — Groc, a 135 duros la càrrega de 115 quilos; verd, a 125 pessetes la càrrega de 125 quilos.

FRUITES I LLEGUMS DEL PAIS

Dia 3 de novembre de 1923.
(Informació de la casa Miquel Valls i Salvadó)

Alls cappares, a 42 pessetes la dotzena de forcs.

Ametlles amb closca molla, a 130 pessetes els 100 quilos; idem amb closca forta, a 40; idem en gra Esperança de primera, a 300; idem en gra Esperança de segona, a 000; idem en gra llargueta, a 340; idem en gra de Mallorca escollida, a 270; idem en gra de Mallorca propietari sense trossos, a 265.

Escaiola de Sevilla, a 65 pessetes els 100 quilos, de Mazagan, a 55; Alhucemes, a 85.

Mongetes blanques del Prat, a 00 pessetes els 100 quilos; de Mallorca, a 000; Pinet, a 110 pessetes.

Mongetes blanques del Prat, a 115 pessetes els 100 quilos.

Matafaluga en gra de Castella a 250 pessetes els 100 quilos; de la Manxa, a 200 pessetes.

Veces de Sevilla, a 40 pessetes els 100 quilos.

Fesolets de Castella, a 75 pessetes els 100 quilos.

Arròs bomba floret, a 115 pessetes els 100 quilos; bomba número 12, a 1.. bomba numero 5, a 105; bomba ... tal extra, a 120; amonquili n... 2, a 60; selecte, a 62; glacé (mate) a 63; menudel, a 50, farina d'arròs, a 58.

Avellanes: negreta escollida, a 75 pessetes els 100 quilos; en gra de primera, a 270.

Cacauets pelats, a 105 pessetes els 100 quilos; tres grans de primera a 115, i de dos graus a 100 pessetes.

Llavor de cànem, a 75 pessetes els 100 quilos.

Xufles garbellades, a 125 pessetes 100 quilos.

Dàtils Hallawae de primera, a 00 pessetes els 100 quilos.

Llenties, a 120 pessetes els 100 quilos.

Cigrons del sauc número 30, a 180 pessetes els 100 quilos; Xereç número 0, a 00, Xereç número 1, a 125; Xereç número 2, a 115; Xereç número 0, a 13.; Xereç número 1, a 125; a 86 pessetes.

Nous escollidas a 120 pessetes els 10 0quilos; colliter, a 110.

Panses, a 19 pessetes els 10 quilos; quartes, a 22'50, i Royaux, a 25; Imperials, a 29; en gra, 27.

PREMI DE L'OR
(Preus de compra)

Alfons	140'00 per cent
Isabel	143'50 » »
Uncesi mitges unces	139'50 » »
Quart d'unça	139'50 » »
1/16 d'unça	139'50 » »
Francs	139'50 » »
Dòlars	7'20 » »
Lliures	35'50 » »

Canvis facilitats per la Casa Soler i Torra G.nas

PREUS DE COMPRA

Bitllets: Francesos	42'70
» Anglesos	33'45
» Italians	33'20
» Belgues	36'90
» Suissos	134'40
» Portuguesos	0'25
» Alemanys	0'0000
» Austriacs	0'0125
» Holandesos	2'75
» Russos	0'00
» Grecs	00'0
» Suecs	1'32
» Norruecs	1'00
» Dinamarca	1'15
» Romania	3'20
» Turquia	3'31
» Estats-Units	7'57
» Canadà	7'40
» Argentins	2'33
» Uruguais	5'15
» Xilens	0'75
» Brasilers	0'60
» Bolivians	1'75
» Peruans	25'00
» Paraguais	0'10
» Venezuela	00'00
» Japonesos	2'90
» Algerins	41'75
» Egipte	33'45
» Filipines	3'00

Centre Cotoner de Barcelona

INFORMACIÓ TELEGRÀFICA
TELEGRAMES OFICIALS DEL DIA D'AVUI

Liverpool	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	Tercer telegrama	Quart telegrama	TANCA
Disponible	19.30	00.00	19.02	00.00		00.00
Futurs:						
Octubre	15.63	N.	15.64	00.00		00.00
Gener	19.10	19.20	19.07	00.00		00.00
Març	18.95	19.05	18.96	00.00		00.00
Maig	18.73	18.87	18.77	00.00		00.00
Juliol	18.32	18.34	18.38	00.00		00.00

Alexandria	Desembre	Febrer
Futurs. Ashmouni	37.90	37.55
	Novembre	Gener
» Sakellaridis	39.10	39.75

Jumel	Tanca anterior	Obriment avui	TANCA
Gener	20.18	00.00	00.00
Març	21.36	00.00	00.00

Nova York	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	TANCA
Disponible	34.55	00.00	00.00	00.00
Futurs:				
Desembre	34.07	33.55	33.30	00.00
Gener	33.88	32.95	33.50	00.00
Març	34.00	33.12	33.38	00.00
Maig	34.17	33.03	33.35	00.00
Juliol	33.55	00.00	00.00	00.00

Nova Orleans	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	TANCA
Disponible	33.50	00.00	00.00	00.00
Futurs:				
Desembre	33.61	00.00	00.00	00.00
Gener	33.31	00.00	00.00	00.00
Març	33.30	00.00	00.00	00.60
Maig	33.75	00.00	00.00	00.00
Juliol	33.23	00.00	00.00	00.00

Barcelona, 9 de novembre de 1925

BORSA DE BARCELONA — 9 novembre de 1923

COTITZACIO UNICA DEL COL·LEGI D'AGENTS DE CANVI I BORSA I EL MERCAT LLIURE DE VALORS

VALORS A TERME. — Al matí, a la Sala de Contractacions del Casino Mercantil, a fi de mes: S'opera de Nords de 59'95 a 59'75 i a 59'80, i Alacants a 58'55.

A la tarda, a la Casa Llotja, a fi de mes: Es fa de Nords de 59'70 a 59'60 i a 60'05, Alacants de 58'60 a 58'75, Andalusos a 50'00, Rio de la Plata de 42'00 a 41'50, i Transversal de 120'00 a 118'00 i quedaven ofrts.

Darrera sessió. — Al Casino Mercantil, de dos quarts de cinc a les cinc de la tarda, a fi de mes: S'ha fet de Nords de 60'20 a 60'70 i a 60'55, Alacants de 59'00 a 59'30, i Orenses a 14'60.

DIFERENCIES DE LES OPERACIONS A TERME

De la tanca d'ahir a les cinc de la tarda a la d'aquest matí, baixen els Nords 0'15.
De la del matí a la de les cinc de la tarda d'avui, pugen els Nords i els Alacants 0'75.

COTITZACIO DE MONEDES ESTRANGERES

Francs, 43'00; suïssos, 134'75; belgues, 37'20; lliures, 33'61; lires, 33'60; dolars, 7'635.

AL COMPTAT COTITZACIO DE VALORS NO INSCRITS ENCARA EN EL BUTLLETI OFICIAL

Barcelona Traction and Light Power 7 %, «1921», a 101'75.
Barcelona Traction and Light Power 7 %, pref., * a 112'00.
Ferrocarrils de Catalunya 6 %, * a 100'75.
Companyia Espanyola de Colonització 6 %, * a 95'75.
F. C. Cremallera de Montserrat 6 %, * a 99'75.
Municipis de l'Exposició 6 per 100, a 97'75 i 98'00.
S. A. Colònia Güell 6 %, * a 94'00.
Societat Gallega d'Electricitat 6 %, * a 98'00.
Grans Molins Bascos 6 %, * a 91'00.
Mines de Potassa de Súria 7 %, * a 99'50.
Gran Metropolità 6 %, a 95'25.
General Tramvies de Barcelona 6 %, * a 100'50.
Hotel Ritz 7 %, * a 99'00.
Ajuntament de Sevilla 6 %, * a 92'50.
Productes Pirelli 6 %, * a 95'75 i 96'25.
Unió Elèctrica de Catalunya 6 %, a 92'50.

(N. de la R. — A l'hora de tancar aquesta edició encara no hem rebut el Butlletí Oficial.)

(Reproducció del Butlletí Oficial)

Deute Estat	
Interior A	70'10
» B	70'15
» C	70'10
» D	*70'10
» E	*70'00
» F	7'00
» G i H	69'50
Exterior A	55'75
» B	85'75
» C	84'60
» D	84'60
» E	83'90
» F	*83'35
» G i H	69'50
Amortit 5 % A	85'20
» B	*85'25
» C	85'25
» D	85'25
» E	*85'00
» F	*85'00
Amortit 5 % 1917 A	84'50
» B	84'50
» C	94'40
» D	64 50
» E	*85'25
» F	*84'40
Tres. gener 1924 A.	101'50
» » 1924 B	101'45
» febrer 1924 A	101'29
» » 1924 B.	101'05
» octubre 1923 A.	*99'95
» » 1923 B.	*100'00
» Nbre. 1923 A	*101'10
» » 1923 B	*101'20
Estrangers	
Cèdules Argentines 6 %	2'48
Obligacions	
Port de Barcelona	80'00
» de Melilla	*99'00
» de Sevilla s. D.	95'50
» de Gijón Musel	*9 '00
Gob. Imp. Marroc 5 %	79'25
Caixa d'Emis. 5 %	86'00

Ajuntaments Diputacions	
Municipi semestre.	*77'65
» 1906 B.	77'50
» 1907 D	*78'25
» 1910 D	*75'50
» 1912 B	*71'75
» 1912 E	*72'00
» 1912 F	72'00
» 1913 B	76'00
» 1916 B	75'50
» 1917 B	75'75
» 1918 B	79'00
» 1919 B	75'75
» 1920 B	75'75
» 1921 6 %	97'75
Eixampla 1899	95'75
» 1907	*96'25
» 1913	*93'25
Bons Reforma	81'25
Diputació antigues	75'65
» B	*76'00
» C	*75'50
Mancomunitat 1915	71'75
» 1920	79'50
Caixa Crèdit Com.	*71'25
Ferrocarrils i tramvies	
Nord Espanya 1.a s.	64'65
» » 2.a s.	61'25
» » 3.a s.	62'35
» » 4.a s.	*62'50
» » 5.a s.	63'00
Especials Pamplona.	62'75
Prioritat Barcelona	66'75
Astúries 1.a hipoteca.	92'65
» 2.a »	*61'65
» 3.a »	65'25
Lleyda a Reus	*65'15
Villalba a Segovia	*73'5.
Especials Almansa	*75'75
Almansa a València ad.	*63'75
Mines Sant Joan	*67'25
Alsasua i Sant Joan	53'59
Osca a França	78'15
Nord especial 6 %	103'50

Alacant 1.a hipoteca	60'85
» 2.a »	71'65
» 3.a »	72'00
» A	91'00
» B	76'00
» C	69'75
» D	63'85
» E	76'75
» F	65'75
» G	100'00
» França 1864	56'50
» » 1878	53'00
» Directes	*55'00
Còrdoba a Sevilla	59'35
Badajoz 5 %	*96'15
Orense A. B. C. D. E. F.	*81'05
» G. i H. prior	69'50
M. Các. i Portugal, 5 %	*87'00
M. Các. i Portugal, var.	*31'25
Andalusos 1.a 3 %	51'65
» 2.a 3 %	51'00
Com.a Auxiliar de F.-C.	97'75
Gral. Tramv. 4 %	*81'25
» » 5 %	*93'00
Tramv. St. Andreu	*73'00
F.-C. Sarrià 6 %	182'00
F.-C. de Catalunya 5 %	*91'00
Madrid a Aragó 6 %	92'75
G. F.-C. Catalans 6 %	97'85
Tànger a Fez 6 %	97'50
Tramvies Sevilla 6 %	*100'00
Aigua, Gas i Electricitat	
Barcelonesa Elect. 1900.	*99'00
» » 1907	*90'50
» » 1912.	87'00
» » 1913.	43'00
» » 6 %	*95'00
Aigües Barcelona 5 %	87'50
» » 6 %	100'55
Catalana Gas E.	74'90
» » F.	74'00
» » G. 6 %	92'85
» » Bons	89'25
Mallorquina d'Elec. 6 %	50'00

Energia Elèctrica 5 %	84'00
» » 6 %	93'00
» » Bons	91'00
Elèctrica Cinca 6 %	91'50
Prod. Forces Motr. 6 %	71'50
» » » 7 %	79'50
Construccions Elèc. 6 %	*73'50
Regadius Llevant 6 %	*94'50
Hisp. Amer. d'Ele. 6 %	100'50
» » » Bons.	111'50
Coop. Fluid Elèc. 6 %	58'00
Vàries	
Transatlàntica 4 %	*85'00
» 6 %	99'75
» 6 % 1922	103'85
Canal Urgell.	*64'50
Asland 6 %	*96'25
» 7 %	101'50
Foment d'Obres 5 %	*82'00
» » 6 %	*93'75
Carbons Berga	*64'00
R. C. C. Regants Ebre.	*85'00
Construcció Naval 6 %	*98'50
» » Bons	*98'50
Const. i Paviments 6 %	*51'50
General Regadius 6 %	*85'00
Mecànica Vellutera 6 %	*90'75
A. Forns Andalusia 6 %	95'75
Teneria Moderna 7 %	*96'25
Accions	
Catalana Gas s. D	*68'00
» » » E	*71'00
» » » F 6 %	*79'75
Hisp. Amer. d'Ele. s. A.	*402'00
» » » s. B.	*401'50
Hullera Espanyola	*130'00
Espanya Industrial	*180'00
Peninsular Telèfons.	86'00
Hispano Suissa	*203'00
Hotel Ritz 6 %	*90'00
Anònima Cros	*150'00
Banc de Barcelona ptes.	*30'00

* Els valors assenyalats amb asterisc no han tingut cotització. Deixem consignat l'últim canvi i gaio del diner.

Els esports

EXCURSIONISME

El Centre Excursionista Barceloní efectuarà demà, diumenge, una excursió fotogràfica a Blanes, Roca, Palomera, castell de Sant Joan i encontorns de Santa Cristina i Lloret.

També pels dies 10 i 11 la Secció Muntanyenca ha organitzat una excursió a Ribes i Núria, efectuant-se l'ascensió del Pic de Torreneules. El retorn s'efectuarà per Caralps i Ripoll.

Per a demà, diumenge, ha organitzat el Centre Excursionista Rodamón, una excursió al Montseny sota el següent itinerari:

Balenyà, El Brull, camp de Cinc Sous, cim del Matagalls, coll Formic, La Mora i Aiguafreda.

Per a demà, dia 11, el Centre Excursionista «Rafel Casanova», ha organitzat una excursió col·lectiva a Granollers, La Roca, i el seu castell, ermita de Sant Bartomeu, Orrius, can Boquet, Sant Mateu, Sant Pere de Premià i Premià de Mar.

Reunió: A les 5'15 del matí a l'estació de M. S. A. Retorn: Pel mateix lloc.

El Grup Excursionista «Terra Endins» celebrarà demà, una excursió a Vilanova i Geltrú, Lourdes, Castellet i Arbós.

Lloc de reunió: Baixador del Passeig de Gràcia, a les 5'15 del matí.

CICLISME

Campionat d'Espanya fons en carretera. — Als donatius rebuts per a despeses d'organització i premis d'aquesta carrera, cal afegir els següents:

Suma anterior: 1.514 pessetes.
Reial Associació de Caçadors, 100.
Don Manuel Reguon, 50.
Senyors Sibecas Germans, 15.
Don Ramon Arboles, 10.
Don Wenceslau Garcia, 20.
Total: 1.709 pessetes.

Amb 35 corredors ha quedat tancada la inscripció per a aquesta carrera, estant-hi compresos els nostres més famosos routiers, tots excellentment preparats i en disposició de defensar amb totes llurs forces el primer lloc de la classificació que els ha de donar per resultat el preat títol de Campió d'Espanya.

La sortida, segons s'expressa en el Reglament, s'efectuarà a les set del matí de la plaça de Tetuàn, davant del local social de la U. V. E.

Els corredors seguiran el cotxe del jutge de sortida en trajecte neutralitzat fins al quilòmetre 628'5 de la carretera de Madrid a França per la Junquera, que es troba aproximadament a mig quilòmetre més enllà de la fàbrica dels senyors Klein i Companyia. A l'esmentat lloc el cotxe es farà a un costat de la carretera, fent el jutge una senyal mitjançant una bandera, la qual senyal serà la sortida oficial de la carrera sense que els corredors s'hagin d'aturar.

Els corredors hauran de trobar-se a la plaça de Tetuàn, 36, lloc de la sortida, mitja hora abans de l'assenyalada, com a mínimum, per tal de remetre'ls el dorsal i signar la fulla de sortida, i assabentar-los de les disposicions de darrera hora que s'hagin dictat per la comissió organitzadora.

Segons l'article sisè de la carrera, aquesta es disputarà sense entrenadors ni auxili de cap mena, estant totalment prohibits els serveis organitzats ja de corredors entre si, ja de persones estranyes a la carrera, i per tant, es fa avinent amb insistència aquest extrem, ja que els comissaris i controls volants tindran cura de l'exacta observància d'aquest article, que en cas d'infracció, es castigarà amb la pèrdua dels premis que poguessin correspondre a l'infractor.

El comitè organitzador prega a tots els qui segueixin la carrera, la conveniència de no apropar-se als corredors, puix ultra les molèsties que a aquests ocasiona la pols del camí, qualsevol indici d'auxili que s'intenti prestar-los, serà immediatament penalitzat en perjudici del corredor; per això es prega no passar davant dels cotxes del jurat, i així es podrà evitar, ultra les molèsties abans apuntades, que els corredors es vegin privats de desenrotllar llurs energies en deguda forma, la qual cosa és necessari evitar en bé dels resultats de la carrera tan important com el Campionat d'Espanya.

La carrera tindrà lloc a l'hora assenyalada, no suspenent-se ni àdhuc en cas de pluja.

PILOTA BASCA

Demà, diumenge, al matí es jugaran al Frontó Comtal entre socis de la Reial Societat Sport Basc», els partits següents:

Primer partit, a les once del matí, Vermells: Bo (A.) - Sunyer. Blaus: Balet - Olamendi.

Segon partit, a les dotze:
Vermells: Jaumà - Bargunó. Blaus: Ferrer - Palmada.

MARITIMES

El Reial Club Marítim de Barcelona celebrarà demà, diumenge, les següents regates per a yachts de les classes de 7 i 6 metres de F. I. que tinguin dret a corre les copes de l'alcalde de Barcelona i del Consell de la Mancomunitat, i els de la sèrie Hispania classes U i Z, per a les Copes del Rei i Copa Presidencia (segones proves).

Primera Regata. Classes de 7 metres. — Recorregut, dues voltes al triangle.

Senyal d'atenció, a les 10'35. — Senyal de sortida, a les 10'40.

Primer premi, copa; segon, objecte d'art; tercer, medalla de plata.

Segona regata. Classe de 6 metres. — Recorregut, 8 milles, dues voltes al triangle.

Senyal d'atenció, a les 10'45. — Senyal de sortida, a les 10'50.

Primer premi, copa; segon, objecte d'art; tercer, medalla de plata.

Tercera regata, Sèrie Hispània, classe U. — Recorregut, 5 milles, una volta al triangle.

Senyal d'aenció, a les 10'55. — Senyal de sortida, a les 11.

Primer premi, copa; segon, objecte d'art; tercer, medalla de plata.

Quarta regata. Sèrie Hispània, classe Z. — Recorregut, dues milles, una sola boia, (virant sobre babor la situada més pròxima a l'Escullera).

Senyal d'atenció, a les 11'05. — Senyal de sortida, a les 11'10.

Primer premi, copa; segon, objecte d'art; tercer, medalla de plata.

De les terres catalanes

GIRONA

(Conferència de les 9'30 de la nit)

Aclariment

El doctor Coll ha sortit cap a Suïssa, per tal de recollir la seva distingida esposa, la qual es troba a Berna, ja fa alguns dies, exercint una cristiana acció, acompanyant en una clínica una amiga seva malalta, operada ara fa poc temps.

Per tant, és completament fals l'escrit mal intencionat del corresponsal de «El Diluvio», en aquesta ciutat, en el qual escrit s'assegurava que el doctor Coll i Turbó se n'havia anat a París, per tal de conferenciar amb En Macià.

Un incendi

A la fàbrica de filats que a Begudà posseeix el senyor Sebastià Coderch i Comamala, s'hi ha declarat un violent incendi, havent-se pogut localitzar després d'algunes hores de treballs.

Les pèrdues ocasionades pel foc es compta que pugen a 11.000 pessetes.

Un home mort

Ens comuniquen d'Amer que ha estat trobat el cadàver d'un home, vestit pobrement, dessota d'un porxo d'aquella població, aparentant tenir uns 60 anys.

Com a que no duia cap document al damunt s'ignora el seu nom. El jutjat intervé en l'assumpte.

Altres noves

Ha estat detingut a La Bisbal, Angel Turró i Trull, el qual havia menaçat de mort amb un ganivet de grosses dimensions, la veïna del poble de Montràs, anomenada Rosa Costa i Pijoan.

—Diuen de Palafrugell que el prestidigitador Stevenson fou expulsat d'aquella població per haver pegat la seva companya al mig del carrer.

VILANOVA

Demà, diumenge, dia 11, serà solemnialment inaugurat el monument que per subscripció popular s'ha erigit, dintre el pati d'honor de l'històric Castell de la Geltrú, al qui fou benemèrit compatrici i notable arquitecte En Josep Font i Gumà.

L'Ajuntament hi assistirà en corporació, presidint una manifestació que s'organitzarà a la Plaça de la Constitució, recorrent diversos carrers fins a l'esmentat Castell, on tindrà lloc l'anunciada festa-homenatge.

—Encara que no té de bon tros la importància d'anys enrera, els comerços es preparen per a la vinent fira d'hivern, la qual tindrà lloc en aquesta vila, del 10 al 14 de l'actual.

—Aquest matí, entre cinc i sis, s'ha observat una sotragada sísmica d'uns tres segons, precedit i seguit d'una remor com de tronada llunyana. Molts no ho havem apreciat però ho havem sentit assegurar a persones de tota serietat.

—El moviment de l'estalvi en aquesta vila durant el passat mes d'octubre, ha estat com segueix: Caixa de Pensions, recaptat 118.089'20 pessetes; reintegrat, 87.623'65 pessetes; llibretes noves, 20. Caixa d'Estalvis, recaptat, 21.906'00 pessetes; reintegrat, 15.134'49 pessetes; llibretes noves, 9.

— Al Teatre del Círcol Catòlic s'ha representat, amb tota propietat, la formosa obreta, original d'En J. M. Folch i Torres, «La Ventafocs». El saló estava ple d'escollida concurrència, i tant pel que es refereix a la interpretació com a la direcció i detalls escènics, no es podia demanar més.

Per totes aquestes circumstàncies, les damiselles intèrprets i la companyia d'aficionats en general, reberen molts i justificats aplaudiments, esperant amb frisança el bis.

—Per l'Alcaldia, s'han imposat gran nombre de pignoracions a diferents industrials per infraccions de pesos, mesures i incompliment de les Ordenances municipals. Es d'aplaudir tan encertada gestió en bé de l'indefens consumidor.

—Sobtadament ha canviat la temperatura d'aital manera, que d'un temps veritablemen estival havem passat a uns dies de cru hivern.

—El mercat de vins es nota bastant mogut, sovint es veu carregar bocois als sellers dels terratinents. El preu no es mou de 2 pessetes el grau.

TARRAGONA

(Conferència de les 9 de la nit)

D'esport

El Club Nàutic, el vinent diumenge, celebrarà unes regates, amb una cursa de iols, disputant-se una copa del capità del contratorpediner «Osado».

Després hi haurà una regata de bots, reservada als mariners del vaixell de guerra esmentat, en la quaal regata es jugaran una copa del Club Nàutic.

Acabarà la festa amb unes proves de natació, demostració de salts i altres.

—Diumege que ve, al camp de la la Glorieta, esjugarà un partit de futbol entre l'Agrupació Deportiva de Les Corts i el Tarragona, i al camp del Gimnàstic, l'equip d'aquest club contendirà contra la Unió Esportiva de Torredembarra.

Accident a una actriu

Anit passada, durant la representació d'«El amigo Tedy», al Saló Modern, l'actriu Na Mercè Bayona va caure de l'escala en pujar cap a la seva cambra.

Va produir-se una feerida de pronòstic reservat, havent estat auxiliada pel metge En Lluís Soler.

Altres noves

Aquesta tarda ha tingut lloc l'acte del sepeli del conegut advocat i agent de negocis, En Ricard Cabré i Navarro. L'acte ha estat mmolt concorregut. (A. C. S.)

—Ens comuniquen de Bellcaill, que ahir va caure en aquell indret la primera neu de la temporada, havent-se'n posat un parell de dits de gruix Després plogué i la neu fou ràpidament fosa.

—Convocada pel governador civil, el dia 14 del mes que som, es reunirà la comissió «provincial».

—Hi ha vacant la plaça d'arquitecte municipal de Tortosa, amb l'haver anyal de 3,500 pessetes i 365 pel càrrec annexe de cap de bombers. Pot demanar-se durant el termini de 20 dies.

Penedès

SANT QUINTI DE MEDIONA. — Ha estat molt sincera la condolença que ha causat a tota la contrada la defunció del disingit patrici En Miquel Carbó i Guarro, president del Sindicat de Regants i jutge municipal, càrrec que venia exercint fa 26 anys, amb el beneplàcit de tot el poble, per la seva tasca benemèrita de pacificació i justa concòrdia.

L'acte de l'enterrament ha constituït una de les més grans manifestacions de què es es té record, prenent-hi part tots els estaments de la localitat i nutrides representacions d'altres pobles.

Veiérem a la presidència el jutge de primera instància de Vilafranca En Lluís Jayme de Torres, el diputat de la Mancomunitat pel districte En Josep Marí, el rector reverend Enric Sacasas, el batlle En Quintí Mallofré, el jutge suplent En Escabedo, el secretari del Jutjat En Ramon Miquel, el fiscal N'Antoni Bartomeu Sabater; seguia l'Ajuntament en corporació, compost pel tinent d'alcalde En Jaume Olivella, síndic En Pere Miró, i regidors senyors Sardà, Mallofré, Gual, Coca i Santacana.

El cap de dol de la família era presidit pel Rvnd. Josep M. Rovira, En Miquel Carbó Pascual, En Jaume Llopart, En Vicens Mestres i altres distingides persones.

Rebi, doncs, amb tan trist motiu la família Carbó-Pàscual, el testimoni del nostre condol.

LLEYDA

(Conferència de les 9'45 de la nit)

Comptes aprovats

La Comissió permanent de la Diputació, ha aprovat els comptes municipals, dels següents Ajuntaments: Vilanova de Meyà, Baronia de la Bausa, Enviny, Talarn, Llanera de l'Arroyo, Allargues, Castellnou de Seane, Castellserà, Tèrmens, Albesa, Arregual, Torrelamel i Alamús.

Una ordre governativa

El governador, ha ordenat que sia vigilada laciutat, per parelles de la guàrdia civil, principalment l'estació i el mercat.

De la Mancomunitat

Aquest matí han visitat l'Hospital de Santa Maria, la Casa de Maternitat i la Inclusa, el Conseller de Beneficència i Sanitat de la Mancomunitat de Catalunya, En Santiago de Riba, acompanyat del doctor Brossa, tècnic encarregat de la secció de maternitat. En Brossa, havia arribat el mateix matí, per tal de fer una inspecció als Asils, a l'Hospital de Santa Maria i al nou edifici de la brigada sanitària, sortint tots molt satisfets de l'estat en què és troben tots els establiments, mereixent grans elogis tot el cos mèdic, en vista de l'estat sanitari i higiènic dels mateixos.

A la tarda, han visitat les obres del nou Hospital i els terrenys que vol adquirir la Mancomunitat per a camps d'esbargiment i d'esports dels asilats, sortint-ne molt impressionats, segons les noves que tenim de la visita.

Demà, en el tren de les 6, marxaran cap a Saragossa.

—Es troba en aquesta capital, el cap d'arquitectes de la Mancomunitat de Catalunya, senyor Rubió.

Retorn

Han retornat d'Alguaire, el capità d'infanteria, senyor Fernàndez i l'oficial de secretaria de la Diputació, En Josep Monzón, els quals anaren a aquell poble per tal d'inspeccionar l'estat administratiu de l'Ajuntament.

Altres noves

Demà al matí, es reunirà la Comissió mixta de reclutament, presidint el coronal cap de la zona, per tal de procedir al sorteig de les dècimes.

—El procurador d'aquesta ciutat, En Joan Ferrer, ha demanat per al seu fill Josep Maria, notari de Granyent, la mà de la senyoreta Aurora Alemán i Subirà, filla del comandant de la guàrdia civil, En Grau de Madrid. L'enllaç s'efectuarà d'aquí poc temps.

—Per manca de la matrícula que cal per exercir la indústria, ha estat denunciat, per la guàrdia civil de Mollerusa, al negociat de Finances, el recaptador senyor Josep Civera, veí de Tàrrega.

—Avui, al govern civil i convocada pel general governador, s'ha celebrat una reunió, havent-se procedit novament a la constitució de la Junta «provincial» de Proveïments, de conformitat amb el R. D. del Directori Militar data, 3 dels corrents.

Notes setmanals del Cinema

EL PRIMER FILM DIRIGIT PER CHARLOT

El dia primer d'octubre fou estrenat al teatre Líric de Nova York el nou film «Una dona de París», primera producció dramàtica dirigida per Carles Chaplin. La realització d'aquest film li ha pres un any de feina. Primerament havia decidit titular-lo «Destí», nom que canvià després pel d'«Opinió pública».

Hom ha dit que Chaplin feia ja anys que havia concebut el projecte de filmar una obra dramàtica per a donar-se compte del que era capaç de fer en aquest gènere. Però el principal objectiu de filmar «Una dona de París» ha estat el «d'estrellar» finalment la seva companya Edna Purviance, els papers de la qual, en els films còmics, eren poc importants aquests últims anys. Chaplin havia d'estar agraït a aquesta artista sollicitada diverses vegades per les companyies de Califòrnia. Mes ella preferí sempre interpretar papers mediocres al costat del gran còmic anglès que no pas convertir-se en una veritable estrella fora de la seva companyia. I heu's ací que el temps ha arribat de fer-la estrella Chaplin mateix. La creació emocionant que fa Erna Purviance de «Una dona de París», serà recordada per molt de temps.

L'argument d'aquesta obra ha estat escrit pel mateix Chaplin. S'atribueix la inspiració d'un dels episodis de la vida d'una actriu franco-americana molt coneguda i que actualment està triomfant en un dels principals teatres de Broodway. I també s'assegura que aquesta actriu ocupà un lloc preponderant al cor de Charlot durant alguns mesos....

Són nombroses les escenes d'aquest film que passen a Montmartre i als grans cafès i dancings parisencs. El millor protogonista del films és indubtablement l'actor francès Adolf Menjou, secundat excellentment per Edna Purviame i per Carles Miller. El llarg temps que ha destinat Chaplin per a compondre les sis parts del film li dóna execució molt acurada, apartant-se dels tipus de films realitzats en dues o tres setmanes.

Com en tots els films de Charlot les decoracions són senzilles, un xic pobres i fins poc clares. El film compta més escenes burlesques que no pas dramàtiques i tot sovint la intensitat de l'acció es veu tallada per un accident còmic que Chaplin hi ha posat perquè li ha agradat i l'ha divertit. Un crític parisenc resident a Nova York nota algunes exageracions i fantasies en diverses escenes, malgrat haver-se assessorat de dos francesos.

Però tot això és molt americà, i, com que està ben realitzat, passa sense prot esta, inclòs a París mateix.....

El públic nombrós i selecte que assistí a la presentació trobà excellent el film i al final Charles Chaplin sortí a l'escena i pronuncià un petit parlament que fou molt aplaudit.

NOTICIARI

El dia 23 d'octubre va començar a París el Congrés Internacional dels directors cinematogràfics, assistint-hi representants americans, anglesos, belgues, espanyols, italians, noruecs, polonesos, portuguesos, suecs i suïssos. La inauguració es va efectuar al Palau de les Festes pronunciant un discurs d'obertura el president del Congrés senyor Brezillou.

Es constituïren després les diferents comissions, de les quals són ponents els senyors Bernheim, Boolisky, Flostroy, Verdier i Carré.

El darrer número de la revista francesa «Cinemagazine» publica una extensa informació de la inauguració del «Coliseum» de Barcelona, fent-ne grans elogis. Acompanya la ressenya un gravat de la façana i el retrat del gerent senyor Josep Solà i Guardiola.

El celebrat actor espanyol Ramon Navarro ha signat un contracte amb el director de la Metro Rex Ingram en el qual l'esmentat actor es compromet a continuar solter en el terme dels quatre anys que durarà el contracte.

No deixa d'ésser un contracte original.

En Navarro fou presentat per primera vegada a Barcelona en la pellícula «Mullers frívoles» de la marca Metro, i aviat el veurem en una nova gran producció titulada «El presoner de Zenda», la qual serà presentada per les Seleccions Capitoli.

Mary Pikford s'ha encarregat de l'argument de «La vall del llop», bonica producció interpretada pel seu germà Jak. La majoria de les escenes han estat preses en llocs deserts i tenen per fons les muntanyes selvatges del «Far-West» de Califòrnia.

Dintre d'un mes Douglas Fairbanks acabarà el seu nou film «El lladre de Bagdad», del qual porta impressionaes més de dues mil escenes.

Ja és sabut que amb aquest film Douglas vol batre el record de «Robin dels Boscos».

Després d'haver acabat la producció especial «Roseta la cantant del carrer», Mary Pikford ha començat la realització del segon film extraordinari «Dorothy Vernou de Haddon Hall». S'han construït per a aquesta obra 40 decorats diferents, havent-hi entre ells tres magnífics castells de l'època d'Isabel d'Anglaterra. Dirigeix aquest film el jove director Marshall Neilan.

Mae Murray està obtenint actualment als Estats Units un nou gran èxit amb el film «La nina francesa», en el qual porta vestits per valor de més de 100.000 dòlars i joies per valor de 500.000 dòlars.

Aquesta obra ha estat dirigida pel seu marit i durant la seva projecció tots aquests valors foren assegurats de robatori i incendi.

Pola Negri ha acabat dues produccions als Estats Units. La primera és treta de l'obra francesa «Mon homme», fent de galant l'actor francès Carles de Rochefort. La segona porta per títol «La dansarina espanyola» i està treta de l'obra «Don César de Bazan». Antoni Moreno interpreta aquest personatge i Wallace Beery, l'excellent intèrpret del «Cor de Lleó» de «Robin dels Boscos», interpreta la figura de Felip IV.

D. W. Griffitth ha començat de filmar la producció històrica «Amèrica», la qual fou sollicitada amb molta insistència per «Les filles de la Revolució», organització considerable i molt influent als Estats Units.

En el plebiscit que es va obrir entre les associades més del 90 per 100 dels vots foren per «Amèrica» i la quasi totalitat dels altres per «L'ànima del 66». Les persones que varen participar en aquesta votació han estat convidades a pendre part a les batalles i a les escenes de gran gernació.

Musicals

MOZART

L'anunci de les sessions dedicades a Mozart que, com a segon concert del present curs, celebraran les Associacions de Música de Reus, Girona, Olot i Sabadell els dies 12, 13, 14 i 15 del corrent, respectivament, ha despertat interès no solament entre els socis de les esmentades entitats, sinó també entre els aficionats i dilettanti barcelonins.

Com sia que alguns dels associats de l'Associació de Música «da Camera» ha demanat detalls referents a l'entrada als referits concerts, la Lliga d'Associacions de Música prega que s'adverteixi a tots els senyors que, pertanyent a l'Associació de Música «da Camera», desitgin assistir a algun dels festivals d'aquesta interessantíssima tournée que, profeits del rebut d'aquesta entitat pertanyent al present mes de novembre, sol·licitin la corresponent invitació, de quatre a set de la tarda, a la Unió Musical Espanyola (Casa Dotesio), on, abonant la quantitat equivalent a les quotes que satisfan els socis de les esmentades entitats que celebren aquests magnes concerts, els seran facilitades.

CONCERT POPULAR EN EL COLISEUM PER L'ORQUESTRA CASALS

Havent de marxar el pròxim dilluns a l'estranger el mestre En Pau Casals, amb l'objecte de començar la seva extensa «tournée» per Europa i Amèrica, ha volgut abans acomiadar-se del nostre públic amb un concert de caràcter popular, organitzat en la nova i grandiosa sala del Coliseum. Per última vegada, doncs, actuarà durant aquesta temporada la magnífica orquestra que a tal punt de perfecció fou arribat sota la batuta del seu eminent mestre director, i que de tal manera ha aclamat el nostre públic fins al punt de comptar-se per plens les audicions de la present tardor.

El programa d'aqueixa última audició, que començarà puntualment a les onze del matí del provinent diumenge, es divideix en dues parts, consagrada la primera a Beethoven, i la segona a Wagner. Es repetirà d'aquell a petició de nombrosos aficionats, la Primera Simfonia, que tan grata impressió causà en la recent audició del Palau, resultant una veritable revelació per a gran part del públic que no coneixia les múltiples belleses de la dita obra.

Del genial músic de Bayreuth s'executaran creacions tant importants com són l'obertura de «l'Holandès errant», els fragments del tercer acte d'«Els Mestres Cantaires», i el preludi de «Tristany i Isolda», junt amb l'escena final de l'obra, que l'orquestra executarà per primera vegada aquesta temporada.

Per les notícies que tenim, es prepara al gran Pau Casals un comiatge calurosíssim, desitjant que la seva absència sia el més breu possible per al bé de la nostra cultura musical.

Espectacles

Gran Teatre del Liceu

Temporada d'hivern de 1923-24. Companyia d'òpera de primíssimo cartello. Continua obert l'abonament a la Comptaduria del teatre (carrer de Sant Pau, 1 bis, entresol), de deu a una del matí, de dos quarts de quatre de la tarda a set, i de dos quarts de deu a onze de la nit.

Teatre Català ROMEA

Telèfon 3500 A

Avui, dissabte, tarda, a les cinc. Per única vegada a preus populars,

L'auca del senyor Esteve

Decorat dels mestres Vilumara, Alarma i Junyent. Magnífica interpretació. Nit. Estrena de la comèdia en tres actes, d'En Carles Soldevila,

VACANCES REIALS

i el sainet d'En Rusiñol,

EL PINTOR DE MIRACLES

Demà, diumenge, tres formidables programes. A dos quarts de quatre de la tarda. El gran èxit d'En Folch i Torres, L'INFANT QUE NO SAP SON NOM. A dos quarts de sis. VACANCES REIALS, i la comèdia d'En Vallmitjana, DON PAU DELS CONSELLS, de gran broma. Nit. DON PAU DELS CONSELLS i VACANCES REIALS.

Es despatxa a Comptaduria.

TIVOLI

Empresa: Francesc Delgado

Companyia de revistes i grans espectacles

VELASCO

Director artístic: MARIUS VITORIA

Avui, dissabte. Tarda, a les cinc. Nit, a les deu. La formosa revista en tres actes i 14 quadros,

Èxit sorollós — ARCO IRIS (REFORMADA) — Èxit creixent

Posada en escena per **Eulogi Velasco** i prenent-hi part **tota la Companyia.**

PRESENTACIO ESPLENDIDA

Decorat d'En CASTELLS de Barcelona, GARI de Madrid i GERMANS TARAZONA de Nova York. Vestuari de la casa GRAND GERARD. Agenç d'En CASTELS de Barcelona i En BENEDICTE de València. Director d'orquestra: JULIA BENLLOCH.

BELLESA : LUXE
RIQUESA : ART

Grandiós conjunt de

FORMOSISSIMES SENYORETES

Demà, diumenge, tarda, a les quatre i nit, a les deu. El grandiós èxit, ARCO IRIS.

Es despatxa a Comptaduria.

Teatre Novetats

Circ Eqüestre

Avui, dissabte, tarda, a dos quarts de cinc, matinée a preus econòmics. Nit, a les deu.

Gran èxit de tota la companyia

Els aplaudits artistes HIGGINS, saltador; MISS EULALIA, alambrista; THE SANZYS, cèlebre perxista; MISS VENTUR, amb els seus savis gossos domptats; TRIO BRYANTES, dues senyoretes i un senyor; CABALLERO FABRA, imitador original; TRIO MORANDI, acròbates saltadors; CRISTENSEN, campió pedestre; TRIO OSNOTOS, trampolí americà; THE ESAS (SAN), troupe japonesa; NAVAS i GEROME, divertidíssima parella de clowns; SILVA i NINCHI, augustos de soirée. — Demà, diumenge, dues extraordinàries funcions. Tarda, a les quatre, i nit, a les deu. Selectes programes.

Es despatxa a Comptaduria.

ELDORADO

Companyia de sarsuela de JOAN VILA

en la qual figuren els populars artistes Roser Leonis, Maria Lacalle, Francesc Gallego, Marian Ozores. —

Avui, dissabte, tarda, a un quart de sis. El divertit sainet en un acte, lletra de García Alvarez i Muñoz Seca, música del mestre Alonso, LA REMOLINO. L'extraordinària, aplaudida i popular sarsuela en dos actes i tres quadros, de J. Ramos Martín, música del mestre Guerrero, LA MONTERIA, pel conjunt sublim i indiscutible: l'eminent baríton Ricard Fusté, Roser Leonis, Felisa Herrero, Francesc Gallego i Carles Rufart. Grans ovacions. Esplèndida presentació. Nit, a les deu. El graciós sainet en un acte i tres quadros, lletra de Josep Fernàndez del Villar, música del mestre Luna, TRINI LA CLAVELLINA. Exitàs. Esdeveniment teatral. Exitàs. L'extraordinàriament aplaudida sarsuela en dos actes, i dos quadros, d'Antoni Paso i el mestre Guerrero, LA LUZ DE BENGALA, magnífica presentació. Decorat nou de Bulbena i Girbal i J. M. Iglesias. Sastreria de l'acreditada casa Paquita. — Demà, diumenge, a la tarda. EL CAPRICHITO, TRINI LA CLAVELLINA i LA LUZ DE BENGALA. Nit. PA QUE LE VIA USTE HABLA i LA LUZ DE BENGALA.

Gran Teatre Espanyol

Companyia de vodevil SANTPERE BERGES

Avui, dissabte, 10 novembre. Tarda, a dos quarts de cinc. Primer: ES LLOGA UN PIS. Segon: LA SENYORETA MAMÀ. Nit, a les deu. PER TRES PESSETES i EL BARO DE LA RABASSADA. — Demà, diumenge, a la tarda. SEREM CUNYATS i EL BARO DE LA RABASSADA. Nit. EL BARO DE LA RABASSADA.

TEATRE COMIC

Avui, dissabte, nit, a dos quarts de deu. L'emocionant drama en tres actes, BATALLA DE REINES, i la comèdia dramàtica en dos actes, d'En Benavente, LO QUE NO MUERE.

Gran Teatre del Bosc

EMPRESA SINDICAT MUSICAL DE CATALUNYA

Avui, dissabte, 10 de novembre. A les deu en punt de la nit. Representació extraordinària de la famosa sarsuela en tres actes del mestre Chapí, LA TEMPESTAD, per les senyores Idel i Lastra, i els senyors Taxès, Chomon, Torrijos i Benítez. 32 professors d'orquestra. Nodrit chor.

Teatre Poliorama

Companyia de comèdies

Avui, dissabte, tarda, a les cinc. Matinée popular. Butaca platea amb entrada, 1 pesseta. Última representació del grandiós èxit en tres actes, d'Emili Mario (fill),

Militares y paisanos

Creació d'aquesta companyia

Nit, a les deu. Popular. Butaca platea amb entrada, 2 pessetes. L'èxit veritat en tres actes, dels senyors Paradas i Giménez,

La copa del olvido

Avís. — En aquesta obra els actes primer i tercer estan dividits en dos quadros, però es faran seguits, sense intermedi.

Demà, a la tarda, a les tres en punt Primera secció. MILITARES Y PAISANOS. A les sis, secció especial, i nit, a les deu. Gran Moda. LA COPA DEL OLVIDO.

Es despatxa a comptaduria.

TEATRE GOYA

ALTA COMEDIA

Companyia DIAZ-ARTIGAS

Director

MANUEL DIAZ DE LA HAZA

Avui, dissabte, tarda, a les cinc en punt. Preus econòmics. LAS HERMANAS DE AMOR. Nit, a les deu. EL TIMBRE DE ALARMA. Exit grandiós a París. 450 representacions consecutives al Teatre Athenée. — Demà, diumenge, tarda i nit, EL TIMBRE DE ALARMA.

Teatre Barcelona

Gran companyia de comèdia ALBA-BONAFE

Avui, dissabte, tarda, a un quart de sis. L'extraordinàriament aplaudida comèdia en tres actes, d'Antoni Paso i Joaquim Abati, EL GRAN TACAÑO. Nit, a un quart d'onze. Segona representació de la comèdia en tres actes, de Guillem Hernàndez Mir, EL PAN NUESTRO. — Demà, diumenge, a la tarda. A LA LUZ DE LA LUNA i EL PAN NUESTRO. A la nit, EL PAN NUESTRO.

Avís. — Per a donar compliment a l'ordenat per l'autoritat, les funcions començaran puntualment a l'hora anunciada.

TEATRE DE L'ORFEO GRACIENC

Auditorium. Astúries, 83

Companyia «Estudi Cirera»

Primers actors i directors J. CIRERA i E. LLUELLES

Primera actriu: PEPETA VELASCO

Primer actor còmic: LLUIS MIR

Demà, diumenge, 11 novembre 1923. A dos quarts de cinc de la tarda. La celebrada comèdia dramàtica en sis actes SCERLOCH HOLMES. Intermedis amenitzats pel tercet Riera. Llotges amb sis entrades, 10 pessetes. Butaques platea i circulars, 2 pessetes. Entrada per als socis, 0'50. Esplèndida presentació. Admirable conjunt. El teatre més luxós i confortable de Gràcia. Lloc de reunió de les famílies, tant per l'escollit repertori de les obres com per l'economia dels preus.

COLISEUM

Corts 595 al 599-Telèfon 3535 A

Avui, dissabte, dues sessions. A les quatre de la tarda, i a un quart de deu de la nit. EXIT EXTRAORDINARI de la SELECCIO EMPIRE. Primer ACTUALITATS GAUMONT. Segon: CORRUPTELES POLITIQUES drama de l'Oest, interpretat per Perc Pembroke. Tercer: EL SEGELL DEL SILENCI, formós drama de la marca «Universal», notable creació de TSURU ACKI, la muller de SESSUE HAYAKAWA. Quart: Intermedi musical per l'orquestra, formada per 28 professors i dirigida pel mestre don Josep Cumellas Ribó. Cinquè: la formosa comèdia dramàtica del Programa Ajúria, EL QUE POT UNA FILLA, genial creació de ENID BENNETT. Sisè: la divertida pel·lícula còmica, LA XIFLADURA DEL RADIUM, pel gos BROWNIE.

PREUS. — Inclosos tots els impostos: Butaca platea o amfiteatre amb entrada, 2 pessetes. Entrada general, 1 pesseta. Llotges de quatre a deu entrades, a raó de 2 pessetes per entrada.

NOTA. — Per a la funció especial de diumenge, que se celebrarà de sis a vuit, es despatxen localitats numerades a la taquilla, d'onze a una del matí, i de cinc a set de la tarda.

Demà, diumenge, a la nit, RENOVACIO DEL PROGRAMA, estrenant-se la notabilíssima i gran exclusiva Gaumont: OH, LA CULTURA FISICA! admirable creació del lleuger RICHARD TALMADGE.

PALACE CINE

GRAN SALO DE MODA

Avui, dissabte, tarda i nit, programes estupends. Projecció de les pel·lícules extraordinàries: CONTRA LA LLEI HUMANA. EL LLAPIS VERMELL, pel cèlebre artista japonès de fama mundial, HAYAKAWA, i represa de la colossal pel·lícula còmica, MAX LINDER EN SET ANYS DE MALA SORT. — Aviat, estrena de la colossal pel·lícula ELS MISTERIS DE PARIS, de 15.000 metres.

Diorama

Programa per avui. LA FLAMA DE LA VIDA, superproducció, per Priscilla Dean. NOVETATS INTERNACIONALS, revista d'informació mundial i d'actualitat. L'AGONIA DE LES ALIGUES, segona jornada d'aquesta producció històrica d'extraordinari argument. EN NICOMEDES ARBITRE. GRANDESA I DECADENCIA, comèdia, per Planchet. — Demà, diumenge, grans sessions. A la nit, augment de programa, i estrena de la superproducció del Programa Ajúria, QUE FA EL SEU MARIT? per Douglas Mc. Lean.

Saló Catalunya

Gran cine de moda

Notables sextet Torrents i trio Rosés

Avui, dissabte, gran esdeveniment. Estrena de la pel·lícula tan esperada: PROBLEMA RESOLT (Repertori M. de Miguel), creació de Casimir Ortas, Roser Leonis i Francesc Gallego. Exit sorollós. MACISTE PRINCEP AVENTURER, pel gran atleta Maciste. ELS PERILLS DE FER-SE RIC, còmica. — Dimarts, presentació de l'intrèpid Albertini, en la sensacional pel·lícula: JULI L'APATXE, escenes de gran emoció. — Preus corrents.

KURSAAL - Aristocràtic Saló

TEMPLE DE LA CINEMATOGRAFIA ORQUESTRINA SUÑE

Saló de reunió de famílies distingides

Avui, dissabte, selecte programa. Exit sorollós de la superba producció «Metro», EUGENIA GRANDET (exclusiva), interessant assumpte dramàtic segons la cèlebre obra de l'immortal Honorat de Balzac, sublim creació dels eminents i volguts artistes del públic, Rodolf Valentino i la ideal estrella Aliza Terry. La divertida cinta DESCANS DOMINICAL, de gran broma. Exit de la formosa i sentimental comèdia EL MES VALENT DE LA VILA, magistralment interpretada per la ingènua artista Larf Hanfon, i ACTUALITATS GAUMONT.

Avui, dissabte, de sis a vuit i demà, diumenge, d'onze a una, a la sessió matinal es despatxaran butaques numerades per a la sessió especial de les sis de demà.

Interessant. — A la sessió matinal de demà, diumenge, s'obsequiarà els nens amb un sorprenent present.

El propvinent dilluns, grandiós esdeveniment: LA SENS VENTURA (exclusiva), segons la cèlebre novel·la de l'insigne i conegut autor «El Caballero Audaz).

Cine Princesa

Telèfon 1371 A

Avui, dia 10. PITJOR QUE UNA SOGRA. LA LINIA DE LA MORT. LA FILLA DEL RAVAL. FATTY EN DIA DE CAMP. EN NICOMEDES ARBITRE. PARTIT DE FUTBOL ENTRE F. C. BARCELONA i VALENCIA. — Demà, diumenge, a la nit, estrena de DON JOAN TENORIO. — Dilluns, estrenes, projectant-se L'OMBRA DEL PARE.

EXPOSICIO INTERNACIONAL DEL MOBLE

PARC DE MONTJUICH

Demà, DIUMENGE A LA TARDA

GRAN FESTIVAL POPULAR

A les cinc, concert per la

BANDA MUNICIPAL

dirigida pel mestre

LAMOTE DE GRIGNON

PUTXINEL·LIS

Traca xinesa amb pluja de joguines Focs japonesos. Elevació de globus ae ostàtics imitant Zepelins.

Preu de l'entrada: UNA PESSETA

Totes les entrades por aran un numero que dóna opció a un dels 25 premis del sorteig.

FUTBOL

CAMPIONAT DE CATALUNYA

Demà, 11, a les tres de la tarda

SABADELL - ESPANYOL (Camp Sabadell)

BARCELONA - U. S. DE SANS (Camp Barcelona)

MARTINENC - EUROPA (Camp Martinenc)

BADALONA - ATLETIC (Camp Badalona)

TERRASSA - AVENÇ (Camp Terrassa)

JUPITER - GRACIA (Camp Júpiter)

Per entrades i localitats, als camps de joc.

Per al partit Barcelona-U. S. de Sans, des d'avui, dissabte, a les taquilles del Teatre Principal.

COLISEUM

Corts Catalanes, 595 al 599.-Tel. 3535 A

Orquestra Pau Casals

Demà, diumenge, dia 11, a les onze del matí.

Concert popular matinal

Programa: BEETHOVEN. WAGNER

Preus econòmics. Despatx cada dia a la taquilla del COLISEUM.

PARC

PISTA DE GEL

D'onze a una, lliçons de patinatge. De dos quarts de sis a les vuit, Sessió Te amb patinatge general i exhibicions pels professors Derksen, Angola i Worms, i segona PARTIDA DE PUSK-BALL.

Exposició Internacional del Moble

PARC DE MONTJUICH

GRANS PRESENTS

SORTEIG DE 25 MOBILIARIS A FAVOR DEL PUBLIC

Fins el dia 15 del corrent

Totes les entrades donen opció a un dels premis.

Preu d'entrada amb número: 1 pta.

Els mobiliaris que es sortegen són els que figuren a les instal·lacions del Concurs de la Casa Modesta, convenientment assenyalats.

Els dits mobiliaris han estat adquirits pel Comitè per a correspondre al favor del públic, havent-los dividit, per als efectes del sorteig, en els següents lots:

1. un menjador (casa Gimbert). — 2. Un dormitori (casa Gimbert). — 3. Un dormitori lacat (casa Gimbert. — 4. Un menjador (casa Gimbert. — 5. Un menjador (Col·legi d'Artífexs). — 6. Un recibidor (Col·legi d'Artífexs). —7. Un dormitori (Col·legi d'Artífexs). — 8. Un menjador (Domingo & Sabaté). — 9. Un dormitori (Domingo & Sabaté). — 10. Un despatx Domingo & Sabaté). — 11. Una sala família (Foment de les Arts Decoratives). 12. Un menjador (Foment de les Arts Decoratives). — 13. Un dormitori (Foment de les Arts Decoratives). — 14. Un dormitori («El Siglo») .— 15. Un menjador («El Siglo»). —16. Un dormitori («El Siglo»). — 17. Un menjador (R. Vayreda. — 18. Un recibidor (Busquets). — 19. Un menjador (Busquets). — 20. Un menjador (Comas).—21. Un saló (Comas). — 22. Un dormitori (Comas). — 23. Un menjador (Thonet). — 24. Un recibidor (Thonet). — 25. Un dormitori (Thonet).

Cada posseïdor d'abonament tindrà dret a 16 números, que podrà recollir a les oficines del Palau d'Art Modern, des del dia 8 al 15 d'aquest mes, de deu a una i de tres a set.

ENGLISH SPOKEN

SASTRERIA **NEW-YORK** FERNANDO 42

Creació del VESTIT reclam IANQUI

a mida, a 100 ptes. de **Cheviot anglès** pur, garantitzant el seu resultat

Vestir-se en aquesta casa és ESTALVI I ELEGANCIA

Totes les nostres seccions de gèneres del país i anglesos són a base de

quantitat, qualitat, perfecció i economia

Tenim confeccionats 1.000 gavanys, en els últims models nordamericans

a 80, 110 i 130 pessetes un

Visiteu els aparadors i veureu els models i gèneres

ON PARLE FRANÇAIS

Catarro dels nois

I. Anti-catarral BORRONAT, és el veritable específic acreditat per a curar en pocs dies la Coqueluche, bronquitis de tota mena ...

Dipòsits: Farmàcia de l'autor Carders, 44; Doctor Andreu i J. Viladomat. Rambla de les Flors.

Para quitarse ese grillete...

Lo mejor es beber en cada una de sus comidas la mejor agua mineral que se prepara usted mismo vertiendo en un litro de agua un paquete de

Lithinés del Dr Gustin

Así se curará rápidamente todas las afecciones dolorosas que tengan como origen este veneno : el ácido úrico. **REUMATISMOS, GOTA, PIEDRA.**

La caja de 12 paquetes para hacerse 12 litros de agua mineral. 1 pta 50

Dipositaris generals: Establiments **Dalmau Oliveres, S. A.,** Passeig indústria, 14. - Barcelona.

CATALANISTES: Baixeu tots a l'**HOTEL DE FRANÇA** a **PERPINYA**

Josep Jubigas, propietari. Soci honorari del **Casal Català**

Habitacions pintades a l'oli, d'un, dos i tres llits. Mobiliari tot nou. Aigua corrent, freda i calenta, a totes les habitacions de l'Hotel. Calefacció central. Terrassa. Garatge. Omnibus a tots els trens. Telèfon 6. 89.

Joan Puntí i Collell, Prev.

Manera d'escriure el Català

75 cèntims

«Foment de Pietat Catalana» i principals llibreries

Ofertes

S'ofereix jove

coneixent el ram de decoració, pràctic en obres o per auxiliar d'escriptori. Escr. a F. R. C., Rambla Flors, 16 (Anuncis).

Còpies a màquina

Escriptures, sobres, circular etc. TRADUCCIONS espanyol, anglès, francès GIRONA, 31, quart, primera

Vendes

CARDÓ. VENC

ACCIONS DEL BALNEARI al 60 per 200 del seu valor d'emissió. Raó: Granada, núm. 35.

Torra a Gràcia 3.000 pams de baixos i pis sense gravamen, preu 50.000 pessetes.

Casa de 3 pisos i botiga molt espaiosa, terreny 20.000 pams en poble prop d'aquesta preu 21.500 pessetes.

Casa torre gran, en poble pròxim Barcelona amb jardí i hort, es ven per 4.500 duros.

Auto esport arrancada elèctrica, cinc seients, a tota prova, es ven per 9,000 pts.

A Gràcia tocant carrer Salmeron es ven casa de 10 pisos i 2 botigues, renda 11.536 ptes. anyals, per 38.500 duros.

Torre es ven, pen tranvia, aigua, gas, electricitat, i confort moderna. baratíssima. 15.000 ptes.

Bar fonda als afores de Barcelona. molta parroquia. preu 6.000 pessetes.

Auto «Martini» 18|22 set seients, estat nou, venc a tota prova, per ptes. 11.500, molt bon estat.

Bar casa de menjar i fonda amb 23 llits, lloguer barato als afores de Barcelona. Preu 9.000 pessetes.

S: venen tres torres a Santa Coloma amb jardí per 5 mil duros cada una.

Se ven en c. Mallorca casa de 6 pisos i botiga, renda al mes 955 pessetes, per 25.000 duros.

Casa carrer Salmeron superfície 6.000 pams edificats, bona renda, preu 35.000 duros.

Dues cases de 20 pisos cada una i 2 botigues al Poble Sec, prop Arenes, preu 18 mil duros cada una.

Se ven en c. Mallorca casa 12 pisos i botiga renda l'any 8 % per 38.500 dures.

Barraca d'obra amb hort i 2 habitacions a Montjuïc, lloguer del terreny, 15 pts. mes, es ven per 1.500 ptes.

Set Barraques a l'Hospitalet se venen totes juntes o per separat, renda set duros cada una. Es venen totes per 1.000 duros.

Bar molt cèntric al Poble Sec de molt despatx i ben situat. Es ven per 4.000 doros.

URGEIX: Xalet

al Guinardó de molt bona situació, edificable moderna i sòlida. Es ven per 36.000 pessetes lliure de càrregues.

Ocasió veritat

Terreny a les «Tres Torres» peu baixador tren Sarrià. Urgeix vendre, preu molt baix.

Venc terreny

a Santa Coloma de Gramanet, de 13.919 pams a 65 cèntims pam

Venc 16 mil pams

de terreny cobert en part en la esquerra Aixampla, a sis pessetes el pam.

Indústria casolana

Se venen totes les existències i fórmules patentitzades.

Raó: Empresa Ideal d'Informació. Rambla Flors, 16, baixos De 11 a 1 i de 4 a 8 vespre.

Joies d'ocasió

Safates i servei de plata, i pes. Compro or plata. platí, brillants i perles.

Joieries de J. Mañes Rambla de les Flors, 8 A Cardenal Casañas, 3.

PELLS

Venc Exarpes elegants a baix preu. pells per a ornaments. Villarroel, 42. pis segon. Taller.

Venc 10.000 pams

terreny esquerra Aixampla. R.: Rbla. Flors, 16. baixos.

Traspassos

Pis de 35 duros traspasso amoblat prop Plaça Universitat amb set habitacions, menjador i sala. traspasso per 3.500 pessetes.

Botiga cèntrica tocant Plaça Catalunya amb molt bona instal·lació propia per a qualque indústria. traspasso per 1.500 pessetes.

Pis de 18 duros

prop Plaça Urquinaona. traspasso per 3.000 pessetes.

Pis de 30 duros

a la dreta Aixampla prop Ronda Sant Pere, amb 8 balcons i ascensor. Traspasso amo mobles de luxe o sense mobles.

Pis de 32 duros

a l'esquerra de l'Aixampla moblat traspasso per 8.500 pessetes

Empresa Ideal d'Informació Rambla de les Flors, 16, baixos De 11 a 1 i de 4 a 8 vespre

Traspasso botiga

Carrer Comte Asalto, Lloguer 75 pessetes.

TRASPASSO PIS, Comte Asalto, baix preu.

Raó: Rda. St. Antoni, 55, pl. 1.ª

Piano noguera estrang.

sardina, Carrer Angels, 4, 2.º-2.ª

PIS 10 DUROS

amb set habitacions, prop Rambles propi per artistes. Traspasso moblat 6.000 pessetes. Raó: Rambla Flors, 16, baixos.

Lloguers

Torra a Horta per a llogar nova, pen tramvia 15 cts. Lloguer 150 ptes.

Botiga amb baixos 1.000 ptes.: lloguer 300 ptes. mes,

Cafè-concert prop Barcelona compost de café, taules tot el mobiliari pel mateix i 2 pisos abitables. lloguer 300 pes setes mes.

Torra a Horta per a llogar, fa poc construïda amb 6000 pams, jardí. lloguer 130 pts. peu tramvia.

Casa de planta baixa pròpia per a indústria, composta d'una quadra de 6.000 pams, i un'altra de 5.000 pams pis esplèndid, i un'altra pels porters, se lloga pel primer de gener.

Traspasso pis tocant car. Fernando. 1.000 ptes. lloguer 150 mes.

Torre a Santa Coloma se lloga per 25 duros, té sis habit. i jardí davant i darrera.

Pis pral., lloguer 28 duros a la dreta de l'Aixample, 4 habitacions, menjador i casa nova

Raó: Empresa Ideal d'Informació, Rambla Flors, 16, baixos De 11 a 1 i de 4 a 8 vespre

Pianos de lloguer de diferents preus. Bruch n.º 78. entressol. C. BIEGER.

Urgeix pis

per a despatx cèntric per dreta Aixampla o dues sales grans, lloguer fins 50 duros. Escr. 2002. Rbla. Flors, 16. (Anuncis).

PISOS

disponibles per a llogar sense traspàs de 15, 16, 20, 23, 25, 26, 28 i 30 duros cèntrics i Aixampla. R.: Pl. Josep Oriol, 10, primer. 1.ª (abans Pl. Pi). De 10 a 11 de 4 a 8.

Urgeix piset

prop Pla. Universitat. lloguer 30 ds. gratificaré amb 700 ptes. Esc. 2002, Rbla. Flors, 16. Anuncis.

Compres

TORRE

compraria pels vols de Barcelona, el preu de la qual no ha de excedir de 10.000 pessetes. Detalls a LA VEU, núm. 1631.

Urgeix: Compraré o arrendaré terreny esquerra Eixample d'uns 10.000 pams Raó: Rambla Flors, 16 Anuncis.

Dispeses

PER A MENJAR BÉ

LA PENSIÓ TAFANER
14 MENJARS, 25 PTES.
UN MENJAR 2'50 PTES
Cardenal Casañas, 17 pral

Boniques habitacions

per a senyor tot estar. Carrer ample, 31, segon. primera.

Habitació

exterior a 2 amics a tot estar. Carme, 12, segon, segona.

Professor de piano i solfeig

s'oferei: Consell de Cent, 391.

Casa particular

desitja 1 o 2 dispesers tot estar R.: València, 250, tercer, segona

Matrimoni sense fills

desitja mig pis dret cuina. Escriure 7006. Rambla Flors, 16, Anuncis.

Comandes

La Casa Marinette

necessita bones oficiales preparadores per a capells. Presentar-se: DIAGONAL, 458, PRINCIPAL

Anuncis

Compra-venda de finques

i

Administració

Anticipem lloguers

Consulta de franc

—

Empresa Ideal d'Informació
Rambla Flors, 16 baixos

PER A

ANUNCIAR

en els periòdics servint-se de l'EMPRESA IDEAL d'INFORMACIO estalviareu temps molèsties i diner - 16, Rambla de les Flors, 16 baixos. Telèfon 4863 A

DOLOR

del període i ses molèsties, de cap i de tota mena; neuràlgia i reuma. Cura instantània: SEGLOS RHAM, Per correu: 2'50 ptes. Lab. Suaña, Escudellers, núm. 8.

ULMARIOL

calma a l'acte i cura en pocs dies tota classe de

DOLOR

Medicament per ús extern. Laboratoris MORATO - Pala tordera

XALET

a la Bonanova, per estrenar. Rodejat de jardí. Junt a tramvia. Baixos i dos pisos. Calefacció central. Lliure de censos. Facilitats de pagament. Venc per 16,500 duros. També canviaré per casa vella o terreny a l'eixampla. Raó, al mateix propietari: Portal de l'Angel, 12, pral., 2.ª, de 6 a 8. Telèfon 4428 A.

Edat crítica

Epoca perillosa per a les Dones

En molts casos la persona sofreix calor a la cara, sufocament, migranyes repetides, estrenyiment, debilitat, angúnia o neurastènia. Les pèrdues són irregulars, blanquinoses, de vegades molt abundants, podent arribar fins a l'hemorràgia. Quan s'acosta el moment de la seva aparició els fenòmens congestius augmenten d'intensitat i originen greus inquietuds. La sang pertorbada demana que se l'ajudi, i s'ha d'escoltar el seu prec. S'imposa un regulador de les funcions uterines i a aquest efecte el cos mèdic recomana sempre l'empleu del

DEPURATIU RICHELET

l'ús regular del qual durant aquest període crític restableix normalment les regles fins al moment que aquestes cessen a poc a poc, desapareixent totalment a la fi i sense deixar cap pertorbació ni malestar. L'eficàcia d'aquest medicament s'exerceix encara amb més rapidesa i amb seguretat absoluta en el tractament de les crisis reumàtiques i nervioses, manifestacions varicoses (varices, úlceres varicoses i flebitis), malalties de la pell, impètig, granallades, herpes, eczema, psoriasi, etc. i que constitueixen el trist acompanyament de les dones en aquests momentets crítics.

Cada flascó va acompanyat d'un fascicle il·lustrat. Es ven a totes les bones farmàcies i drogueries Laboratori L. RICHELET, de Sedan, 6, rue de Belfort, Bayonne (França.)

Resultat segur

Laboratori especial de **ANALISIS MODERNS D'ORINA**

Demaneu el follet il·lustrat Dr. **VELLVE,** Professor Aux. de la Facultat de Farmàcia, Fernando, ...